

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Ekonomika městyse Libice nad Doubravou

Bc. Monika Pleskačová

© 2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Monika Pleskačová

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Ekonomika městyse Libice nad Doubravou

Název anglicky

Economy of municipality Libice nad Doubravou

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je vyhodnocení hospodaření vybraného municipálního subjektu – městyse Libice nad Doubravou v letech 2013 až 2017. Dílčími cíli je finanční analýza vybraného subjektu a vymezení návrhů a doporučení pro budoucí stabilizaci a rozvoj městyse.

Metodika

Cíle práce bude dosaženo prostřednictvím následujícího postupu:

- i) vymezení teoretických přístupů v závislosti na problematice/aspektech subjektů veřejné sféry
- ii) základní charakteristika analyzovaného subjektu
- iii) vlastní výpočty a ekonomická vyhodnocení metod finanční analýzy
- iv) návrhy a doporučení, zhodnocení výsledků práce

Doporučený rozsah práce

60-80 stran textu

Klíčová slova

rozpočet, městys, finanční analýza, příjmy, výdaje

Doporučené zdroje informací

- BROWN, Charles Victor a Peter McLeod JACKSON, 1990. Public sector economics. 4 th ed. Oxford: Basil Blackwell, 622 s. ISBN 0631-16208-9.
- KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. Finanční analýza municipální firmy. Praha: C. H. Beck, 206 s. ISBN 80-7179-778-2.
- PEKOVÁ, Jitka, 2011. Veřejné finance: Teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer, 644 s. ISBN 978-80-7357-698-1.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
- STIGLITZ, Joseph E. a Jay K. ROSENGARD, 2015. Economics of the Public Sector. W. W. Norton & Company, 923 s. ISBN 9780393937091.
- TOTH, Petr, 2005. Financování obcí – sociálně ekonomický rozvoj systému: výstup z projektu GAČR 402/03/1235. Praha: Oeconomica, 326 s. ISBN 80-245-0957-1.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 5. 11. 2019

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 7. 11. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 04. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ekonomika městyse Libice nad Doubravou" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 4. dubna 2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé diplomové práce Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za odborné vedení, podnětné rady, ochotu a příjemnou spolupráci. Zároveň bych chtěla poděkovat starostovi a hospodářce městyse Libice nad Doubravou za poskytnutí nezbytných informací pro vypracování této práce. Dále patří velké poděkování mé rodině a partnerovi.

Ekonomika městyse Libice nad Doubravou

Abstrakt

Cílem diplomové práce je vyhodnotit hospodaření městyse Libice nad Doubravou v letech 2013 až 2017 pomocí analýzy rozpočtové stránky městyse a vybraných ukazatelů finanční analýzy modifikovaných pro municipální subjekty. První část práce se zabývá přehledem základní teorie veřejného sektoru, charakteristikou rozpočtů municipálních subjektů a metodami a ukazateli finanční analýzy. Tato část práce se nejvíce zaměřuje na finanční a majetkovou analýzu obcí od autora Totha, finanční analýzu municipalit a ukazatele dluhové služby a SIMU. Teoretické poznatky jsou v druhé části práce aplikovány na konkrétní obec. Druhá část práce se věnuje případové studii městyse Libice nad Doubravou. V praktické části je stručně charakterizován městys včetně sociálně-demografického vývoje, je proveden rozbor rozpočtu městyse v rámci jeho příjmové a výdajové stránky včetně jeho struktury i vývoje a jsou posouzeny položky, jež mají na rozpočet značný vliv. Nakonec jsou vypracovány výpočty vybraných ukazatelů a jejich vyhodnocení v městysi Libice nad Doubravou. Na závěr jsou vymezeny návrhy a doporučení pro budoucí rozvoj a stabilizaci městyse Libice nad Doubravou.

Klíčová slova: rozpočet, městys, finanční analýza, příjmy, výdaje, ukazatel, položka.

Economy of municipality Libice nad Doubravou

Abstract

The aim of this thesis is to evaluate the management of the municipality Libice nad Doubravou between years 2013 and 2017 by budget analysis and chosen financial analysis indicators modified for municipalities. The first part of this thesis focuses on basic theory of public sector, characteristics of municipal budgets and methods and indicators of financial analysis. This part the most deals with financial and property analysis by Toth, financial analysis of municipalities and indicators of debt service and SIMU. Theoretical knowledge is applied to defined municipality in the second part of the thesis. The second part of this thesis devotes to case study of municipality Libice nad Doubravou. In the practical part is briefly characterized municipality including social demographic development, there is analysed budget municipality using revenues and expenses including its structure and development. Furthermore, the items that have an impact on the budget are evaluated. Finally, there are worked out calculations of chosen indicator and their evaluation in Libice nad Doubravou. In the end of this thesis are specified proposals and recommendations for future development and stabilization of the municipality Libice nad Doubravou.

Keywords: budget, municipality, financial analysis, revenues, expenses, indicator, entry.

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	19
3.1 Veřejný sektor	19
3.1.1 Charakteristika obce	20
3.1.2 Orgány obce	21
3.2 Rozpočet obce	22
3.2.1 Příjmy obce	24
3.2.1.1 Příjmy daňové.....	25
3.2.1.2 Příjmy nedaňové.....	27
3.2.1.3 Přijaté transfery	28
3.2.1.4 Kapitálové příjmy	29
3.2.1.5 Návrtné finanční výpomoci	29
3.2.2 Výdaje obce	29
3.3 Finanční analýza – obecně	31
3.3.1 Zhodnocení rozpočtu obce.....	31
3.4 Majetek obce	32
3.5 FAMA – Finanční a majetková analýza obcí.....	33
3.5.1 Metoda finanční a majetkové analýzy	34
3.5.2 Zdroje informací	34
3.5.3 Využití a limity hodnocení FAMA.....	36
3.6 Finanční analýza – samosprávné celky	36
3.6.1 Ukazatel autarkie	38
3.6.2 Ukazatel rentability	38
3.6.3 Ukazatel likvidity.....	39
3.6.4 Ukazatel aktivity	40
3.6.5 Ukazatel financování	41
3.6.6 Ukazatel investičního rozvoje/útlumu	42
3.6.7 Ukazatel produktivity	43
3.7 Ukazatel dluhové služby	43
3.8 SIMU – Soustava informativních a monitorujících ukazatelů.....	44
3.9 KAMF a BAMF metody	45

3.9.1	Model BAMF.....	45
3.9.2	Model KAMF	47
4	Vlastní práce	48
4.1	Charakteristika městyse	48
4.1.1	Základní informace o obci	48
4.1.2	Úřad městyse.....	50
4.1.3	Historie.....	50
4.1.4	Památky a významné osobnosti	51
4.1.5	Spolky a kulturně-sociální dění v městyse	52
4.1.6	Sociálně-demografický vývoj	53
4.2	Analýza rozpočtu obce	55
4.2.1	Celkové příjmy městyse.....	55
4.2.1.1	Daňové příjmy	58
4.2.1.2	Nedaňové příjmy	60
4.2.1.3	Přijaté transfery	61
4.2.1.4	Kapitálové příjmy	63
4.2.1.5	Běžné a kapitálové příjmy	64
4.2.2	Celkové výdaje městyse.....	65
4.2.2.1	Služby pro obyvatele	66
4.2.2.2	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	68
4.2.2.3	Všeobecná veřejná správa a služby	68
4.2.2.4	Bezpečnost státu a právní ochrana a zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	69
4.2.2.5	Běžné a kapitálové výdaje	69
4.2.3	Zhodnocení rozpočtu Libice nad Doubravou	70
4.2.3.1	Bilance celkových příjmů a celkových výdajů.....	70
4.2.3.2	Financování městyse	71
4.2.3.3	Běžné příjmy a běžné výdaje.....	71
4.2.3.4	Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření městyse	73
4.3	Finanční a majetková analýza městyse Libice nad Doubravou	73
4.3.1	Majetková stránka Libice nad Doubravou.....	73
4.3.2	Rozpočtová stránka Libice nad Doubravou.....	75
4.4	Finanční analýza městyse Libice nad Doubravou.....	78
4.5	Dluhová služba a soustava SIMU	81
4.5.1	Dluhová služba	81
4.5.2	SIMU	83

5	Výsledky a diskuse	86
5.1	Zhodnocení výsledků práce.....	86
5.2	Diskuse.....	87
5.3	Návrhy a doporučení do budoucna	91
6	Závěr.....	95
7	Seznam použitých zdrojů	99
8	Seznam použitých zkratk.....	105
9	Seznam použitých grafů	107
10	Seznam použitých rovnic.....	108
11	Seznam použitých tabulek.....	108
12	Seznam příloh.....	109
13	Přílohy	111

1 Úvod

Každý z nás žije a přísluší k určitému místu, které je pro něj více či méně důležité. Každé toto místo je součástí určitých celků, ať už se jedná o obec, městys, město, okres, kraj nebo stát. Čím menší tento celek je, tím blíže je lidem, lépe jim rozumí a dokáže tak efektivněji uspokojit jejich potřeby. A jelikož je v současné době čím dál větší snaha porozumět lidem a jejich potřebám je tato práce zaměřena na základní samosprávný celek, konkrétně městys Libice nad Doubravou.

Všichni, kteří přísluší určitému území, mají právo na informace dějící se v jejich obci či městu. Dotýkají se jich jak pozitivní, tak negativní rozhodnutí vedení zastupitelstev a rad ÚSC, které si v rámci veřejné volby zvolili, aby je reprezentovali. Municipální subjekty jsou mimo jiné ovlivňovány zákonodárnou a výkonnou složkou moci ČR včetně orgánů EU, které určují pravidla jejich existence formou novelizovaných či nových legislativních zákonů, nařízení, směrnic apod. Mezi nejdůležitější otázku patří finance, jelikož ÚSC jsou z velké části financovány právě z veřejných rozpočtů a v případě změn nemohou žádným způsobem jejich rozhodnutí ovlivnit. Proto je důležité zjistit, jakým způsobem a v jaké míře, jsou municipality schopny vytvářet vlastní zdroje financování a jak hospodaří se svými prostředky. Tato práce se snaží prohloubit informace o městysi Libice nad Doubravou nejen pro potřeby autorky práce, ale i pro ostatní občany městyse včetně jeho zaměstnanců i občanů jiných ÚSC.

Územní samosprávné celky se od klasických podnikatelských subjektů liší smyslem či cílem fungování. Cílem podnikatelských subjektů je maximalizovat zisk, naopak municipální subjekty se snaží o uspokojení potřeb svých občanů. Jak již bylo řečeno, většina finančních prostředků ÚSC plyne z veřejných rozpočtů, z čehož vyplývá že obce či města musí se svěřenými prostředky kvalitně a efektivně hospodařit, jelikož jsou omezené. Prvním ze způsobů, který pomůže zjistit efektivitu hospodaření municipalit je analýza rozpočtové stránky městyse, která se v rámci této práce podrobně zaměřuje na rozbor příjmů a výdajů a jejich jednotlivé položky a paragrafy. Dalším způsobem, pomocí kterého se zjistí úroveň hospodaření v daném ÚSC se nazývá finanční analýza. Finanční analýza je primárně určena pro ziskový sektor, a proto musí být jednotlivé ukazatele modifikovány, aby se co nejvíce přiblížili specifickému prostředí. Výsledky analýzy slouží ke zjištění celkové finanční situace obce a k nalezení zranitelných míst, které mohou být prostřednictvím obce v budoucnu změněny. Pro rozbor situace v městysi je využita finanční a majetková analýza

obcí od autora Totha, finanční analýza upravená pro samosprávné celky a ukazatele dluhové služby a SIMU navržené ke kontrole obcí a měst vládou ČR. Na teoretické úrovni práce seznamuje s modely BAMF a KAMF, jenž slouží pro zjištění finančního zdraví ÚSC.

Důvodem, proč jsem si zvolila toto téma pro diplomovou práci je, že bydlím v jedné z místních částí městyse Libice nad Doubravou, tudíž je mi toto prostředí známé a jsem obeznámena s okolnostmi některých rozhodnutí. Dalším, ale zásadnějším důvodem byla možnost získat originální data, ať už v rámci interních materiálů či diskusí s vedením a hospodářkou městyse Libice n/D.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této diplomové práce je vyhodnotit hospodaření vybraného municipálního subjektu – městyse Libice nad Doubravou v letech 2013 až 2017.

Dílčí cíle:

- i) Analýza rozpočtové stránky městyse;
- ii) Analýza vybraných ukazatelů finanční analýzy modifikovaných pro municipální subjekty;
- iii) Vymezení návrhů a doporučení pro budoucí stabilizaci a rozvoj městyse.

2.2 Metodika

K dosažení cíle diplomové práce bude použit následující postup:

I) Literární rešerše:

- i) Zpracování přehledu odborných zdrojů se zaměřením na aspekty veřejného sektoru. Shromáždění a komparace odborné literatury a legislativních dokumentů orientovaných na územně samosprávné celky;
- ii) Charakteristika rozpočtu municipálních subjektů v České republice a jejich detailní rozdělení na příjmy a výdaje na základě studie a komparace odborné literatury, souvisejících zákonů a oficiálních stránek Ministerstva financí ČR. Charakteristika majetku obce;
- iii) Shromáždění a studie metod a ukazatelů finanční a majetkové analýzy obcí vypracované autorem Tothem, finanční analýzy zaměřující se na problematiku municipálních subjektů, a povinně zveřejňovaných ukazatelů dle rozhodnutí vlády ČR.

II) Případová studie:

- i) Charakteristika vybrané obce na základě analýzy dat z oficiálních stránek městyse Libice nad Doubravou, Českého statistického úřadu, kroniky Libice nad Doubravou a ústních sdělení;
- ii) Rozbor rozpočtu městyse Libice nad Doubravou v letech 2013 až 2017. Posouzení vývoje skutečných příjmů a výdajů očištěných o konsolidaci, struktury rozpočtu a jednotlivých položek ovlivňujících rozpočet městyse. Zhodnocení rozpočtu

městysu Libice n/D za celé sledované období včetně rozboru financování a shrnutí zpráv o přezkumu hospodaření;

- iii) Provedení vlastních výpočtů vybraných metod a ukazatelů finanční analýzy definovaných v literární rešerši této práce.

III) Závěr

- i) Zhodnocení výsledků práce a diskuse;
- ii) Návrhy a doporučení pro budoucí rozvoj a stabilizaci městyse Libice nad Doubravou;

Důležitými zdroji této práce jsou odborné publikace, interní materiály, rozhovory se starostou a místostarostou městyse, hospodářkou a osobní praxe v městyse Libice nad Doubravou. Veškeré použité zdroje a jejich citace jsou uvedeny v Seznamu použitých zdrojů. Mezi významné podklady, které podmiňují vytvoření této diplomové práce patří rozpočet a účetní výkazy za období 2013 až 2017 městyse Libice nad Doubravou, které byly městysem poskytnuty. Poklady slouží k vyhodnocení hospodářské situace městyse a jsou v upravené formě umístěny v Příloze 1 až 6 této práce, včetně Přílohy 7, která byla prostřednictvím poskytnutých výkazů vypracována. Pro komplexní doplnění v čase byl analyzován i vývoj v roce 2018, který je shrnut prostřednictvím stručných poznámek v praktické a závěrečné části této práce.

Seznam vzorců, ukazatelů a položek včetně odkazů na jednotlivé řádky výkazů, které byly použity v rámci výpočtů vlastní práce jsou přiloženy dále.

Bazický index časové řady

Rovnice č. 1 Bazický index časové řady

$$i_{j/0} = \frac{y_j}{y_0} \quad (1)$$

Zdroj: Synek, 2009, s. 73

y_j = hodnota sledovaného období (tzn. rok 2014, 2015, 2016, 2017)

y_0 = výchozí hodnota (tzn. rok 2013)

FAMA podle projektu GAČR 402/03/1235 Petra Totha z roku 2005

Tabulka č. 1 Seznam položek pro výpočet ukazatelů finanční a majetkové analýzy

Číslo řádku	Název položky	Přiřazení položek dle druhové RS a řádky rozvahy
1	DPFO ze závislé činnosti	RS 1111
2	DPFO z vlastní činnosti	RS 1112–1119
3	DPPO bez obcí	RS 1121
4	DPPO za obce	RS 1122
5	DPH	RS 1211
6	Daň z nemovitosti	RS 1511
7	Místní poplatky	RS 1341-1349 ¹⁾
8	Daňové příjmy celkem	RS 1111-1705
9	Příjmy z vlastní činnosti	RS 2111-2151
10	Neinvestiční dotace	RS 4111-4160
11	Běžně se opakující příjmy	ř. 8+9+10
12	Ostatní příjmy	RS 2210-2482
13	Kapitálové příjmy	RS 3111-3202
14	Z toho z prodeje dlouhodobého majetku	RS 3111-3119
15	Kapitálové dotace	RS 4211-4260
16	Příjmy celkem (po konsolidaci)	Součet (ř. 11+12+13+15)
17	Běžné výdaje	RS 5011-5909
18	Investiční výdaje	RS 6111-6909
19	Výdaje celkem (po konsolidaci)	Součet (ř. 17+18)
20	Financování	RS 8111-8902
21	Z toho splátky úvěrů a půjček	RS 8112+8114+8122+8124+8212 +8214+8222+8224+5141+5142+5143+5149
22	Výsledek hospodaření	Součet (16-(19+20))
23	Stavby	R ř. 9
24	Dlouhodobý hmotný majetek	R ř. 6
25	Majetek celkem	R ř. 1
26	Počet obyvatel obce	reálný počet obyvatel

Zdroj: Toth, 2005, s. 225-226; metodika FAMA platná k roku 2005; odkaz na položky rozpočtové skladby podle Vyhlášky 323/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů a řádky rozvahy podle Přílohy 2

¹⁾ V letech 2013 až 2017, byla součástí místních poplatků i položka 1340 (poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů).

Finanční a majetková analýza

Pro lepší srozumitelnost byly jednotlivé položky z Tabulky č. 1 rozepsány do vzorců v Tabulce č. 2.

Tabulka č. 2 Ukazatele finanční a majetkové analýzy

Název ukazatele	Vzorec	Odkaz na řádky FAMA
Vlastní příjmy na obyvatele	$\frac{\text{vlastní příjmy}}{\text{počet obyvatel}}$	$\frac{F \text{ ř. 9}}{F \text{ ř. 26}}$
Míra soběstačnosti	$\frac{\text{příjmy z vlastní činnosti}}{\text{příjmy celkem}} \times 100$	$\frac{F \text{ ř. 9}}{F \text{ ř. 16}}$
Míra krytí běžných výdajů	$\frac{\text{běžně se opakující příjmy}}{\text{běžné výdaje}} \times 100$	$\frac{F \text{ ř. 11}}{F \text{ ř. 17}}$
Míra závislosti na neopakovatelných příjmech	$\frac{\text{běžně se opakující příjmy}}{\text{příjmy celkem}} \times 100$	$\frac{F \text{ ř. 11}}{F \text{ ř. 16}}$
Investiční podíl	$\frac{\text{investiční výdaje}}{\text{celkové výdaje}} \times 100$	$\frac{F \text{ ř. 18}}{F \text{ ř. 19}}$
Hodnota majetku na 1 obyvatele	$\frac{\text{hodnota majetku celkem}}{\text{počet obyvatel}}$	$\frac{F \text{ ř. 25}}{F \text{ ř. 26}}$

Zdroj: Toth, 2005, s. 227-228; metodika FAMA platná k roku 2005; odkaz na řádky FAMA podle Přílohy 7

Finanční analýza modifikovaná pro municipální subjekty

Tabulka č. 3 Ukazatele finanční analýzy pro municipality

Název ukazatele autarkie	Vzorec	Odkaz na řádky
Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	$\frac{\text{výnosy z hlavní činnosti}}{\text{náklady hlavní činnosti}} \times 100$	$\frac{V \text{ ř. 31}}{V \text{ ř. 1}}$
Název ukazatele aktivity	Vzorec	Odkaz na řádky
Doba obratu pohledávek	$\frac{\text{pohledávky} \times 360}{\text{celkové výnosy}}$	$\frac{R \text{ ř. 21} \times 360}{V \text{ ř. 31}}$
Rychlost obratu zásob	$\frac{\text{celkové náklady}}{\text{zásoby}}$	$\frac{V \text{ ř. 1}}{R \text{ ř. 19}}$
Název ukazatele financování	Vzorec	Odkaz na řádky
Míra finanční nezávislosti (stability)	$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celkový kapitál}} \times 100$	$\frac{R \text{ ř. 30}}{R \text{ ř. 29}}$
Název ukazatele investičního rozvoje/útlumu	Vzorec	Odkaz na řádky
Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku	$\frac{\text{oprávky}}{\text{dlouhodobá aktiva (v pořizovacích cenách)}} \times 100$	$\frac{R_K \text{ ř. 1}}{R_B \text{ ř. 2}}$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 102-127; Otrusínová, 2011, s. 115-116; metodika platná k roku 2002 a 2011; odkaz na řádky VZZ podle Přílohy 6, rozvahy podle Přílohy 2, rozvahy (korekce) podle Přílohy 4 a rozvahy (brutto) podle Přílohy 3

Dluhová služba

Tabulka č. 4 Ukazatel dluhové služby

Číslo řádku	Název položky	Odkaz na položky druhové RS
1	Daňové příjmy (po konsolidaci)	RS Třída 1
2	Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	RS Třída 2
3	Přijaté dotace – finanční vztah	RS Položka 4112 + 4212
4	Dluhová základna	Ř. 1 + ř. 2 + ř. 3
5	Úroky	RS Položka 5141
6	Splátky jistin a dluhopisů	RS Položky 8xx2 a 8xx4
7	Splátky leasingu	RS Položka 5178
8	Dluhová služba	ř. 5. + ř. 6 + ř. 7
9	Ukazatel dluhové služby	$\frac{\text{ř. 8}}{\text{ř. 4}} \times 100$

Zdroj: Zprávy Ministerstva financí České republiky, 2004; metodika platná k roku 2020; odkaz na položky rozpočtové skladby podle Vyhlášky 323/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

SIMU platná pro roky 2013 až 2016

Tabulka č. 5 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (platné od roku 2009 až 2016)

Číslo ukazatele	Název ukazatele	Odkaz na řádky
1	Počet obyvatel	Reálný počet obyvatel
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	RS třída 1+2+3+4
3	Úroky	RS položka 5141
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjč. prostředků	RS položka 8112, 8122, 8212, 8222, 8114, 8124, 8214, 8224
5	Dluhová služba celkem	ř. 3 + ř. 4
6	Ukazatel dluhové služby (v %)	$\frac{\text{ř. 5}}{\text{ř. 2}} \times 100$
7	Aktiva celkem (vč. PŕO)	R _B ř. 1 + R* _{PŕO} ř. 1
8	Cizí zdroje (vč. PŕO)	R ř. 40 + R _{PŕO} ř. 33
9	Stav na bankovních účtech celkem (vč. PŕO)	SÚ 068, 231 ²⁾ , 236, 241, 244 + SÚ _{PŕO} 068, 241 ⁴⁾ , 243 ⁵⁾ , 244
10	Úvěry a komunální dluhopisy (vč. PŕO)	SÚ 281, 282, 283, 451 ³⁾ , 453 + SÚ _{PŕO} 281, 451
11	PNFV a ostat. dluhy (vč. PŕO)	SÚ 289, 322, 326, 362, 452, 456, 457 + SÚ _{PŕO} 289, 326, 452
12	Zadluženost celkem	ř. 10 + ř. 11
13	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	$\frac{\text{ř. 8}}{\text{ř. 7}} \times 100$
14	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	$\frac{\text{ř. 12}}{\text{ř. 8}} \times 100$
15	8leté saldo	VH za posledních 8 let ⁶⁾
16	Oběžná aktiva (vč. PŕO)	R ř. 18 + R _{PŕO} ř. 7
17	Krátkodobé závazky (vč. PŕO)	R ř. 45 + R _{PŕO} ř. 37
18	Celková (běžná) likvidita	$\frac{\text{ř. 16}}{\text{ř. 17}}$

Zdroj: Algoritmy SIMU - 2012, 2008; metodika platná do roku 2016; odkaz na položky rozpočtové skladby podle Vyhlášky 323/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na řádky rozvahy (brutto) podle Přílohy 3, rozvahy PŕO podle Přílohy 5, rozvahy podle Přílohy 2 a na SÚ městyse a jeho PŕO

²⁾ SÚ 231 = R ř. 28.

³⁾ SÚ 451 = R ř. 43.

⁴⁾ SÚ_{PŕO} 241 = R_{PŕO} ř. 18.

⁵⁾ SÚ_{PŕO} 243 = R_{PŕO} ř. 19.

⁶⁾ Z důvodu nedostatku podkladových dat byl tento ukazatel v některých obdobích vynechán.

SIMU platná od roku 2017

Tabulka č. 6 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (platné od roku 2017)

Číslo ukazatele	Název ukazatele	Odkaz na řádky
1	Počet obyvatel	Reálný počet obyvatel
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	RS třída 1+2+3+4
3	Úroky	RS položka 5141
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	RS položky 8112, 8122, 8212, 8222, 8114, 8124, 8214, 8224
5	Dluhová služba celkem	ř. 3 + ř. 4
6	Ukazatel dluhové služby (v %)	$\frac{\text{ř. 5}}{\text{ř. 2}} \times 100$
7	Průměr příjmů za poslední 4 roky	Průměr ukazatele 2 za poslední 4 roky
8	Zadluženost	SÚ 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451 ³⁾ , 452, 453, 456, 457
9	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	$\frac{\text{ř. 8}}{\text{ř. 7}} \times 100$
10	Aktiva celkem	R _B ř. 1
11	Cizí zdroje	R ř. 40
12	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	$\frac{\text{ř. 11}}{\text{ř. 10}} \times 100$
13	Oběžná aktiva	R ř. 18
14	Krátkodobé závazky	R ř. 45
15	Celková likvidita	$\frac{\text{ř. 13}}{\text{ř. 14}}$
16	Stav na bankovních účtech	SÚ 068, 231 ²⁾ , 236, 241, 244
17	Stav na bankovních účtech PŘO	SÚ _{PŘO} 068, 241 ⁴⁾ , 243 ⁵⁾ , 244
18	Zadluženost zřízených PŘO	SÚ _{PŘO} 281, 289, 326, 451, 452

Zdroj: Algoritmy SIMU pro Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, 2018; metodika platná k roku 2020; odkaz na řádky rozpočtové skladby podle Vyhlášky 323/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na řádky rozvahy (brutto) podle Přílohy 3, rozvahy podle Přílohy 2 a na SÚ městyse a jeho PŘO

²⁾ SÚ 231 = R ř. 28.

³⁾ SÚ 451 = R ř. 43.

⁴⁾ SÚ_{PŘO} 241 = R_{PŘO} ř. 18.

⁵⁾ SÚ_{PŘO} 243 = R_{PŘO} ř. 19.

3 Teoretická východiska

Následující část práce rozebírá a komparuje literární rešerši, která je potřebná pro pochopení praktické části této diplomové práce.

V úvodu je obecně charakterizován veřejný sektor dělicí se na státní správu a samosprávu, která se v této diplomové práci především zaměřuje na základní samosprávné celky, tzn. obce. Další část práce se soustředí na rozpočet obce a jeho detailní rozdělení na příjmy a výdaje a jejich další členění. Nakonec je provedeno celkové zhodnocení rozpočtu včetně jeho financování. Následuje stručná informace o majetku obcí a schopnost s ním hospodařit. V další části práce je obecně charakterizována finanční analýza, na kterou navazuje finanční a majetková analýza obcí, finanční analýza upravená pro ÚSC, ukazatel dluhové služby a SIMU. Na závěr jsou vysvětleny metody KAMF a BAMF.

3.1 Veřejný sektor

Smíšená ekonomika je systém nástrojů, které slouží k alokaci omezených zdrojů mezi konkurenční způsoby využití (Brown, 1990, s. 3). Ve smíšené ekonomice se národní hospodářství rozděluje na dvě skupiny: soukromý a veřejný sektor. Veřejný sektor, jenž je zpravidla považován za neziskový a soukromý sektor naopak za ziskový (Peková, 2011, s. 37). Oba sektory se vzájemně doplňují a jsou považovány za neoddělitelnou součást společenského a ekonomického systému (Kraftová, 2002, s. 1). Pokud dojde k selhání jednoho z nich, přichází na řadu ten druhý (Peková, 2011, s. 39). Ekonomie veřejného sektoru si klade čtyři otázky: co, jak a pro koho se má vyrábět a jakým způsobem se přijímají rozhodnutí o výrobě, obdobně jako u ostatních oborů ekonomie. Orientuje se ovšem na rozhodování v rámci veřejného sektoru a na způsob, jakým vláda ovlivňuje sektor soukromý (Stiglitz, 2015, s. 13). Y. Strecková definuje veřejný sektor následovně: „*Veřejný sektor je část národního hospodářství, která je financována z veřejných financí, řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v něm veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole.*“ (Strecková, 1998, s. 23).

Posláním veřejného sektoru je předcházet selhání trhu a případně tyto důsledky selhání řešit a zajistit udržitelný rozvoj. Úkolem veřejného sektoru je zajistit potřebné veřejné statky a služby při efektivní alokaci finančních zdrojů a vytvořit podmínky pro fungování soukromého sektoru (Peková, 2011, s. 37-38).

Jednou z funkcí veřejného sektoru je poskytování veřejných statků a služeb. O tom, v jaké míře budou tyto statky a služby občanům poskytovány je rozhodováno ve veřejné politice, která byla zvolena veřejnou volbou. Na realizaci veřejných statků a služeb je k dispozici pouze určité množství veřejných financí (Ochrana, 2010, s. 11-21). K tomu, aby byly vynaložené prostředky využívány efektivně musí být zajištěna kontrola, a to jak institucionální, tak laická. Laickou kontrolou se rozumí dohled veřejnosti skrz místní rozpočty. Pro občany je tato forma kontroly bližší a také srozumitelnější v porovnání s problematikou celého státu. (Císařová, 2008, s. 7; Ostřížek, 2007, s. 4).

Ve veřejném sektoru vystupují dva činitelé, aktéři státní správy a aktéři samosprávy, jejichž činnost je upravena zákony. Činitelé veřejného sektoru se rozhodují na základě veřejného zájmu, což je zájem odpovídající požadavkům společnosti (Ochrana, 2010, s. 17). Státní správa je vykonávána prostřednictvím státu a jeho institucemi. Samosprávě byly určité pravomoci delegovány, má právo je vykonávat samostatně a na vlastní jméno dle zákona. Samospráva nabývá dvou podob, územní správy (obce a kraje) a zájmové samosprávy (př. profesní komory) (Provazníková, 2015, s. 11). V samosprávě má převahu kolegiálnost nad individualitou a také skladba volených orgánů je spíše laická než byrokratická. Existence územní samosprávy se opírá o princip subsidiarity, který zajišťuje, aby byla všechna nařízení, co nejlíže občanům (Balík, 2009, s. 12).

3.1.1 Charakteristika obce

V České republice existuje z hlediska samosprávy dvoustupňový systém. Základní jednotkou je obec (i tzv. místní samospráva) a vyšším stupněm je kraj (Provazníková, 2015, s. 26). Základním pojmoslovím obce se zabývá Ústava České republiky (Hlava sedmá) a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů definuje obec jako územní samosprávný celek vymezený hranicemi obce. Obec je veřejnoprávní korporací vlastníci majetek, vystupující vlastním jménem a nesoucí odpovědnost z těchto vztahů. Pečuje o všestranný rozvoj území a potřeby svých obyvatel ve veřejném zájmu.

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky vymezuje obec jako základní územní samosprávný celek a územní společenství občanů, které má právo na samosprávu. Obec je vždy součástí kraje tzn. vyššího územního samosprávného celku.

(Provazníková, 2015, s. 15, 27-28) doplňuje, že územní samospráva samostatně spravuje věci veřejné na územím menším, nežli je stát. Jejím posláním je reprezentace zájmů a preferencí daného společenství občanů. Za nižší územní samosprávný celek se považuje obec, městys, statutární město a hlavní město Praha. Obec se dále rozlišuje podle rozsahu přenesené státní správy na obec, obec s matričním úřadem, obec se stavebním úřadem, obec s pověřeným obecním úřadem a obec s rozšířenou působností.

Obec se stane městysem po návrhu obce a schválení předsedy Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů). Označení městys získají ty obce, které před 17. květnem 1954 měli právo užívat kategorii městys a splní výše popsané požadavky. Nově může či nemusí mít městys historickou tradici (Balík, 2009, s. 20-21).

Územní samosprávné celky v rámci své kompetence vykonávají přenesenou a samostatnou působnost. Přenesenou působnost mají obce svěřenou, vykonávají ji jménem státu. Míra pravomocí je určena velikostí správního obvodu, který je identický s územním obvodem obce. Jedná se např. o vydávání nařízení obce, projednávání přestupků či rozhodování o místních a účelových komunikacích. Samostatná působnost je výlučně v pravomoci obcí. Měla by vytvářet podmínky v oblasti sociální péče a uspokojovat požadavky svých občanů v souladu s místními zvyklostmi, a to zejména uspokojovat potřeby bydlení, zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělání, kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Jde např. o vydávání obecně závazných vyhlášek, o spolupráci s jinými obcemi, o schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce či zřizování a organizaci školských či zdravotnických zařízení (Provazníková, 2015, s. 29-30; Císařová, 2008, s. 20-21). (Balík, 2009, s. 13) nazývá tuto působnost jako přirozenou.

3.1.2 Orgány obce

Mezi orgány obce patří zastupitelstvo, rada, obecní úřad, starosta a tajemník obecního úřadu.

Nejvyšším orgánem obce je zastupitelstvo, jehož počet členů se stanovuje podle počtu obyvatel v obci. Zastupitelstvo obce vykonává činnost v rámci samostatné působnosti. Zastupitelstvo může zakládat výbory, povinně zřizuje kontrolní a finanční výbor.

Výkonným orgánem obce je rada, která je v oblasti samostatné působnosti odpovědná zastupitelstvu obce. V přenesené působnosti se musí řídit dle zákona. Rada obce

se skládá ze starosty, místostarosty (místostarostů) a dalších členů z řad zastupitelstva. Členů musí být minimálně 5 a maximálně 11, přičemž je nutný lichý počet. Rada obce může zřizovat komise.

Obecní úřad reprezentuje starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu (pokud je funkce zřízena) a ostatní zaměstnanci obecního úřadu. Na veřejnosti obec zastupuje starosta, který je do funkce zvolen zastupitelstvem a je mu také za svůj výkon odpovědný. Tajemník je za své úkoly odpovědný starostovi (Čmejrek, 2008, s. 36-41).

3.2 Rozpočet obce

Součástí veřejného rozpočtu jsou rozpočty obcí, měst a krajů, dále např. státní rozpočet, rozpočet zdravotní pojišťovny a státních fondů. Rozpočtová soustava je věcně propojena, má společný rozpočtový proces, rozpočtovou skladbu a rozpočtové zásady (Toth, 2005, s. 92).

Rozpočtový proces se u obcí skládá z návrhu rozpočtu, který musí respektovat rozpočtový výhled a měl by vycházet z analýzy hospodaření minulých let. Následuje schvalování návrhu rozpočtu zastupitelstvem obce, přičemž rozpočet musí být reálný, pravdivý a kompletní. Tyto zásady jsou kontrolovány v průběhu roku v rámci jeho hospodaření. Nakonec je vypracován závěrečný účet obce výkonnými orgány, kde jsou zobrazeny skutečné výsledky hospodaření daného roku. Závěrečný účet musí být každý rok přezkoumán auditorem či krajským úřadem. Výstupem je zpráva o přezkoumání hospodaření obce, která je součástí závěrečného účtu obce. (Provazníková, 2015, s. 63-64). Rozpočtová skladba se řídí podle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. Rozpočtová skladba je soustava třídění příjmů a výdajů pro plnění státního rozpočtu, které mohou být dále rozděleny podle několika druhů. V rámci této práce bude přiblíženo pouze druhové a odvětvové třídění. Druhové členění je založeno na položkách, které mají čtyřmístný kód – na prvním místě je třída, na druhém seskupení položek, třetí je podseskupení položek a nakonec položka. Nejnižší jednotkou odvětvového třídění je paragraf, který taktéž nese čtyřmístný kód – první je skupina, druhý oddíl, třetí pododdíl a čtvrtý je paragraf (Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů). Rozpočtové zásady vychází z platných zákonů a vyhlášek týkajících se rozpočtového procesu. Dohromady jich je sedm: zásada každoročního sestavování

a schvalování rozpočtu, zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu, zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu, zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu, zásada publicity, zásada účelovosti rozpočtu a zásada efektivnosti a hospodárnosti (Vojtíšková, 2018, s. 17-18).

Rozpočty obcí se na veřejném rozpočtu podílí asi 20 % a jejich význam roste (Černohorský, 2011, s. 288). (Císařová, 2008, s. 18) tvrdí, že v případě porovnání samosprávných celků z hlediska objemu finančních prostředků, jsou důležitější obce. Jsou podle ní soběstačnější, a proto nejsou tolik závislé na dotačních příspěvcích. Prostřednictvím státního rozpočtu mohou jednotlivé územní celky poskytovat mnoho statků a služeb, např. bydlení, vzdělávání, služby záchranných složek, národní obranu, justici a zákony. Rozsah poskytovaných prostředků se mění s časem a daným územním celkem (Brown, 1990, s. 27).

Povinností každé obce je sestavovat střednědobý finanční plán na dobu dvou až pěti let. Snahou je vyrovnat rozpočet z dlouhodobého hlediska a naplánovat investiční záměry (Toth, 2005, s. 89). Rozpočtový výhled je pro obce povinný od roku 2001. Obce musí stanovit na výše zmíněné období celkové příjmy i výdaje a celkovou hodnotu pohledávek a závazků. Důležité je, aby budoucí příjmy nebyly nadhodnocovány a výdaje naopak podhodnocovány (Císařová, 2008, s. 29-30).

Veřejné rozpočty zastávají určité funkce, které se liší podle druhu vládní úrovně. První z nich je funkce alokační, která byla zákonem decentralizována na územní samosprávu. Jedná se o poskytování veřejných statků a služeb obyvatelstvu za zvýhodněné ceny. Redistribuční funkce, slouží k přerozdělování formou transferů za cílem snižovat sociální rozdíly. Poslední je funkce stabilizační, jenž má stabilizovat ekonomickou situaci. Redistribuční a stabilizační funkce přísluší k pravomocem státního rozpočtu (Peková, 2011, s. 99-100).

Rozpočet obce je decentralizovaný peněžní fond, slouží jako nástroj k prosazování zájmů místního obyvatelstva a k financování potřeb veřejné ekonomiky na úrovni obce (Černohorský, 2011, s. 288). (Peková, 2011, s. 101) definuje rozpočet jako objem finančních prostředků, který je přidělován na zajištění potřebných veřejných statků a služeb. Rozpočet obce má příjmovou a výdajovou stránku (Toth, 2005, s. 92).

Na rozpočet je možné nahlížet několika způsoby. Zaprvé rozpočet jako peněžní fond, tedy objem finančních prostředků, fungující na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Druhý způsob je rozpočet jako finanční plán, jehož cílem je sladit příjmy a výdaje. V tomto případě je zásadní stanovení důležitosti jednotlivých aktivit v delším

časovém období. Zatřetí rozpočet jako bilance příjmů a výdajů za kalendářní rok. Rozpočet může být vyrovnaný (nutnost v pojetí účetní bilance, ale v reálném rozpočtovém období je to výjimečné), přebytkový nebo deficitní (Peková, 2011, s. 101-102). (Císařová, 2008, s. 24-25) dodává ještě jeden pohled na rozpočet, a to nástroj na prosazování cílů obecních a regionálních politik. (Toth, 2005, s. 89) charakterizuje rozpočet i jako tokovou veličinu, kdy během roku narůstají příjmy na účet rozpočtu, ze kterých se hradí vznikající výdaje.

Rozpočet obce i kraje vykazuje finanční vztahy k podnikatelským subjektům, ke státnímu rozpočtu a státním fondům, k rozpočtům obcí a krajů, k ostatním obcím (př. smluvní spolupráce), k ostatním subjektům, jako jsou banky, pojišťovny atd. (Černohorský, 2011, s. 288).

V České republice se uplatňuje kombinovaný neboli smíšený systém fiskálního federalismu. Což znamená, že nižší vládní úrovně mají vlastní příjmy, které ovšem nedostačují na pokrytí všech výdajů, a tudíž jsou dále financovány z vyšších územních celků, nejčastěji formou dotací (Císařová, 2008, s. 17).

3.2.1 Příjmy obce

Příjmy jsou důležitou součástí každé obce, jelikož slouží k realizaci veřejných statků a služeb ve veřejném zájmu. Obecně se příjmy mohou rozdělit na běžné a kapitálové. Běžné příjmy slouží k realizaci pravidelných činností, které se opakují každý rok. Naopak kapitálové neboli investiční příjmy jsou uskutečňovány v dlouhém období. Slouží na jedinečné a neopakující se aktivity, a proto je vhodné tyto příjmy od sebe oddělit. Mezi běžné příjmy územních rozpočtů patří příjmy daňové, nedaňové a přijaté neinvestiční transfery. Kapitálové příjmy se skládají z přijatých investičních dotací a příjmů kapitálových.

(Toth, 2014, s. 98) rozděluje příjmy na vlastní a cizí. Mezi vlastní příjmy řadí kapitálové a běžné, jenž se dále dělí na daňové a nedaňové. O vlastních příjmech je rozhodováno územním samosprávným celkem samostatně, nezávisle na vůli ostatních subjektů. Vlastní příjmovou stránku může ÚSC doplnit o příjmy cizí, mezi které patří zejména nenávratné (dotace, příspěvky, subvence, granty atd.) a návratné finanční výpomoci (úvěry a půjčky).

3.2.1.1 Příjmy daňové

Největší podíl na výnosech obcí mají příjmy daňové, které jsou závislé na rozpočtovém určení daní (RUD), které se řídí podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů. (Provazníková, 2009, s. 106). Daně jsou povinné a nedobrovolné příspěvky do státního rozpočtu, které musí občané odvádět státu (Stiglitz, 2015, s. 505-506).

Prerozdělování probíhá v rámci daně z přidané hodnoty (DPH) a daně z příjmů (daň z příjmů PO a FO), které v daném roce vybere správce daně. Mezi nejzákladnější rozdělení daní patří daně svěřené a sdílené. Výnos z daní svěřených jde přímo do rozpočtů, kterým je daň svěřena. Naopak sdílené daně plynou do veřejných rozpočtů podle stanovených podílů z celostátního výnosu. Tyto finanční prostředky jsou určeny do státního rozpočtu, rozpočtů obcí a krajů. Účelem sdílených daní je vyrovnat fiskální nerovnováhu mezi různými stupni samospráv (Rucká, 2013).

Největší změny RUD probíhaly ve třech etapách: od roku 1993 až 1995, v letech 1996 až 2000 a od roku 2001 po současnost. Pro tuto diplomovou práci bude stěžejní rozbor RUD obcí v letech 2013 až 2017 (Provazníková, 2015, s. 109).

Tabulka č. 7 Rozpočtové určení daní obcí v letech 2013 až 2017

		2013-2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)
DPH⁷⁾		20,83	20,83	21,4
Daň z příjmů PO	Bez daně placené obcemi ⁷⁾	23,58	23,58	23,58
	Z daně placené obcemi ⁸⁾	100	100	100
Daň z nemovitosti⁸⁾		100	100	100
Daň z příjmů FO vybíraná srážkou⁷⁾		23,58	23,58	23,58
Daň z příjmů FO	z podnikání ⁹⁾	30	30	x
	z podnikání z celostátního výnosu ⁷⁾	23,58	23,58	23,58
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti		22,87 ⁷⁾ 1,5 ¹⁰⁾	23,58 ⁷⁾ 1,5 ⁴⁰⁾	23,58 ⁷⁾ 1,5 ¹⁰⁾

⁷⁾ Podíl příjmů obcí na celostátním výnosu je dále rozdělován pomocí čtyř kritérií.

⁸⁾ Svěřené daně.

⁹⁾ Daň z příjmů FO z podnikání podle bydliště podnikatele.

¹⁰⁾ Daň z příjmů FO ze závislé činnosti je rozdělována podle počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v dané obci.

Poznámka: V roce 2018 došlo k navýšení podílu DPH obcí na 23,58 %.

Zdroj: Zákon č. 243/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů; vlastní zpracování

V Tabulce č. 7 je znázorněno zjednodušené RUD obcí za období 2013 až 2017. Z tabulky je zřejmé, že v těchto letech nedocházelo k výraznějším změnám. V roce 2016 došlo k navýšení daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti o 0,71 % oproti roku

2015. V roce 2017 vzrostl podíl výnosu z DPH na 21,4 % a byl zrušen 30% podíl na dani z příjmů FO z podnikání dle bydliště. Výlučným příjmem obcí jsou daně z nemovitých věcí, na jejímž území se nemovitost nachází a daně z příjmů právnických osob, pokud je poplatníkem obec.

Některé znázorněné podíly jsou dále propočítávány podle složitějších mechanismů (viz Tabulka č. 7, vysvětlivka č. 7). Rozdělování podílů příjmů obcí na celostátním výnosu probíhá na základě čtyř kritérií:

1. Výměra katastrálního území obce (3 %);
2. Prostý počet obyvatel v obci (10 %);
3. Násobek a koeficient postupných přechodů (80 %);
4. Počet dětí a žáků navštěvujících školu zřízenou obcí (7 %).

Základním kritériem je počet obyvatel obce, který se dále upravuje násobky a koeficienty postupných přechodů, které jsou uvedeny v zákoně č. 243/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (Veřejný sektor, 2013).

Další skupinou daňových příjmů jsou daně a poplatky z vybraných činností a služeb, které se dále dělí na místní poplatky, odvody a správní poplatky.

Místní poplatky jsou upraveny podle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Místní poplatky jsou vydávány v obecně závazných vyhláškách obcí, tedy v rámci samostatné působnosti. Řízení poplatků má v kompetenci obecní úřad. Účelem vydávání místních poplatků je zdanění či regulace určité lokální aktivity. Dle (Bakeš, 2003, s. 87) jsou poplatky vybírány jednorázově na základě ekvivalence ze strany státu či ÚSC za umožnění služby či vystavení povolení. Místní poplatky mají povahu fakultativní, což znamená, že se obec může rozhodnout, zda bude poplatek vybírat či nikoliv. Zároveň může určit finanční sazbu, ale pouze v rámci zákonem vymezeném rozmezí (Pelc, 2013, s. 13-14). Místní poplatky může obec vybírat ze psů; za lázeňský nebo rekreační pobyt; za užívání veřejného prostranství; ze vstupného; z ubytovací kapacity; za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst; za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a za zhodnocení stavebního pozemku s možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace (Zákon č. 565/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Odvody z loterií a jiných podobných her byly zrušeny k 1. 1. 2017 a nahrazeny daní z hazardních her dle zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších

předpisů. Výnosy jsou na účty obcí převáděny pomocí Specializovaného finančního úřadu (Daně, 2018). Místní poplatky nejsou příliš výnosné, proto je podstatné, aby byl jejich výběr a správa co nejjednodušší a nejefektivnější (Toth, 2005, s. 95).

Správní poplatky vybírá obec v rámci přenesené působnosti, např. za udělování koncesí, živnostenských oprávnění či činnosti stavebních úřadů. Sazby správních poplatků jsou na rozdíl od poplatků místních pevně stanoveny (Široký, 2008, s. 215). Příjmy ze správní činnosti se liší podle rozsahu působnosti jednotlivé obce, povinností obce je pouze administrativní úkon, jehož platbu nemohou obce nijak ovlivnit, jelikož je dána zákonem (Provazníková, 2015, s. 89-93).

3.2.1.2 Příjmy nedaňové

Nedaňové příjmy jsou plně v kompetenci územních samosprávných celků, dalo by se říct, že souvisí s jejich vlastní podnikatelskou činností. Mezi nedaňové příjmy patří příjmy z prodeje nekapitálového majetku, příjmy z vlastního podnikání, příjmy z vlastní správní činnosti, uživatelské poplatky, pokuty a dary, případně příjmy z mimorozpočtových fondů či ze sdružování finančních prostředků (Provazníková, 2015, s. 89). Nedaňové příjmy jsou důležitým a poměrně stabilním prvkem rozpočtu obcí. Zisky z nich se odvíjí od velikosti majetku (pronájem) a z rozsahu vlastní činnosti (Matej, 2017).

Příjmy z vlastního podnikání v posledních letech nabývají na významu, jedná se zejména o příjmy z pronájmu, příjmy z podniků, jejichž podíl obec vlastní či příjmy z obchodovatelných cenných papírů (Provazníková, 2015, s. 89). Dle (Císařová, 2008, s. 37) jsou příjmy z podnikání nevýznamným zdrojem, jelikož většina obcí a jejich organizací jsou ze své podstaty neziskové. Zisku dosahují jen náhodně. (Černý, 2019) říká, že obec by se měla držet své podstaty a nenahrazovat roli podnikatelů. Pokud existuje soukromý subjekt, který je schopen zvládnout riziko neúspěchu a odvádět daně, neměla by do této činnosti obec zasahovat. Výjimkou je například spolupodíl na společnosti, která zabezpečuje veřejné služby.

Zásadní skupinou jsou dle (Provazníková, 2015, s. 168) uživatelské poplatky, které jsou realizovány municipálními podniky, nebo se jedná o příjmy organizací jejichž zřizovatelem je obec (př. vodné a stočné, odvoz odpadu, poplatky za školní stravování či služby knihoven). Uživatelské poplatky jsou značně diskutovaným tématem, jelikož se zde střetává spotřeba veřejných statků s jejich platbou. V současné době jsou veřejné služby

poskytovány za poplatek, přičemž u některých z nich je jejich spotřeba zvýhodněna pro nízkopříjmové skupiny. Výhodou je, že zpoplatnění snižuje spotřebu a vede k údržbě některých zdrojů (voda, energie). Naopak růst poplatků může jedince od spotřeby odradit, což je u některých statků nevyhovující (př. poplatek za svoz odpadu vede k odhazování odpadků či nahromadění na zakázaná místa).

3.2.1.3 Přijaté transfery

V České republice se uplatňuje kombinovaný model fiskálního federalismu. Jednotlivé vládní úrovně mají rozpočet složený z vlastních příjmů a dotací, které se z pravidla získávají z nadřazených rozpočtů (Provazníková, 2015, s. 39). Cílem je snižovat meziregionální rozdíly a zároveň zabránit vzniku chudých a bohatých regionů (Císařová, 2008, s. 36).

Přenesená působnost je z části financována sdílenými daněmi, ale zejména dotacemi a správními poplatky. Mezi nejčastěji poskytované patří dotace účelové, které se dále dělí na běžné (k financování provozních potřeb) a kapitálové (investiční). Dále mohou být dotace rozděleny na nárokové, jenž jsou přidělovány pravidelně s automatickým nárokem na základě schváleného zákona o státním rozpočtu. Opakem jsou dotace nenárokové (Provazníková, 2009, s. 147).

Finanční prostředky na národní úrovni mohou být přerozdělovány ze státního rozpočtu, státních fondů, krajských rozpočtů, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti (Provazníková, 2015, s. 41). Největší částky jsou ovšem získávány z fondů Evropské unie. Celková finanční suma, která je k dispozici pro jednotlivé členské státy se stanovuje pro každé programovací období. V současnosti je Česká republika čistým příjemcem, ale jelikož jsou mezi členy EU i ekonomicky slabší státy, lze očekávat, že statut ČR se změní na čistého plátce (příspěvky do rozpočtu EU jsou vyšší než zisky z něj). Žádosti o dotace z fondů EU jsou administrativně náročné a musí být realizovány podle přesně stanovených pravidel (Provazníková, 2009, s. 158-159,166). Dotace z prostředků EU jsou vypláceny zpětně, tedy až po realizaci projektu.

Obcím jsou nejčastěji poskytovány dotace spojené se schválením zákona o státním rozpočtu v daném roce, na které mají obce nárok vždy, např. na výkon státní správy či příspěvek na školství. Dále jsou to dotace z všeobecné pokladní správy SR spravované Ministerstvem financí, které nelze předem zahrnout do příslušné kapitoly státního rozpočtu.

Mimořádné dotace ze SR jsou poskytovány dle potřeby a jeho vývoje v průběhu roku. Od některých ministerstev jsou obcím poskytovány nenárokové dotace, přičemž nejvytíženější kapitolou je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dále pak dotace ze státních mimorozpočtových fondů, krajů či jiných obcí (Provazníková, 2009, s. 147,148).

3.2.1.4 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy zaujímají zanedbatelný podíl na celkových příjmech obcí, jsou spíše výjimečné. Dle (Matej, 2017) jsou doplňkovým zdrojem příjmů municipalit.

Součástí kapitálových příjmů jsou zejména příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a výnosy z vlastnictví cenných papírů – akcie a majetkové podíly (Provazníková, 2009, s. 190). Prodej dlouhodobého majetku je vyčerpatelný, což si mnoho obcí neuvědomuje. Většina z nich totiž rozprodala, nebo v nejbližší době rozprodá svůj majetek. Cílem prodeje jsou prostředky na financování přijatých dotací či jiných výdajů. Nejhorším případem je situace, kdy jsou kapitálové příjmy použity na krytí běžných výdajů. Kapitálové příjmy jsou omezeným a cenným zdrojem obce (Toth, 2014, s. 102, 104).

3.2.1.5 Návrtné finanční výpomoci

Úvěry a půjčky, komunální obligace a návratné finanční výpomoci patří do skupiny příjmů návratného charakteru. Tyto prostředky se nejčastěji využívají na financování investičních potřeb ÚSC. Realizace návratných výpomocí sebou nese negativní důsledky formou splácení dluhové služby. Na začátku je nutné zvážit, zda neexistuje jiná forma financování. Pokud ne, je žádoucí vybrat vhodnou dobu splatnosti úvěru, metodu stanovení úrokové sazby a podmínky splátek (Provazníková, 2009, s. 107). Pro bankovní instituce jsou obce hodnoceny jako vysoce bonitní s nízkou mírou rizika, a proto jsou jim ochotny úvěry poskytovat. Přijímání cizích výpomocí ale vede k prohlubování zadluženosti veřejných rozpočtů a tím i veřejného dluhu. Relativně je zadluženost územních rozpočtů zanedbatelná, oproti hodnotě státního dluhu, který zatěžuje veřejný dluh až z 80 % (Toth, 2014, s. 106).

3.2.2 Výdaje obce

Výdaje jsou finanční prostředky, které daný ÚSC vydal na různé účely. Jedná se o statky a služby v dané lokalitě, ale také o statky, které v rámci přenesené působnosti mají obce zabezpečovat. Vlivem decentralizace se povinnosti s výdaji přesouvají na jednotlivé municipality.

Objem výdajů ovlivňuje rozvoj obce a také rozsah poskytovaných služeb. Důležitý je nejen objem, ale i struktura výdajů. Struktura výdajů odráží přání obyvatel daného území (Kameničková, 2007). Dle (Otrusínová, 2011, s. 14) mezi výdaje obce patří výlohy spojené s povinnostmi uloženými zákony, výdaje související s vlastní činností obce v rámci samostatné působnosti, výdaje na státní správu, kterou obec vykonává a závazky z uzavřených smluvních vztahů.

Stejně jako příjmy mohou být výdaje rozděleny na běžné, vynaložené na provozní činnost a kapitálové, sloužící na dlouhodobé účely, souhrnně nazvané jako druhové výdaje. Vývojový trend obcí ukazuje, že kapitálové výdaje tvoří významnou část na celkových výdajích obcí. Na počátku 90. let minulého století dosahovaly až 41 %, postupně se jejich podíl zastavil asi na 30 %. V novém programovém období počínajícím rokem 2014 se kapitálové výdaje opět zvýšily, vlivem nárůstů příjmů a schválených investičních dotací. Investiční projekty jsou financovány zejména z dotací, běžných příjmů a úvěrů. Na přelomu tisíciletí se rozmohlo financování prodejem hlasovacích práv či akcií, ale také prodejem majetku. Běžné výdaje jsou nejvíce zatíženy dodávkou energie, paliv a vody, což je způsobeno neustále se zvyšující cenou (Provazníková, 2015, s. 200).

Dalším možným rozdělením jsou výdaje podle odvětví, které se skládají z bezpečnosti, průmyslu, služeb pro obyvatele, sociálních věcí, veřejné správy a zemědělství (Císařová, 2008, s. 40). V rámci běžné činnosti je nejvíce finančních prostředků vynaloženo na činnost místní správy, dopravu, vzdělání, bydlení a ochranu životního prostředí, přičemž využití kapitálových výdajů je obdobné.

Je důležité zmínit, že mezi jednotlivými obcemi existují významné rozdíly, ať už v důsledku velikosti, polohy či rozvoje infrastruktury. Malé obce vydají v rámci běžných výdajů vyšší částky než obce s vyšším počtem obyvatel, např. u obcí v kategorii s 500-1000 obyvateli je vynaloženo 40 % výdajů na všeobecnou veřejnou správu z celkových výdajů. U největších obcí se jedná pouze o 25 % (Provazníková, 2015, s. 200-201).

Výdaje obce mnohdy nejde přesně odhadnout dopředu, záleží na konkrétních projektech během roku. Opakem jsou tzv. mandatorní výdaje, které vychází ze zákona a každoročně se opakují. Nejčastěji se jedná o sociální dávky občanům; příspěvky organizacím, u nichž je obec zřizovatelem; příspěvky na zdravotnictví, bezpečnost a veřejnou dopravu včetně údržby místní infrastruktury; zajištění odvozu komunálních odpadů či výdaje na provoz obecního úřadu. Tyto výdaje by mohly být nazvány jako běžné,

sloužící zejména na provoz obce. Kapitálové výdaje, nejsou tolik obvyklé, ale za to dosahují významnějších částek (Provazníková, 2015, s. 192).

3.3 Finanční analýza – obecně

Finanční analýza slouží pro komplexní posouzení finančního vývoje vybraného podniku, jejíž výsledky budou sloužit jako podklad pro rozhodování do budoucna. Výsledky analýzy slouží nejen pro potřeby firmy, ale i pro externí prostředí jako jsou investoři, věřitelé, státní instituce, obchodní partneři, konkurence či zaměstnanci. Důležité je si ujasnit, pro kterou skupinu se finanční analýza provádí, jelikož každá z nich má jiné priority (Knápková, 2010, s. 15).

Finanční analýza se může s ohledem na čas rozdělit do dvou rovin. První z nich umožňuje pohled do minulosti, kde se hodnotí vývoj firmy až do současnosti. Druhá rovina nahlíží do budoucna a je základem pro finanční plánování, jak krátkodobé, tak dlouhodobé (Růčková, 2015, s. 10).

Mezi cíle finanční analýzy patří zhodnocení stávajícího vývoje firmy pro rozhodování do budoucna, rozbor variant následujícího vývoje a výběr nejvhodnější z nich, komparace výsledků v rámci firem jednoho oboru a zpracování podkladů pro hodnocení firmy. V každém případě je důležité si stanovit konkrétní cíl (Kraftová, 2002, s. 25).

Vlastnosti ukazatelů finanční analýzy jsou srozumitelnost, jednoznačnost, jednoduchost při dostatečné přesnosti, významnost a neredundantnost (Kraftová, 2002, s. 28-29).

3.3.1 Zhodnocení rozpočtu obce

Jak již bylo definováno na začátku této kapitoly, rozpočet obce může být na konci roku schodkový (příjmy < výdaje), v přebytku (příjmy > výdaje) nebo vyrovnaný (příjmy = výdaje). Toto konstatování ovšem nestačí k reálnému hodnocení financování obce.

Rozpočet obce se obecně skládá z příjmů a výdajů, ale jeho další součástí je i tzv. financování. Hodnota financování se musí vždy rovnat hodnotě vypočtené bilance daného roku, ale má opačné znaménko. Třída financování poskytuje informaci o tom, jak bylo s přebytkem naloženo či jak došlo ke krytí deficitu (Metodika, 2020). Jedná se o situaci, kdy si obec vezme půjčku, kterou následně splácí, a tím dojde ke změně stavu peněz na účtech obce. Výsledek rozpočtu obce daného roku nepodává žádnou informaci o tom, jakou výši

majetku obec vlastní, jaké má dluhy či zápůjčky. Přebytkový rozpočet obce na konci roku nemusí znamenat kladné zprávy. Obec může být zadlužená, nebo může nechávat svůj majetek chátrat, přičemž následující opravy budou pravděpodobně nákladnější nežli ty včasné. Naopak v případě rozsáhlejší investice, bude rozpočet logicky schodkový. Ale pokud je investice uhrazena z vlastních našetřených prostředků, nebude obec zadlužená. Navíc tato investice přinese dlouhodobý užitek pro obyvatele. V rozpočtu obce dále není hospodaření příspěvkových organizací, jenž je obec zřizovatelem, nebo obchodních společností, na nichž má obec podíl.

Nelze tedy na první pohled říct, zda je rozpočet obce dobrý nebo špatný. Dlouhodobě by měly být příjmy a výdaje v rovnováze. Nevadí, když bude obec krátkodobě v deficitu, ale musí to být jasně zdůvodněno. Investice financována půjčkou není zásadní chybou, horší situací je půjčování si na provozní činnosti. V neposlední řadě je důležité se zamyslet, nad výší prostředků a konkrétním způsobem jejich využití. Služby a statky slouží pro občany a mají naplňovat jejich přání a potřeby (Jak číst rozpočet obce, 2019).

3.4 Majetek obce

Možnost disponovat s určitým majetkem je jeden z předpokladů existence municipalit. Majetek územních samosprávných celků slouží k rozvoji veřejného sektoru. Majetkem se rozumí nemovitosti (budovy, lesy, půda), movité věci, nehmotný majetek (práva duševního vlastnictví), majetková práva nebo finanční investice (Provazníková, 2015, s. 209). Dle (Pilný, 2014) může být majetek rozdělen podle možnosti využití k veřejně prospěšným účelům, k výkonu vlastní samosprávy, k podnikání a k nákupu cenných papírů. Obce musí (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů) o svůj majetek pečovat účelně a hospodárně, snažit se o jeho rozvoj a zachování, a to s ohledem na své zájmy a zákonem vymezené úkoly.

Správné rozhodování o využití majetku v obci přináší více kvalitnějších služeb, které zvyšují atraktivitu obce, například růstem soukromých firem v oblasti či přílivem obyvatel (Provazníková, 2015, s. 211). Majetkové postoje obce by měly vycházet z dlouhodobých strategií, které jsou například obsaženy v programech rozvoje obce (Provazníková, 2015, s. 216). Jak bude s majetkem vynaloženo rozhoduje zastupitelstvo obce.

Obce musí svůj majetek evidovat, nejčastěji pomocí inventarizace a tzv. pasportizace. Inventarizace se skládá z přípravné fáze, porovnání skutečnosti se stavem

v účetnictví, zjištění inventarizačních rozdílů a jejich nápravou. Pasportizace neboli seznam majetku je výsledek inventarizace, který obsahuje informace identifikační, lokalizační, vlastnické či oceňovací (Provazníková, 2015, s. 214-215).

Dle (Provazníková, 2015, s. 217) většina obcí v České republice svůj majetek spravuje zodpovědně, upřednostňuje pronájem před prodejem. Výjimkou byly rozprodeje akcií infrastrukturních podniků, kterých se obce chtěly zbavit. Hospodaření s majetkem je hodnoceno při prověření ÚSC, jelikož je přímo závislé na rozpočtu a účetnictví. Do roku 2010 obce neodepisovaly svůj majetek, což po zavedení odpisů způsobilo reálné snížení hodnoty obecního majetku, a tím v některých případech i tzv. vnitřní dluh obecního majetku.

3.5 FAMA – Finanční a majetková analýza obcí

Finanční a majetková analýza měst a obcí neboli FAMA je systém ukazatelů hodnotící hospodářský vývoj měst a obcí, který vychází z účetních výkazů. Cílem FAMA je popsat komplexnější pojetí sociálně-ekonomického rozvoje než klasické finanční analýzy zaměřující se na rozpočet územních celků a úvěrovou politiku.

FAMA je součástí analytických postupů programu rozvoje regionu, kraje, města či obce. Sleduje předpokládané příjmy a výdaje, připravované investice, stav a další vývoj zadlužení a další činnosti vztahující se k financování municipality. Při plánování rozvoje obce je také důležitá informace o skutečném stavu financí, reálný stav majetku a odhad budoucích příjmů (Toth, 2005, s. 213). Vývoj je popsán pomocí retrospektivní analýzy jednotlivých ukazatelů. Soustava se skládá ze základních ukazatelů získaných z účetních výkazů (finanční a majetkové), doplňkových ukazatelů a podílových a propočtových ukazatelů (tzv. indikátorů), které jsou analyticky nejdůležitější.

Soustava ukazatelů byla vytvořena na vzorku 472 obcí, což činilo 7,6 % z celkového počtu obcí v ČR. Na základě těchto vybraných obcí byl pomocí průměru vytvořen přechodný standard ukazatelů (Toth, 2014, s. 92-93).

Metodou FAMA se zabýval Petr Toth a jeho kolektiv ve dvou publikacích: „Financování obcí – sociálně ekonomický rozvoj systému: výstup z projektu GAČR 402/03/1235“ a „Ekonomické aktivity obcí a měst“. Na základě studie těchto děl byla „analyzována“ tato kapitola.

3.5.1 Metoda finanční a majetkové analýzy

Velikost rozpočtu obce je závislá nejen na počtu obyvatel, ale také na rozsahu, skladbě a kvalitě obecního majetku. S reformou veřejné správy a přijetím zákonů č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů se zvýšily pravomoci municipalit po stránce finanční, ale zvýšila se tím i jejich odpovědnost za socioekonomický rozvoj svého území. Obecní rozpočet je důležitý nástroj k ovlivňování hospodářské politiky. Pomocí různých metod vznikají výstupy v podobě finančních a majetkových ukazatelů, na základě kterých, mohou obce činit rozhodnutí a plánovat budoucí aktivity (Toth, 2005, s. 211). Seznam vybraných ukazatelů, které budou dále specifikovány v rámci městyse Libice n/D ve vlastní části práce jsou uvedeny v Tabulce č. 2.

Prvním krokem je provedení majetkové analýzy obce, jejíž první částí je inventarizace. Inventarizace by měla podat komplexní zprávu o stavu majetku. Až poté, může obec přemýšlet o hospodaření s majetkem v souladu s cíli, které jsou obsaženy v rozvojových dokumentech. Za druhé jde o ohodnocení schopnosti obce reprodukovat svůj majetek. Nejpravděpodobnější pro reprodukci jsou zejména běžné příjmy, které se pravidelně opakují a přirozeně vyplývají z podstaty obce. Běžné příjmy, ale rostou pomaleji než majetek, a tudíž obce nejsou schopné ho financovat z těchto prostředků, nebo jen velmi těžko. Problémem je zanedbalost majetku, a s tím související neschopnost reprodukce ve stanovené životnosti majetku. Zabránit tomu mají odpisy povinné od roku 2011 (Toth, 2014, s. 94-98).

3.5.2 Zdroje informací

Aby bylo dosaženo komplexního a racionálního hodnocení vybraných časových řad, je nutné vybrat podstatné informace. Informace by měly být relevantní a aktuální, ale zároveň i dostupné, což je v praxi největší problém. Mezi vstupní zdroje informací řadí Toth následujících šest skupin.

Vývoj počtu obyvatel

Ukazatel podává informaci o přibližné velikosti obce. V případě studie podobných obcí jako první slouží ke vzájemné komparaci. Zároveň se řadí mezi důležité faktory pro tvorbu relativních ukazatelů.

Vývoj majetku obce

Majetek je pro obec významnou součástí, jelikož by bez něj nemohla vykonávat žádnou činnost. Proto je důležité, aby měla obec veškerý svůj majetek v evidenci a oceněn, dále měla zpracovaný plán využití majetku a proveden odhad finanční náročnosti reprodukce majetku a jeho rozvoje.

Vývoj rozpočtu obce

Rozpočet obce je rozdělen na příjmy a výdaje. Příjmy se dělí na provozní (běžné) a investiční (kapitálové), což je v praxi těžké určit z důvodu neznalosti jejich využití v budoucnu. Proto menší obce toto členění příliš nepoužívají. Jedno z kritérií rozdělení by mohlo být jejich využití, tzn. příjmy k úhradě běžných výdajů či k úhradě kapitálových výdajů. Výdaje se taktéž dělí na provozní a investiční, ale jejich rozlišení je jednodušší než u příjmů. Provozní část rozpočtu je sestavována jako vyrovnaná, v případě přebytku se převede do investiční části. Naopak pokud je saldo provozní části záporné, je uhrazeno z investičního rozpočtu.

Dluhová služba

Pro budoucí vývoj financí obce je důležité sledovat rozsah úvěrů, splátek, výši a úhradu úroků. Při přijetí úvěru se musí vzít v potaz, aby splátky jistiny a úroků v budoucnosti nepředstavovaly příliš velký podíl na celkových výdajích obce. Nejzásadnějším pravidlem je, aby si obec nebrala půjčky na financování provozních činností. Úhrada běžných výdajů nepřináší žádný finanční ani nefinanční efekt, a proto by splátka úvěru včetně úroku obci jenom přitížila. Výjimkou jsou tzv. překlenovací úvěry, které municipalita může využít např. při mimořádných událostech jako jsou živelné pohromy. Při úvěrování se musí dbát na hospodárnost a je žádoucí zpracování splátkového kalendáře.

Investiční program obce

Při sestavování rozpočtu, by měla obec zvážit investiční akce na příští rok či v budoucnu. Dalším rozhodnutím bývá, zda pořídit statek nový, nebo pouze provést opravu. Je nutné vzít v úvahu, zda je obec schopna financovat nejen pořizovací cenu investice, ale i následné náklady na provoz a údržbu. Investice musí vycházet z potřeby obce, kterých je mnohdy několik (Toth, 2005, s. 216-225). Dříve, než je schváleno financování investičních projektů, musí být stanoveny priority, podle kterých budou projekty schvalovány. Musí být

stanovena důležitost, která dělí projekty na nutné a naléhavé a na ty, které budou poskytovat nadprůměrnou funkci a dají se odložit (Toth, 2014, s. 93-94).

3.5.3 Využití a limity hodnocení FAMA

FAMA rozebírá finanční stránku vybrané municipality v závislosti na jejím majetku, jeho množství, ceně a způsobu využití. Metoda je sestrojena jako model, který lze upravit podle konkrétních potřeb výzkumu. Může být sestavena jako variantní řešení, kdy se jednotlivé varianty mohou vzájemně porovnat a následně vybrat variantu optimální. FAMA v nejužší podobě slouží pro interní analýzy strategického plánování. Její výstupy mohou sloužit např. pro silné a slabé stránky SWOT analýzy či pro návrhy na úvěrování investic. Metoda FAMA je využitelná na všech úrovních územní samosprávy (Toth, 2005, s. 223-224).

Podobným ekonomickým nástrojem jsou ukazatelé SIMU, které se liší rozsahem pozorovaných hodnot. Ukazatelé FAMA jsou rozsáhlejší a na rozdíl od SIMU sledují nejen zadluženost obcí, ale i vývoj položek příjmů a výdajů. Další je výzkum o bonitě obcí, který vznikl na základě porovnání průměrných hodnot vybraných ukazatelů obce. Tato studie by měla obce podnítit k lepším výsledkům v rámci hodnocených obcí v ČR, zejména v efektivním využívání zdrojů. Cílem je zobrazit tendence jednotlivých obcí, které napomohou k lepšímu rozhodování v obci (Toth, 2014, s. 92).

3.6 Finanční analýza – samosprávné celky

Finanční analýza se tradičně provádí pro podniky soukromého sektoru, které fungují na bázi zisku. Vedle nich náleží sektor veřejný, který uspokojuje potřeby svých občanů bez motivu zisku, tzv. municipální firmy. Přestože se zmíněné sektory vzájemně prolínají, existují i specifika, které musí být v rámci finanční analýzy zohledněny. Díky tomu mohou být odhalena slabá místa hospodaření municipalit, municipality je možné porovnat či vyřešit změny nabízených produktů a služeb (Kraftová, 2002, s. 1).

(Kraftová, 2002, s. 14-17) přichází s pojmem municipální firma, který dále specifikuje. Vládní, municipální a tzv. nevládní organizace mohou být nahrazeny pojmem neziskové firmy, které Kraftová v České republice definuje jako obce a kraje včetně jejich organizačních složek, organizační složky státu, příspěvkové organizace, veřejnoprávní instituce, státní fondy, obecně prospěšné společnosti, fundace, spolky, zájmová sdružení

právnických osob, církve a náboženské společnosti a politické strany. Důvodem proč stát přesunul určité pravomoci na nižší územní celky je racionalita poskytovaných služeb, jelikož municipality lépe identifikují potřeby svých občanů, což vede k vyšší efektivnosti poskytovaných veřejných služeb.

Potřeba modifikace

Tradiční přístup finanční analýzy, který slouží pro všechny ekonomické subjekty ve své aplikaci pojímá oblast rentability, likvidity, toku hotovosti, financování, aktivity a kapitálového trhu (Kraftová, 2002, s. 23).

Jak již bylo řečeno, municipální firmy ve své hlavní činnosti fungují na neziskovém principu. Výjimkou je jejich doplňková činnost, která zisková být musí. Posláním municipalit je poskytovat veřejné statky a služby, které musí dosahovat určité míry efektivnosti ve vztahu k uspokojování potřeb občanů. Dalším důvodem pro modifikaci finanční analýzy je způsob jejího financování. Municipality získávají finanční prostředky z veřejných rozpočtů na základě principu sdílených daní, dále na základě dotací, a nakonec dle zákonů a jejich určených pravomocí.

Modifikace musí být provedena zejména v rámci rentability, kde je kladen důraz na doplňkovou činnost a v rámci hlavní činnosti je rentabilita zkoumána v závislosti na míře ztrátovosti. Ukazatel financování, rentability a toku hotovosti je zahrnut do skupiny, která se zaměřuje na finanční autarkii, tzn. soběstačnost municipality. Výkonnostní ukazatele jsou rozšířeny o indikátor produkční výkonnosti, jenž hodnotí kvantitativní i kvalitativní stránku veřejných produktů. V neposlední řadě jsou zmíněny dva momenty podporující modifikaci. Municipální firma odlišně interpretuje výsledky, které mají vliv na hodnocení míry finanční závislosti, zadluženosti úročeným cizím kapitálem, likvidity i aktivity. Nakonec jde o odlišnou akceptaci účetních dat, zejména obsah závěrkových výkazů v rámci různých forem municipalit v ČR.

Soukromé subjekty provádí finanční analýzu zejména s cílem poznání své situace, naopak pro municipality má finanční analýza významnou argumentační úlohu (Kraftová, 2002, s. 52-53).

Ukazatele pro municipální firmy

Technická finanční analýza nabízí dva pohledy. Prvním z nich je analýza ex post, nahlížející do minulosti, druhou je analýza ex ante, která naopak nabízí pohled do budoucnosti. Municipální firmy sledují ty oblasti, které jsou pro ně nejdůležitější a podle

toho musí být přizpůsobeny i ukazatele. Měly by informovat o míře stanovených cílů, o silných a slabých stránkách finančního řízení a také eventuálním ohrožení v budoucnu. Nutností je respektovat konkrétní situaci podniku a jeho vnitřní a vnější vazby (Kraftová, 2002, s. 100-101).

Kraftová navrhuje pro finanční analýzu municipalit ukazatele: autarkie, likvidity, financování, investiční rozvoje/útlumu, produktivity, aktivity, rentability.

3.6.1 Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie zobrazuje míru soběstačnosti municipalit. Jedná se o jakousi modifikaci ukazatelů rentability, jelikož výsledek hospodaření se považuje za sporný indikátor, jelikož municipality nejsou primárně zřízeny pro tvorbu zisku.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

Rovnice č. 2 Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

$$\frac{\text{výnosy z hlavní činnosti}}{\text{náklady hlavní činnosti}} \times 100 \quad (2)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 102

Ukazatel se soustředí pouze na hlavní činnost, která je ve výsledku vyjádřena v procentech. Nejideálnější je hodnota rovna 100 %, pokud je hodnota menší, jsou náklady nedostatečně kryty výnosy. V případě vyšší hodnoty, je nutný rozbor situace.

Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů

Rovnice č. 3 Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů

$$\frac{\text{příjmy}}{\text{výdaje}} \times 100 \quad (3)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 103

Ukazatel říká, zda byly příjmy dostatečně vytvořeny na pokrytí výdajů. Pozitivní je hodnota rovna 100 %. Pokud jsou hodnoty výrazně vyšší jak 100 %, mělo by dojít k rozboru využití volných finančních prostředků.

3.6.2 Ukazatel rentability

Ukazatel rentability je tradiční ukazatel finanční analýzy ziskových firem, avšak u municipalit představuje potíže. Municipální firmy se v rámci hlavní činnosti snaží o vyrovnanost výnosů a nákladů naopak cílem doplňkové činnosti, pokud ji provozují, je zisk. Výpočet rentability je možný pouze v případě, pokud ÚSC provozuje doplňkovou činnost.

Rentabilita nákladů doplňkové činnosti

Rovnice č. 4 Rentabilita nákladů doplňkové činnosti

$$\frac{\text{výsledek hospodaření doplňkové činnosti}}{\text{náklady doplňkové činnosti}} \times 100 \quad (4)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 106

Tento ukazatel se řadí mezi nejpřesnější indikátory efektivity. Porovnává zisk jako užitek pro spotřebitele se vstupy, které musely být na produkt vynaloženy. Cílem je maximální hodnota nákladové rentability. V případě, že by se výsledek pohyboval v záporných hodnotách, je nutná diskuse a případné zrušení doplňkové činnosti municipalit.

Míra pokrytí ztrát z hlavní činnosti ziskem doplňkové činnosti

Rovnice č. 5 Míra pokrytí ztrát z hlavní činnosti ziskem doplňkové činnosti

$$\frac{\text{výsledek hospodaření z doplňkové činnosti}}{\text{výsledek hospodaření z hlavní činnosti}} \times 100 \quad (5)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 107

Podmínkou pro výpočet tohoto ukazatele je, že VH z doplňkové činnosti musí být kladný. Naopak VH hlavní činnosti musí být záporný. Pokud by v daném roce byl VH hlavní činnosti nulový, ukazatel by nebylo možné kvantifikovat. Indikátor vyjadřuje míru, s jakou je podstata doplňkové činnosti naplňována.

Variátor celkových nákladů

Rovnice č. 6 Variátor celkových nákladů

$$\frac{\frac{\text{náklady celkem}_{t+1} - \text{náklady celkem}_t}{\text{náklady celkem}_t}}{\frac{\text{výnosy celkem}_{t+1} - \text{výnosy celkem}_t}{\text{výnosy celkem}_t}} \quad (6)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 110

Ukazatel vyjadřuje dynamiku vývoje celkových nákladů ku dynamice vývoje celkových výnosů. Hodnota vyšší než jedna, zachycuje vyšší nárůst nákladů, což je typické při inflaci. Proto je nutné získat větší neinvestiční dotace či vyšší uživatelské poplatky. Naopak při hodnotě nižší než jedna, je žádoucí zvýšit rozsah produkce či snížit nároky na dotace (Kraftová, 2002, s. 105-112).

3.6.3 Ukazatel likvidity

Likvidita je definována jako schopnost podniku přeměnit svůj majetek v pohotové peněžní prostředky k vyrovnání svých závazků. Rozlišují se tři ukazatele – okamžité, pohotové a běžné, záleží na množství zásob a pohledávek vyskytujících se v podniku. Jedná se o stavové veličiny, hodnotící stav k určitému okamžiku (Kraftová, 2002, s. 114).

Okamžitá likvidita

Rovnice č. 7 Okamžitá (peněžní) likvidita

$$\frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (7)$$

Zdroj: Otrusinová, 2011, s. 102

Okamžitá likvidita patří mezi nejpřesnější ukazatel likvidity. Hodnota okamžité likvidity by se měla pohybovat od 0,2 – 0,5. Koncem roku se u municipalit tato hodnota zvyšuje, díky nutnosti řízení volných peněžních prostředků (Otrusinová, 2011, s. 102).

Pohotová likvidita

Rovnice č. 8 Pohotová likvidita

$$\frac{\text{peníze a jejich ekvivalenty} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (8)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 116

Pohotová neboli rychlá likvidita je někdy nazývána jako test finančního zdraví, který by se měl pohybovat kolem hodnoty jedna, což vyjadřuje vyrovnanost krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků. V rámci pohledávek je důležitá jejich klasifikace s ohledem na jejich splacení. Hodnota menší než jedna, znamená nesolventnost, naopak hodnota vyšší vyjadřuje neefektivnost pohledávek, ve kterých leží nevyužité peníze (Kraftová, 2002, s. 116-117).

3.6.4 Ukazatel aktivity

Ukazatelé aktivity posuzují schopnost využívat vložené prostředky, které jsou vázány v kapitálu aktiv podniku a míru jejich přeměny do žádoucích efektů. Jsou považovány za doplňující ukazatele hodnocení finanční analýzy.

Obrat kapitálu

Rovnice č. 9 Obrat kapitálu

$$\frac{\text{výnosy celkem}}{\text{celková pasiva (kapitál)}} \quad (9)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 119

Obrat kapitálu je základní ukazatel výkonosti, který je hodnocen pomocí hrubé produkce. Ukazatel říká, kolikrát se vložený kapitál vrátí prostřednictvím ocenění produkce. Při výpočtu dochází k podílu tokového (výnosy) a stavového (pasiva) ukazatele, který může obsahovat odchylku ročních hodnot. Proto je nutné vycházet z průměrných hodnot kapitálu. Cílem je ukazatel maximalizovat (Kraftová, 2002, s. 119-120).

Doba obratu pohledávek

Rovnice č. 10 Doba obratu pohledávek

$$\frac{\text{pohledávky} \times 360}{\text{celkové výnosy}} \quad (10)$$

Zdroj: Otrusinová, 2011, s. 114

Doba obratu pohledávek sděluje časový úsek, za který jsou pohledávky v průměru zaplacený. Žádoucí je tuto hodnotu minimalizovat, jelikož čím dříve budou pohledávky uhrazeny, tím dříve budou k dispozici municipalitě (Otrusinová, 2011, s. 114).

Poměr dob obratu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků

Rovnice č. 11 Poměr dob obratu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků

$$\frac{\frac{\text{průměrná hodnota krátkodobých pohledávek}}{\text{celkové provozní výnosy}}}{\frac{\text{průměrná hodnota krátkodobých závazků}}{\text{celkové provozní náklady}}} \quad (11)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 122

Slouží pro analýzu splatnosti pohledávek a závazků v rámci provozní činnosti. Vyrovnanost pohledávek a závazků mezi sebou představuje hodnotu jedna. Hodnota větší než jedna, představuje situaci, kdy pohledávky mají větší dobu splatnosti, která přesahuje úroveň splatnosti závazků (Kraftová, 2002, s. 122-124).

Rychlost obratu zásob

Rovnice č. 12 Rychlost obratu zásob

$$\frac{\text{celkové náklady}}{\text{zásoby}} \quad (12)$$

Zdroj: Otrusinová, 2011, s. 115

Rychlost obratu zásob říká, kolikrát se hodnota zásob na skladě obrátí v závislosti na celkových nákladech. Cílem je maximalizace ukazatele, respektive jeho růst v čase (Otrusinová, 2011, s. 115).

3.6.5 Ukazatel financování

U municipálních firem je důležité rozlišit provozní a investiční činnost. Ve velké míře často převyšují vlastní zdroje nad dluhy, které mají krátkodobý charakter vůči dodavatelům, zaměstnancům či státním institucím.

Míra finanční nezávislosti

Rovnice č. 13 Míra finanční nezávislosti (stability)

$$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celkový kapitál}} \times 100 \quad (13)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 127

Jedná se o stavový indikátor k danému okamžiku. Při hodnocení záleží na oboru činnosti a vlastnictví nemovitostí. V případě dosažení 50 %, by měla municipalita zahájit řešení problému, pod 30 % je identifikována nestabilita.

Míra věřitelského rizika

Rovnice č. 14 Míra věřitelského rizika

$$\frac{\text{stav cizího kapitálu}}{\text{stav kapitálu}} \quad (14)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 128

Míra věřitelského rizika vyjadřuje rozsah účasti cizího kapitálu na finančních zdrojích. V případě neúročeného kapitálu, je zde myšlenka maximalizace na celkovém kapitálu. To ale přináší nebezpečí finanční nestability a v případě zvýšení nelikvidních aktiv i k insolventnosti.

Síla finanční páky

Rovnice č. 15 Síla finanční páky (míra zadluženosti vlastního kapitálu)

$$1 + \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (15)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 130

Ukazuje, v jakém rozsahu municipality využívají tzv. finanční páku. Jelikož většina půjček je u municipalit neúročená, vychází finanční páka pozitivně (Kraftová, 2002, s. 126-131).

3.6.6 Ukazatel investičního rozvoje/útlumu

Ukazatel investičního rozvoje/útlumu patří mezi významné ukazatele municipální firmy. Je nutné posoudit majetek z kvantitativního i kvalitativního pohledu, ze kterého se vytváří veřejné produkty. Na základě výsledků je rozhodnuto o budoucnosti municipality a o rozsahu dlouhodobého majetku. Investice mohou být restituční (obnovovací) či tzv. čisté investice s rozvojovým účinkem, na které musí být zajištěn dostatek finančních zdrojů.

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

Rovnice č. 16 Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

$$\frac{\text{oprávky}}{\text{dlouhodobá aktiva (v pořizovacích cenách)}} \quad (16)$$

Zdroj: Otrusínová, 2011, s. 116

Čím vyšší hodnota koeficientu, tím větší motivace získat alespoň restituční investice na majetek, který je stále potřeba. Pro správný výklad je důležité určit, zda je ve veličinách

zachycen neodepisovaný majetek, který by hodnoty zvyšoval. Výrazný vliv má i zvolený způsob odepisování.

Míra investičního rozvoje

Rovnice č. 17 Míra investičního rozvoje

$$\frac{\text{odpisy}}{\text{suma oprávek}} \quad (17)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 134.

Ukazatel říká, v jakém rozsahu je municipalita schopna obnovit svůj majetek z odpisů během jednoho roku. Hlavním zdrojem pro obnovu majetku jsou odpisy, zisk a přírůstek dlouhodobých rezerv. Nevýhodou ukazatele je, že je ovlivňován vývojem cen pořizovaného majetku. Čím větší plán investičního rozvoje je navrhován, tím méně budou odpisy jako zdroj krytí dostačovat (Kraftová, 2002, s. 133-135).

3.6.7 Ukazatel produktivity

Ukazatel produktivity je projevem produkční schopnosti a výkonnosti. Produktivita práce může být vyjádřena jako přidaná hodnota připadající na pracovníka. Při hodnocení municipálních firem je použita míra zhodnocení kapitálu v relaci k účetní přidané hodnotě (Kraftová, 2002, s. 136-137).

3.7 Ukazatel dluhové služby

Na základě usnesení vlády ČR č. 346 o regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby ze dne 14. 4. 2004 dochází ke každoročnímu sledování zadluženosti obcí a krajů. Úkol byl svěřen místopředsedovi vlády a ministru financí, kteří následně předají souhrnnou zprávu o vývoji vládě.

Pokud municipalita překročí stanovenou výši dluhové služby (30 %), je vyzvána k opatřením, které eliminují přesažení hranice v příštím období. Přijatá opatření a odůvodnění příčin vzniku nadměrné dluhové služby musí obce a kraje oznámit ministru financí do třech měsíců. V dalším kroku ministr požádá o zprávu o výsledcích přezkoumání hospodaření, stanoviska zastupitelstva k této situaci a rozpočtový výhled. Při posuzování kritérií, které vedly k nadměrné dluhové službě se hodnotí:

- i. Celková zadluženost ÚSC;
- ii. Celková zadluženost ÚSC na 1 obyvatele;
- iii. Daňové zatížení na 1 obyvatele;

- iv. Trend zadluženosti v minulých letech;
- v. Velikost ÚSC;
- vi. Celková finanční situace ÚSC.

Seznam obcí, které i další rok přesáhnou stanovenou hranici je předán poskytovatelům finančních prostředků ze SR a SF. Jestliže některý z těchto ÚSC požádá o dotaci, půjčku či návratnou finanční výpomoc je k jejich situaci přihlédnuto.

Dluhová služba (17) obsahuje zaplacené úroky, uhrazené splátky vydaných dluhopisů, splátky jistin a splátky leasingu. Dluhová základna je definována jako skutečně dosažené daňové a nedaňové příjmy v daném roce a dotace. Ukazatel dluhové služby vyjadřuje poměr dluhové služby ku dluhové základně za daný rok v procentech (Zprávy Ministerstva financí České republiky, 2004).

Rovnice č. 18 Dluhová služba

$$\text{dluhová služba} = \frac{\text{úroky} + \text{splátky vydaných dluhopisů} + \text{splátky jistin} + \text{splátky leasingu}}{\text{daňové a nedaňové příjmy} + \text{dotace}} \quad (18)$$

Zdroj: Zprávy Ministerstva financí České republiky, 2004

3.8 SIMU – Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

Ministerstvo financí České republiky (MFČR) na základě usnesení vlády ČR pravidelně sleduje hospodaření všech obcí a jimi zřízených příspěvkových organizací na území České republiky. Na konci každého roku provede kalkulaci soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU), na jejímž základě stanoví výsledek. SIMU platné pro roky 2009 až 2016 se skládají z 16 informativních a dvou monitorujících ukazatelů, které jsou zobrazeny v Příloze 8.

Podkladem pro výpočet ukazatelů jsou finanční a účetní výkazy. Po provedení výpočtů je obcím s nežádoucím stavem zaslán dopis od ministra financí. Obce jsou nuceny tento stav vysvětlit a odůvodnit. Neuspokojivým stavem se rozumí situace, kdy se celková likvidita obce k poslednímu prosinci sledovaného roku bude pohybovat v intervalu $<0; 1>$ a současně bude podíl cizího kapitálu ku celkovým aktivům vyšší než 25 %. Poté co MFČR obdrží odůvodnění od všech obcí, předá tuto zprávu za konkrétní rok vládě ČR.

Velká pozornost patří těm obcím, u kterých se nevyhovující stav opakuje. V těchto případech je nabídnuta pomoc od MFČR a Ministerstva vnitra, který se snaží problém analyzovat a navrhnout řešení (Veřejný sektor, 2008). Nejrizikovější kategorií jsou malé obce do 600 obyvatel, které vlivem vysokých splátek úvěrů a půjček nejsou schopny splácet

své závazky. Problémem České republiky jsou chybějící preventivní a sankční opatření, které by omezily zadluženost obcí a krajů (Provazníková, 2009, s. 203,205).

Na začátku roku 2017 nabyl účinnost zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti na základě, kterého byla změněna metodika monitoringu obcí. Nová úprava se týká nejen obcí, ale i krajů včetně jejich příspěvkových organizací, které hodnotí pomocí 15 informativních a třech monitorujících ukazatelů. Nejzásadnějším rozdílem je přidání monitorujícího ukazatele pravidla rozpočtové odpovědnosti, které hodnotí podíl dluhu k průměrným příjmům za poslední čtyři roky, přičemž výsledná částka by neměla být vyšší než 60 %. Ukazatele platné od roku 2017 jsou zobrazeny v Příloze 8 (Veřejný sektor, 2020).

Problémem kvalitních výpočtů ukazatelů SIMU jsou změny a novely daňových zákonů a RUD, což komplikuje realizaci budoucích prognóz (Provazníková, 2009, s. 203).

3.9 KAMF a BAMF metody

Hodnocení bonity, finančního zdraví a míry důvěryhodnosti municipálních firem může být posouzeno na základě syntetických ukazatelů finanční analýzy, konkrétně modelu BAMF (bilanční analýza municipální firmy) a modelu KAMF (klasifikační analýza municipální firmy). Tyto metody rozebrala autorka Kraftová ve své publikaci Finanční analýza municipální firmy.

3.9.1 Model BAMF

Základem modelu BAMF je bilanční analýza zohledňující zvláštnosti municipálních firem. Mezi základní východiska modelu patří:

- i. Pozitivní hodnocení růstové tendence zařazených ukazatelů;
- ii. Optimum indikátorů se pohybuje okolo hodnoty „1“;
- iii. Výsledky jsou propočítávány skrz prostý aritmetický průměr;
- iv. Model je zaměřený pro municipální firmy nehledě na skutečnost, zda realizují vlastní zisk.

Finanční analýza je hodnocena pomocí čtyř základních ukazatelů specifických pro municipality: likvidita (L), aktivita (A), financování (F), tedy poměr mezi vlastním a cizím kapitálem a rentabilita (R). Mezi tradiční finanční ukazatele bývají zařazovány další tři. Indikátor Autarkie (A^E), který pracuje na bázi výnosů a nákladů, ukazatel produktivity práce (P) vycházející z přidané hodnoty vytvořené jedním průměrným přepočteným pracovníkem

a mírou rozvoje/útlumu (I), jenž je měřen mírou zabezpečení opravek potřebnými brutto investicemi. Jednotlivé vzorce pro konkrétní ukazatele jsou rozepsány dále:

Rovnice č. 19 BAMF – ukazatel likvidity

$$L = \frac{\text{peníze a jejich ekvivalenty} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (19)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 183

Rovnice č. 20 BAMF – ukazatel aktivity

$$A = \frac{\frac{\text{průměrné krátkodobé pohledávky}}{\text{výnosy}}}{\frac{\text{průměrné krátkodobé závazky}}{\text{náklady}}} \quad (20)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 183

Rovnice č. 21 BAMF – ukazatel financování

$$F = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{cizí kapitál}} \quad (21)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 183

Rovnice č. 22 BAMF – ukazatel rentability

$$R = \frac{\text{zisk doplňkové činnosti}}{\text{ztráta hlavní činnosti}} \quad (22)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 183

Rovnice č. 23 BAMF – ukazatel autarkie

$$A^E = \frac{\text{výnosy}}{\text{náklady}} \quad (23)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 183)

Rovnice č. 24 BAMF – ukazatel produktivity práce

$$P = \frac{\frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{průměrný pracovník}}}{250} \quad (24)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 183

Rovnice č. 25 BAMF – ukazatel míry rozvoje/útlumu

$$I = \frac{\text{suma opravek}}{\text{bruto investice}} \quad (25)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 183

Zdrojem dat je účetní závěrka, ale zejména personální informace a plán investic. Aby byl ukazatel produktivity práce porovnatelný s hodnotou „1“ musí být upraven násobitelem. V letech 1993-1997 se jednalo o násobitel 1/250.

Pokud shrneme vše výše vypsané, vznikne následující vzorec pro model BAMF:

Rovnice č. 26 Bonita municipální firmy modelu BAMF

$$\text{Bonita MF} = \frac{L+A+F+R+A^E+P+I}{7} \quad (26)$$

Zdroj: Kraftová, 2002, s. 183

V případě, že by municipální firma nevykazovala vlastní dílčí činnost byla by hodnota ukazatele rentability vyřazena.

Vyhodnocení modelu vychází z porovnání s hodnotou „1“. Jestliže je výsledek větší nebo roven 1, je bonita hodnocené firmy pozitivní a naopak.

Mezi výhody modelu BAMF patří jeho jednoduchost a značná flexibilita. Nevýhodou je nedostatečná analýza kvalitativní stránky činnosti municipalit (Kraftová, 2002, s. 182-185).

3.9.2 Model KAMF

Výpočet bonity pomocí modelu KAMF vychází z klasifikační analytické metody specifické pro municipální podniky. Metoda je dostupná ve dvou variantách. První z nich je KAMF pro municipality bez doplňkové činnosti a KAMF* pro municipální firmy realizující vlastní hospodářskou činnost.

Pro variantu KAMF pro municipality neprovozující vlastní činnost je typické hodnocení pomocí 4 ukazatelů: autarkie vyjádřená na bázi výnosů a nákladů, indikátor likvidity, ukazatel obratu kapitálu a ukazatel produktivity práce, který je interpretován jako míra přidané hodnoty (včetně provozních dotací) a osobních nákladů. Vyjmenované ukazatele finanční analýzy jsou žádoucí při své maximální hodnotě. Výjimku tvoří ukazatel okamžité likvidity a indikátor autarkie. Vzorce pro variantu KAMF a jeho vyhodnocení zobrazuje Příloha 9.

Pro municipality vytvářející doplňkovou činnost je vhodná varianta KAMF*. Ukazatel autarkie hodnotí v souvislosti s hlavní činností, dále doplňuje ostatní vybrané indikátory a nákladovou rentabilitu doplňkové činnosti, a nakonec míru zabezpečení ztráty z hlavní činnosti ziskem z vlastní činnosti. Pokud municipalita nedosáhne ztráty z hlavní činnosti, indikátor je z analýzy vyřazen. V Příloze 10 jsou znázorněny ukazatele metody KAMF* pro municipality s doplňkovou činností, včetně jejího vyhodnocení.

Jednotlivé výsledky jsou získány pomocí prostého aritmetického průměru a výpočty jsou uváděny v procentech kvůli snadné interpretaci. Vyhodnocení probíhá pomocí hodnotících škál (Kraftová, 2002, s. 185-189).

4 Vlastní práce

Obsahem vlastní práce je stručná charakteristika městyse Libice nad Doubravou, na kterou navazuje rozbor hospodaření městyse Libice nad Doubravou v letech 2013 až 2017 včetně stručných poznámek o vývoji v roce 2018. Nejprve je provedena analýza rozpočtové stránky městyse, po které následuje finanční a majetková analýza od autora Totha, finanční analýza modifikovaná pro municipální subjekty a ukazatel dluhové služby a SIMU.

4.1 Charakteristika městyse

V úvodu této kapitoly jsou uvedeny základní informace o městyse Libice nad Doubravou a úřadu městyse. Následuje stručný historický vývoj včetně popisu vybraných památek a významných osobností. Nakonec je zmíněno členství městyse ve spolicích a popsáno kulturně-sociální dění včetně demografického vývoje v městyse.

4.1.1 Základní informace o obci

Libice nad Doubravou je obec ležící na severovýchodě kraje Vysočina, nad pravým břehem řeky Doubravy v podhůří CHKO Železných hor, v okrese Havlíčkův Brod nedaleko od města Chotěboř (Příloha 11). Území Libice nad Doubravou se rozkládá na ploše 2 195,32 ha, z čehož 1321,39 ha tvoří zemědělská půda, která se z největší části skládá z půdy orné (810,30 ha) a trvalých travních porostů (470,37 ha). Naopak nezemědělská půda se rozprostírá na ploše 873,93 ha, z čehož největší poměr zaujímají lesy s 705,43 ha. Nejvyšší částí Libice nad Doubravou je Spálava s nadmořskou výškou 645 m. n. n., která je navíc druhým nejvyšším vrcholem Železných hor po Vestci. Městys Libice nad Doubravou se skládá ze sedmi katastrů, sedmi územně technických jednotek a z devíti místních částí mezi které patří Barovice, Libická Lhotka, Lhůta, Chloumek, Křemenice, Spálava, Kladruby, Malochyně a Nehodovka (Příloha 12). K Libici n/D dále náleží přilehlé samoty Hůrka a Kroměšín. (Veřejná databáze, 2020); (Libice nad Doubravou, © 2006-2014).

Libice nad Doubravou se několikrát zúčastnila soutěže Vesnice kraje Vysočina a Vesnice roku. Nejlépe se umístila v roce 2002, kdy se zlatou stuhou a titulem Vesnice kraje Vysočina postoupila do celostátního kola. Zde se neumístila, ale získala mimořádné ocenění za podporu turistiky v rámci přestavby Pilnova statku na kulturní a ubytovací zařízení. V roce 2013 získala diplom za podporu využívání volného času a o rok později diplom za plnohodnotnou péči o místní části.

V rámci sociálně kulturní vybavenosti je v městysi zřízena Základní škola a Mateřská škola Libice nad Doubravou (dále také škola), která je příspěvkovou organizací zřizovanou obcí a její identifikační číslo je 75017041. V Libici se začalo učit už kolem roku 1700, avšak pouze v domácnostech. Až v roce 1864 byla otevřena nová jednopatrová škola a o dvanáct let později se přistavělo druhé patro. Škola slouží pro děti do I. stupně, ředitelkou školy je Mgr. Jana Mrvová. V červnu roku 2017 započala rekonstrukce a přístavba Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou a napřesrok v září byla škola slavnostně otevřena (Příloha 13).

Důležitým symbolem městyse Libice n/D je znak a prapor, který vychází z dochovaných historických písemností městyse (Příloha 14). Tvar štítu zdůrazňuje historický význam obce a šikmý pruh představuje Liběckou stezku, tedy nejvýznamnější a nejstarší dopravní cestu mezi Čechami a Moravou. Jetelový list znázorňuje zisk ze zemědělství a také zavedení pěstování jetele v této oblasti K. Gütlerem z Kleebornu, naopak vlnky představují protékající řeku Doubravu. Zelená tinktura představuje obklopující lesy a louky, modrá zmíněnou řeku Doubravu a stříbrná vyzdvihuje historický význam obce (Libice nad Doubravou, © 2006-2014); (Libice nad Doubravou, © 2009-2017).

Pro naplnění základních potřeb občanů je v Libici nad Doubravou zaveden vodovod, plynofikace a kanalizace s napojením na čističku odpadních vod ze srpna 2011. Dále se v městysi nachází pošta, knihovna, malé zdravotní středisko, vlastní sběrný dvůr, již zmíněná nově zrekonstruovaná Základní škola a Mateřská škola Libice nad Doubravou, rekreační zařízení, fotbalové hřiště se zázemím, sportovní a rekreační areál u rybníka, hřiště u školy, dopravní hřiště, víceúčelové hřiště, sportoviště workoutu, přírodní učebna pro žáky libické školy, obchod a hospoda. Obec podporuje novou výstavbu prodejem stavebních parcel, dochází k rekonstrukci ulic, opravám budov obecního majetku, opěrných zdí rybníků, kontejnerových stání či polních cest.

Městys Libice nad Doubravou je stoprocentním vlastníkem společnosti Obecní lesy a zeleň – Libice nad Doubravou, s. r. o., jejíž identifikační číslo je 27471799. Společnost vznikla v roce 2005 a jejím jednatelem je Tomáš Frühbauer a Jiří Horník. Mezi její činnost patří rostlinná výroba, lesní hospodářství, výroba školkařských výpěstků a zpracování včetně prodeje vlastní produkce zemědělské výroby (Výpis z obchodního rejstříku, © 2012-2015).

4.1.2 Úřad městyse

Úřad městyse (Příloha 15) sídlí na adrese Zámecká 47, 582 77 Libice nad Doubravou a jeho identifikační číslo je 00267791. Úřad městyse nemá pravomoci obce s rozšířenou působností ani pověřeného obecního úřadu. Městys Libice nad Doubravou je místní vládní instituce, která dle klasifikace NACE vykonává všeobecnou činnost veřejné správy (kód 84110), shromažďování, úpravu a rozvod vody (kód 36000) a stravování v restauracích, u stánků a v mobilních zařízeních (kód 56100). Dle počtu zaměstnanců spadá do velikostní kategorie šesti až devíti pracovníků. Starostou obce je Václav Venhauer a místostarostou Ing. Josef Pleskač. Do zastupitelstva pro roky 2018 až 2022 bylo zvoleno 15 členů, rada městyse má členů pět, dále městys zřizuje finanční (tři členové) a kontrolní výbor (tři členové) a školskou a kulturní komisi (dvanáct členů) (Libice nad Doubravou, © 2006-2014); (Registr ekonomických subjektů, 2020).

4.1.3 Historie

Libice nad Doubravou je řazena mezi nejstarší sídla v podhůří Železných hor. První písemná zmínka je datována z roku 1146, kdy Vladislav II. potvrdil darování libického újezdu Olomouckému biskupství knížetem Soběslavem už v roce 1125. Předpokladem je, že obec vznikla již v 10. století na kupecké stezce spojující Čechy s Moravou. Na původní tvrzi pobývali strážci stezky s velitelkou Ljubjatou, podle které je odvozen název Libice, ale rovněž i podle Liběcké stezky. Po změně trasy stezky obec ztratila na významu, ovšem později nabyla důležitosti díky místnímu pivovaru, lihovaru, vinopalně, sedmi výčepnám lihovin, papírně, pile, brusírně a leštírně skla, třem mlýnům atd. Libice nejprve patřila knížecím pánům a poté do roku 1420 byla majetkem olomouckého kostela a pak vilémovského kláštera. Do 18. století byla ve vlastnictví světských pánů a patřila k Lichnici, Lipnici. Od 18. století se stává samostatným statkem, který postupně vlastnil Ferdinand Adam hrabě Kustoš ze Zubří, Emerich hrabě Metternich, rodina Bettlerů z Klarenbachu, Norbert Haugvic z Biskupic a Václav František Heymerle. V roce 1795 získala titul městys s právem dvou výročních a čtyř dobytčích trhů na žádost Benedikta Boleslavského z Rittersteinu od císaře Františka II. Rod Boleslavských vlastnil Libici až do roku 1907, kdy velkostatek zdědil Karel Gürtler z Kleebornu, který na našem území jako první zavedl pěstování jetele. Díky tomu se symbol jetelového lístku později dostal do znaku obce. Po jeho smrti zakoupil zámek i s Kroměšínem Ing. Hostan v roce 1924. Titul městys z konce

18. století, byl Libice n/D znovu navrácen v roce 2006 (Libice nad Doubravou, © 2009-2017); (Kronika Libice nad Doubravou).

4.1.4 Památky a významné osobnosti

První významnou památkou v Libici nad Doubravou je kostel sv. Jiljí (Příloha 16) pocházející z 11. století. Původní stavbou byla kaple, která byla o století později rozšířena o loď a povýšena tak na kostel. V druhé polovině 17. století byl kostel opraven a barokně přestavěn. Na levé straně kostela stojí od roku 1921 pomník obětem první světové války. Na pomníku jsou vepsána jména padlých, jejich stáří a obec, ze které pocházeli. Z libické farnosti pocházelo 77 občanů.

Nedaleko kostela se nachází náměstí. Uprostřed náměstí stojí toskánský mariánský sloup z 18. století, na kterém je vyobrazena Madona s Ježíškem. Původně stával u vchodu do kostela, ale po celkové opravě byl přesunut na náměstí a v srpnu roku 2002 byl slavnostně vysvěcen.

Zámek v Libici n/D (Příloha 17) byl postaven po roce 1709 v barokním stylu Václavem Rudolfem Haugvicem, ze kterého se do dnes dochovaly pouze barokní klenby v přízemí. V 60. letech 19. století byl přestavěn do stylu novogotického. Za celou dobu měl několik vlastníků, poslednímu z nich byl navrácen v restituci. V současné době zámek vlastní brněnská soukromá společnost ARCHATT, s.r.o. která postupně zámek rekonstruuje. Před zámkem je umístěna socha sv. Jana Nepomuckého (Příloha 17) pocházející z roku 1883.

Další památkou jsou dva náhrobní kameny. První z nich pochází již z roku 1584, je vyhotoven z bílého mramoru a nachází se v dlažbě kostela, která zakrývá vchod do krypty. Druhý z nich je umístěn ve zdi kostela ve stylu empíru, pocházející z roku 1822.

Pilnův statek (Příloha 18) byl vybudován v 18. století, ve vlastnictví obce je od roku 1996. Primárně slouží jako ubytovací zařízení o kapacitě 26 lůžek, jenž je poskytováno městysem Libice n/D. Neméně důležitou částí je přilehlá stodola vybudována obdobou stodol v Bavorsku. Pořádají se zde různé kulturní akce jako např. jarmarky, svatby či rodinné oslavy.

Jiří Horník (5.9.1916-30.4.1961) byl akademický malíř a rodák z Libice nad Doubravou. Studoval na pražské Akademii a na francouzské vysoké škole v Paříži. Jeho tvorba byla ovlivněna nejen cestami po Francii, ale také nucenou budovatelskou

socialistickou společností. Mezi jeho díla patří např. Katedrála v Chartes, Pohled na Ostravu či Portrét matky. Na jeho památku je na průčelí zámku umístěna pamětní deska z roku 1974.

Čeněk Jůzl (*-1916) působil v Libici n/D jako farář, byl nositelem rytířského řádu císaře Františka Josefa I. Byl jmenován čestným členem Hospodářsko-čtenářské besedy za divadelní činnost a za práci při svěcení praporu.

Jan Lála (10.11.1936) se narodil v jedné z místních částí městyse, v Libické Lhotce. Proslavil se jako československý fotbalista v pozici obránce klubu Slavia Praha a také se zúčastnil MS ve fotbale v Chile v roce 1962, kde získal stříbrnou medaili (Libice nad Doubravou, © 2009-2017); (Kronika Libice nad Doubravou).

4.1.5 Spolky a kulturně-sociální dění v městyse

Městys je členem svazku obcí Podoubraví, Sdružení místních samospráv ČR a MAS Podhůří Železných hor, o.p.s. Svazek obcí Podoubraví je sdružení v okrese Havlíčkův Brod se sídlem v Chotěboří. Svaz sdružuje 29 obcí, byl založen v roce 2001 a jeho cílem je rozvoj regionu. Předsedou svazu je Václav Venhauer (Svazek obcí Podoubraví, 2016). Sdružení místních samospráv ČR je nevládní organizace hájící zájmy obcí a měst v ČR. V rámci své činnosti se orientuje především na problematiku spravedlivého rozpočtového určení daní obcí a měst, podává připomínky k legislativním návrhům, prosazuje zájmy a potřeby venkova a menších obcí i měst, poskytuje platformu řešení v oblasti samospráv a v rámci spolupráce s neziskovým sektorem a mimo jiné bojuje proti korupci ve veřejné správě. Předsedou SMS ČR Kraje Vysočina je Václav Venhauer (SMS ČR, 2019). Místní akční skupina (MAS) Podhůří Železných hor je společenství občanů, neziskových organizací, soukromých podnikatelských subjektů a veřejné správy. Snaží se o jejich vzájemnou spolupráci, aby byl výsledek jejich aktivit co nejúčinnější. Společnost má 34 členů (Podhůří Železných hor o.p.s., 2011).

Obec se ve spolupráci se spolky a složkami zřízenými na území městyse Libice n/D snaží o udržení a rozvoj společenského života. Mezi místní tradice patří letní kino, dětské olympijské hry, loučení s prázdninami, rybářské závody, vystoupení cimbálky, Svatomartinský a Velikonoční jarmark, zájezdy do divadel a další kulturní vystoupení, adventní dílničky, koncerty a povídaní u stromečku, rozsvícení stromečku či sportovní akce jako je běh Spálavka a cyklistické závody. Mezi složky a spolky, které se podílejí o chod těchto akcí patří Kulturní a školská komise, Základní škola a Mateřská škola Libice nad

Doubravou, TJ Sokol Libice n/D, SDH ČMS Libice n/D či Myslivecké sdružení Bříza Libice nad Doubravou.

Městys Libice n/D prostřednictvím redakční rady od června 2016 vydává vlastní noviny nazvané „Libické listy“. Noviny vychází dvakrát ročně a jsou určeny pro městys Libice n/D a jeho místní části zdarma. Občasník má informovat o dění v obci, seznamovat o proběhlých či chystajících se akcích, a to nejen v Libici, ale i v jeho místních částech (Libice nad Doubravou, © 2006-2014).

4.1.6 Sociálně-demografický vývoj

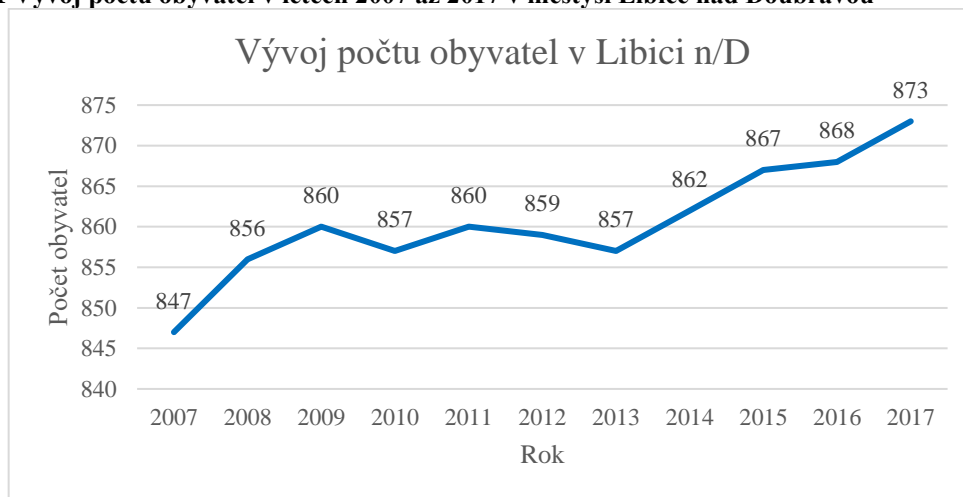
Vývoj počtu obyvatel v městysi Libici nad Doubravou v letech 2007 až 2017 je znázorněn v Tabulce č. 8 a Grafu č. 1. Počet obyvatel v Libici n/D má rostoucí trend, vyjma roku 2010, 2012 a 2013. Pokles počtu obyvatel není razantní, jedná se o úbytek do 0,4 % v porovnání s předešlým rokem, důvodem poklesu je zřejmě přirozený úbytek obyvatel. Nejvyšší počet obyvatel je evidován v posledním sledovaném roce, což je o 26 obyvatel (3,07 %) více než v roce 2007.

Tabulka č. 8 Vývoj počtu obyvatel v městysi Libice nad Doubravou v letech 2007 až 2017

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvatel	847	856	860	857	860	859	857	862	867	868	873

Zdroj: Veřejná databáze, 2020; vlastní zpracování

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel v letech 2007 až 2017 v městysi Libice nad Doubravou

Zdroj: Veřejná databáze, 2020; vlastní zpracování

Tabulka č. 9 Vývoj počtu obyvatel podle pohlaví a věku v letech 2013 až 2017 v městysi Libice nad Doubravou

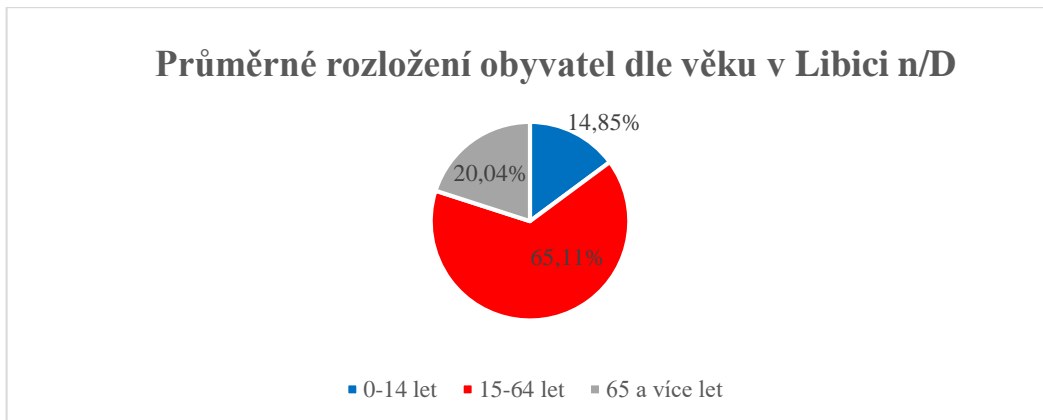
Rok		2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvatel		857	862	867	868	873
Z toho (pohlaví)	<i>Muži</i>	414	419	421	425	427
	<i>Ženy</i>	443	443	446	443	446
Z toho (dle věku)	<i>0-14</i>	116	123	129	134	141
	<i>15-64</i>	572	570	560	557	558
	<i>65 a více</i>	169	169	178	177	174
Průměrný věk		42,8	43,0	43,4	43,5	43,1

Zdroj: Veřejná databáze, 2020; vlastní zpracování

Poznámka: Trend vývoje v roce 2018 se od ostatních období odlišuje. Celkový počet obyvatel se snížil na 870, počet dětí do 14 let taktéž poklesl na 136 a naopak počet obyvatel nad 65 let vzrostl na 183.

Tabulka č. 9 znázorňuje vývoj počtu obyvatel dle pohlaví a věku v Libici nad Doubravou v letech 2013 až 2017. Počet obyvatel ve vybraném období roste, jak již bylo zmíněno v předcházejícím odstavci. Co se týče rozložení obyvatel dle pohlaví, je evidentní, že žen je v městysi více než mužů. V procentuálním vyjádření jich je v městysi v průměru o 5,5 % více než mužů, a to za celé sledované období. Pozitivním přínosem pro obec je rostoucí počet dětí do 14 let, který je spojen s rozšiřováním rodin žijících na území obce či s rodinami nově přistěhovalými. Obyvatelé důchodového věku mají proměnlivý trend, z počátku rostou a od roku 2015 začínají mírně klesat. Ovšem tento vývoj nic nemění na tom, že počet lidí v důchodovém věku celorepublikově roste, a to na úkor ekonomicky aktivních obyvatel. S tímto růstem je spojen i růst naděje dožití. V průměru za sledované období je v Libici nad Doubravou 14,85 % obyvatel do 14 let, 65,11 % lidí v rozmezí od 15 let do 64 let a 20,04 % obyvatel nad 65 let (Graf č. 2). Průměrný věk v Libici nad Doubravou se pohybuje kolem 43 let.

Graf č. 2 Průměrné rozložení obyvatel podle věku v městysi Libici nad Doubravou v letech 2013 až 2017

Zdroj: Veřejná databáze, 2020; vlastní zpracování

4.2 Analýza rozpočtu obce

Rozpočet obce je navrhován, tvořen a schvalován v rámci rozpočtového procesu. Schválení rozpočtu na následující kalendářní rok zastupitelstvem probíhá koncem roku aktuálního. V průběhu daného roku jsou sledovány jednotlivé položky skutečných příjmů a výdajů, ze kterých je po ukončení účetního období vytvořen závěrečný účet. Pro potřeby této diplomové práce jsou využity hodnoty pouze skutečných příjmů a výdajů daného roku, schválený rozpočet městysem nebyl brán v úvahu. V Příloze 1 je přiložen rozpočet městyse Libice nad Doubravou, v rámci jeho příjmové a výdajové stránky. Jednotlivé položky rozpočtu jsou očištěny o konsolidaci, tedy o duplicitní finanční operace probíhající na dvou bankovních účtech ve vlastnictví obce, aby nedocházelo ke zkreslení výsledné bilance.

První část se zabývá analýzou rozpočtových příjmů, které jsou dále detailně rozděleny na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Druhá část je zaměřena na celkové výdaje v rámci třídění odvětvového. Nakonec je provedeno vyhodnocení celkového hospodaření městyse včetně rozboru stavu financování a informace o předložených závěrečných účtech.

4.2.1 Celkové příjmy městyse

Příjmy jsou důležitou částí městyse, jelikož slouží ke krytí výdajů, které jsou primárně určeny k realizaci veřejných statků a služeb ve veřejném zájmu. Příjmy se obvykle dělí podle druhového třídění na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery.

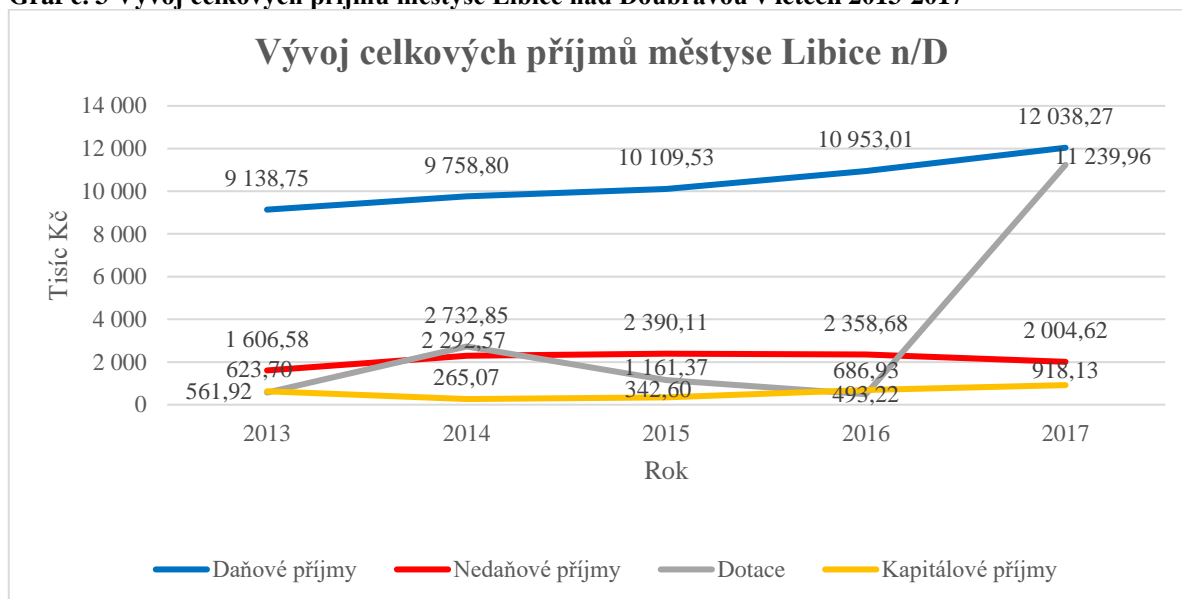
Tabulka č. 10 Celkové příjmy městyse Libice nad Doubravou v roce 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Daňové příjmy</i>	9 138 748,81	9 758 803,5	10 109 526,04	10 953 013,81	12 038 266,28
<i>Nedaňové příjmy</i>	1 606 576,24	2 292 571,75	2 390 112,8	2 358 680,49	2 004 622,36
<i>Dotace</i>	561 920	2 732 848,12	1 161 368	493 216	11 239 961
<i>Kapitálové příjmy</i>	623 700	265 065	342 600	686 927,6	918 130,76
Celkem	11 930 945,05	15 049 288,37	14 003 606,84	14 491 837,90	26 200 980,40
Báze	1,0000	1,2614	1,1737	1,2146	2,1961

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

V Tabulce č. 10 a Grafu č. 3 jsou vyjádřeny celkové příjmy městyse Libice nad Doubravou v letech 2013 až 2017. Z tabulky vyplývá, že celkové příjmy mají ve sledovaném období kolísavou tendenci. Nejnižšího příjmu bylo dosaženo v roce 2013 a to 11 930 945 Kč. Naopak v posledním sledovaném období bylo přijato 26 200 980 Kč. Důvodem takto velkých odchylek jsou především příjmy daňové, které v průměru ovlivňují celkové příjmy z více jak 60 % a dále pak přijaté transfery.

Graf č. 3 Vývoj celkových příjmů městyse Libice nad Doubravou v letech 2013-2017

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

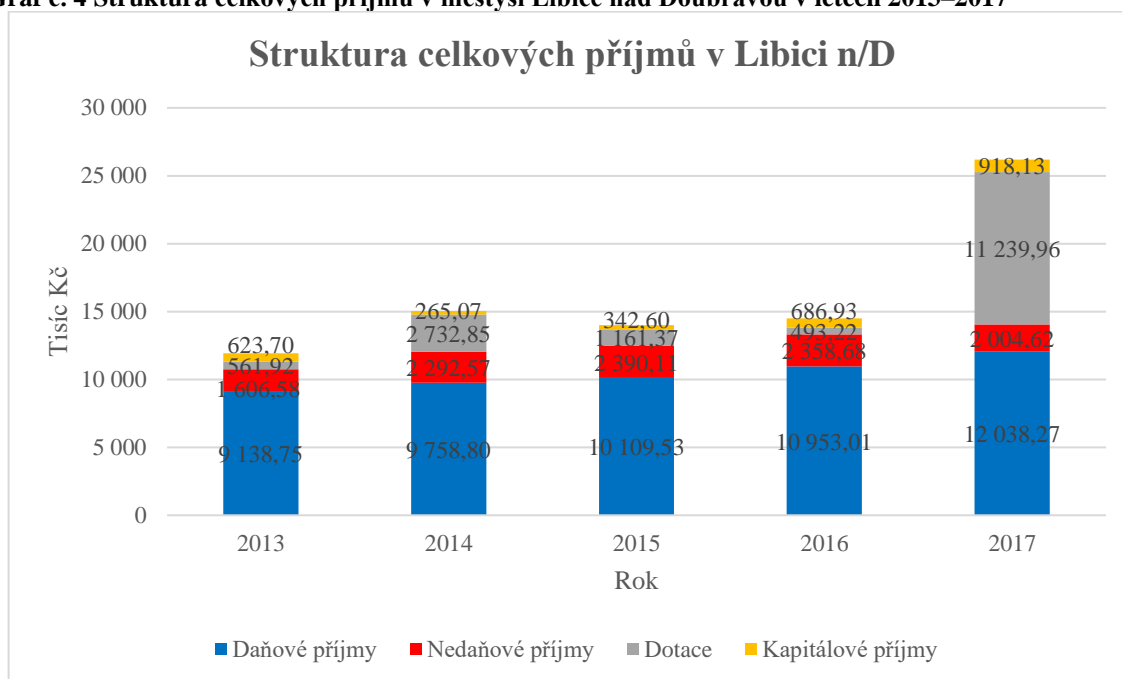
Poznámka: Trend vývoje celkových příjmů má v roce 2018 obdobný průběh jako v posledním sledovaném období. DP: 13,325 mil. Kč, NP: 2,283 mil. Kč, D: 20,484 mil. Kč, KP: 0,345 mil. Kč.

Jak již bylo řečeno v kapitole č. 3.2.1.1. většina daňových příjmů je závislá na RUD, které je pevně stanoveno dle zákona č. 243/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a obce je nemohou nijak ovlivnit. Největší vliv na RUD má počet obyvatel v obci a s tím související koeficient postupných přechodů, který ovlivňuje celostátní výnos ze sdílených daní z 90 %. Jednotlivé podíly na celostátním výnosu se ve sledovaném období změnily jen nepatrně, v rámci 1 %. Z grafického vyjádření je zřejmé že daňové příjmy mají mírně rostoucí tendenci, což je nejspíše způsobeno růstem daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty.

Některé dotace jsou městyse poskytovány pravidelně každý rok (nárokové) a o zbylé musí žádat. Nejvyšší částky jsou přidělovány ze státního rozpočtu a rozpočtu krajů. V roce 2017 byl městyse poskytnut investiční transfer na opravu Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou a díky tomu je suma celkových příjmů v tomto roce takto vysoká.

V Tabulce č. 10 je navíc vypočten bazický index (1), který je porovnáván s ostatními obdobími. Nejnižší přírůstek příjmů oproti porovnávanému roku byl 17,37 % v roce 2015. Podobného výsledku bylo dosaženo v následujícím roce, kdy přírůstek oproti roku 2013 vykazoval 21,46 %, v roce 2014 se jednalo o 26,14 %. Poslední sledované období přináší razantní vzestup celkových příjmů o více než dvojnásobek oproti bazické hodnotě, konkrétně o 119,61 %.

Graf č. 4 Struktura celkových příjmů v městysi Libice nad Doubravou v letech 2013–2017

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Největší vliv na velikost celkových příjmů daného roku mají dotace a to z 56,22 %, díky přijaté dotaci na opravu školy. DP ovlivňují městys z 36,57 %, NP z 6,26 % a KP z 0,95 %.

V Grafu č. 4 je znázorněna struktura celkových příjmů za období 2013 až 2017 v městysi Libice nad Doubravou. Jak již bylo řečeno, na daňových příjmech a přijatých transferech jsou obce závislé a nemohly by bez nich mnohdy vykonávat svou činnost. Daňové příjmy zaujímají v průměru za všechna sledovaná období asi 63,66 % z příjmů celkových. Výše dotací se v jednotlivých letech měnila, což bylo ovlivněno investičními akcemi městyse, na které se čerpání transferů vztahovalo. Výkonné orgány obce v rámci realizovaných investičních projektů zjišťují, zda mají možnost získat dotace, nebo alespoň příspěvek na konkrétní projekt. V případě odmítnutí poskytnutí dotací se projekty financují z vlastních příjmů obce či z přebytků předchozích let, v krajním případě je využito návratných finančních výpomocí. Na první pohled se rok 2017 výší dotací od ostatních odlišuje. V tomto roce byla poskytnuta dotace ve výši 10 368 309 Kč na opravu Základní a Mateřské školy v Libici nad Doubravou. Relativně jde o 42,9 % z celkových příjmů v daném roce. V ostatních letech se výše dotací pohybuje v rozmezí 3 % až 18 % v závislosti na velikosti celkových příjmů v roce. Nedaňové příjmy jsou ve sledovaných obdobích relativně konstantní. Nejvyšší hodnoty je dosaženo v roce 2015 a to 17,07 %, naopak nejnižší v posledním sledovaném období 7,65 % ku souhrnným příjmům v roce. Neznamená to, že by byly v roce 2017 nízké nedaňové příjmy v porovnání s ostatními lety, ale

v absolutním vyjádření je díky vysokým dotacím částka spíše zanedbatelná. Na nedaňových příjmech se nejvíce podílí příjmy z pronájmu pozemků, příjmy z vlastní činnosti a ostatní nedaňové příjmy.

Následující podkapitoly se zabývají podrobným rozбором jednotlivých položek celkových příjmů – daňových, nedaňových, přijatých dotací a kapitálových příjmů.

4.2.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy se řadí mezi nejdůležitější třídu položek, jelikož do celkových příjmů přispívají obecně z více jak ½. Daňové příjmy mohou být rozděleny do dvou skupin. První z nich jsou příjmy závislé na RUD, které vychází ze zákona 243/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vývoj podílů jednotlivých daní závislých na RUD je podrobně rozebrán v Tabulce č. 7 v teoretické části této práce. Daně, které jsou v rámci rozpočtů ČR podle stanových poměrů rozdělovány se nazývají sdílené a patří mezi ně DPPO, DPFO a DPH. Naopak mezi svěřené daně, které plynou rovnou do rozpočtů obcí patří daň z nemovitostí a DPPO placená obcemi. Velikostní koeficient Libice nad Doubravou sloužící pro přepočítání konkrétního podílu za monitorované období dosahoval 0,5881. Druhou skupinou jsou příjmy, které může obec v určité míře ovlivnit. Jedná se o skupinu místních poplatků, které se řídí podle zákona č. 565/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Výši těchto poplatků si obec určuje sama, ale musí respektovat maximální sazbu stanovenou dle zákona.

Tabulka č. 11 znázorňuje vývoj hodnot daňových příjmů v letech 2013 až 2017 v městysi Libice nad Doubravou. Největší podíl zaujímá DPH, a to v průměru 42,48 % na celkových daňových příjmech. Druhou nejsilnější položkou jsou DPPO, které čítají 23,32 % z celku a DPFO, kterých bylo za celé sledované období obdrženo o 547 953 Kč méně než DPPO. Veškeré jmenované položky vykazují rostoucí charakter a stabilní přínos do rozpočtů obcí. V menší míře se na daňových příjmech podílí správní poplatky, místní poplatky a majetkové daně, v průměru od 0,06 % do 7,7 % na celkových daňových příjmech. Zanedbatelný podíl zaujímají poplatky v oblasti ŽP, které byly vybírány pouze v letech 2014 a 2017, dále také odvody z vybraných služeb, které byly od roku 2017 zrušeny a přesunuty mezi poplatky v oblasti hazardních her.

Tabulka č. 11 Hodnoty daňových příjmů v letech 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Místní poplatky z vybraných činností a služeb</i>	408 830	456 021	409 844	434 825	432 111
<i>Ostatní odvody z vybraných činností a služeb (do r. 2016)</i>	4 127,12	865,36	849,74	409,67	0
<i>Daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění v oblasti hazardních her (od r. 2017)</i>	0	0	0	0	20 009,03
<i>Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí</i>	0	2 500	0	0	1 078,5
<i>Správní poplatky</i>	7 200	5 730	4 690	7 090	5 180
<i>Daně z příjmů fyzických osob</i>	2 018 822,99	2 063 810,24	2 202 068,97	2 490 200,19	2 802 370,47
<i>Daně z příjmů právnických osob</i>	1 941 758,17	2 219 327,18	2 365 773,02	2 714 757,15	2 883 610,24
<i>Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku</i>	3 981 049,89	4 227 333	4 312 154,37	4 484 910,53	5 083 051,89
<i>Daně z majetku</i>	776 960,64	783 216,72	814 145,94	820 821,27	810 855,15
Celkem	9 138 748,81	9 758 803,5	10 109 526,04	10 953 013,81	12 038 266,28
Báze	1	1,07	1,11	1,2	1,32

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Vývoj daňových příjmů v roce 2018 potvrzuje trend ve sledovaném období. MP: 0,483 mil. Kč, DzHH: 0,025 mil. Kč, PzŽP: 0,002 mil. Kč, SP: 0,006 mil. Kč, DPFO: 3,182 mil. Kč, DPPO: 2,779 mil. Kč, DPH: 6,023 mil. Kč, MD: 0,825 mil. Kč, celkem: 13, 325 mil. Kč.

Počáteční rok neboli bazická hodnota (**1**) je následně porovnávána s ostatními hodnotami v čase. Sledovaných pět let v městyse vykazuje rostoucí tendenci. Nejmenšího přírůstku bylo dosaženo hned v následujícím období, v roce 2014 vzrostly daňové příjmy oproti výchozí hodnotě o 6,78 %. V roce 2015 došlo k nárůstu celkových daňových příjmů o 3,84 % oproti předcházejícímu období a období 2016 vykazuje růst na 19,85 % oproti bazické hodnotě. Poslední monitorovaný rok čítá vzestup téměř o 1/3 oproti bázi.

Městys Libice nad Doubravou na základě vydané obecně závazné vyhlášky vybírá místní poplatky ze psů, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, za provoz služeb komunálních odpadů, za lázeňský či rekreační pobyt a z ubytovací kapacity. Sazba za prvního psa činí ročně 70,- Kč, pes chovaný v bytě je oceněn na 150,- Kč. Poplatek za služby komunálních odpadů je rozdělen na dvě částky. První neboli paušální sazba (a) je stanovena zastupitelstvem a zohledňuje především náklady na sběr a svoz tříděného a nebezpečného odpadu. Druhá sazba (b) respektuje skutečně vynaložené náklady na svoz a sběr netříděného odpadu v předcházejícím roce v Libici n/D. Sazba poplatku se dále liší pro FO s trvalým pobytem v městyse a pro FO, které vlastní stavbu k rekreaci či RD, ve kterém není přihlášena žádná FO k trvalému pobytu. Změny sazeb jsou znázorněny v Příloze 19. Právě tyto poplatky představují nejvýznamnější položku místních poplatků.

Tabulka č. 12 Daňové příjmy v porovnání s celkovými příjmy

	2013	2014	2015	2016	2017
Daňové příjmy	9 138 748,81	9 758 803,5	10 109 526,04	10 953 013,81	12 038 266,28
Celkové příjmy	11 930 945,05	15 049 288,37	14 003 606,84	14 491 837,9	26 200 980,4
Daňové příjmy ku celkovým	76,6 %	64,85 %	72,19 %	75,58 %	45,95 %

Zdroj: Interní materiály městys; vlastní zpracování

Poznámka: Poměr daňových příjmů na příjmech celkových byl v roce 2018 roven 36,57 %.

Porovnání daňových příjmů vůči celkovým příjmům v městysi Libice nad Doubravou je znázorněno v Tabulce č. 12. Daňové příjmy ovlivňují celkové příjmy od 45,95 % do 76,6 %. V letech 2013 až 2016 byly celkové příjmy z více než 60 % závislé na příjmech daňových. Důvodem poklesu relativního podílu daňových příjmů v posledním období je struktura příjmů v daném roce. Většina sledovaných příjmů v letech 2013 až 2017 vykazuje stabilní či mírně kolísavou tendenci, kromě přijatých transferů. Výše dotací se pohybuje od 3,4 % do 18,16 % na celkových příjmech vyjma roku 2017, jehož hodnota činí 42,9 %. Proto se souhrnná částka daňových příjmů v tomto roce od ostatních liší.

4.2.1.2 Nedaňové příjmy

Tabulka č. 13 Hodnoty nedaňových příjmů městyse Libice nad Doubravou

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Přijaté sankční platby a vratky transferů</i>	0	0	2 750	1 783	0
<i>Ostatní nedaňové příjmy</i>	378 978,57	312 172,46	241 472,89	224 754,10	191 370,75
<i>Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům</i>	1 300	1 300	1 300	1 300	3 812,36
<i>Příjmy z pronájmu majetku</i>	882 588	840 677	1 104 971	1 096 128	814 059,50
<i>Příjmy z vlastní činnosti</i>	309 078,90	1 103 212	1 003 651,50	994 449,54	955 106,50
<i>Výnosy z finančního majetku</i>	34 630,77	35 210,29	35 967,41	40 265,85	40 273,25
Celkem	1 606 576,24	2 292 571,75	2 390 112,80	2 358 680,49	2 004 622,36
Báze	1	1,4270	1,4877	1,4681	1,2478

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Nedaňové příjmy v roce 2018 vykazují obdobné částky jako v letech 2013 až 2017. PrSP: 0,037 mil. Kč, ONP: 0, 237 mil. Kč, PzVP: 0,004 mil. Kč, PzPM: 0,901 mil. Kč, PzVČ: 1,063 mil. Kč, VzFM: 0,04 mil. Kč, celkem: 2, 283 mil. Kč.

Nedaňové příjmy (Tabulka č. 13) jsou výnosy, které si obec ve velké míře zajišťuje sama. Dalo by se říct, že se jedná o příjmy z doplňkové činnosti městyse, záleží na rozhodnutí obce, jakým směrem bude směřovat a jaké aktivity bude vykonávat.

Za sledovaných pět let vykazují celkové nedaňové příjmy relativně stabilní tendenci. Největšího zisku bylo dosaženo v roce 2015 a to 2 390 113 Kč naopak nejnižší hodnotu 1 606 576 Kč vykazoval počáteční rok. V průměru se nedaňové příjmy podílí z 13,04 % na

celkových příjmech. Tato hodnota je druhá nejnižší, ale jelikož se jedná o příjmy doplňkové, je tato částka vyhovující. Výchozí rok je bazická hodnota (1), se kterou jsou ostatní období porovnávána. V prvních dvou letech dochází k růstu, ale posléze k úbytku nedaňových příjmů. V letech 2014 až 2016 dochází k nárůstu o více než 40 % oproti roku 2013, přičemž největší kladné odchylky bylo dosaženo v roce 2015 v hodnotě 48,77 %. V posledním sledovaném roce došlo také k nárůstu příjmů, ale pouze o 24,78 % v porovnání sází.

Největší vliv na nedaňové příjmy mají příjmy z pronájmu majetku a příjmy z vlastní činnosti, které se na nedaňovém souhrnu podílí z více jak 40 %. Ostatní nedaňové příjmy ovlivňují celek asi z 13 %, zatímco ostatní zahrnuté příjmy jsou zanedbatelné. Nejvyšší podíl na nedaňových příjmech vychází z pronájmu pozemků, které jsou pronajímány zejména podnikatelům v zemědělství či lesnictví a občanům městyse k osobní potřebě. Dále jsou pronajímány nemovitosti a jejich části (ordinace lékaře, byty na faře, Pilnův statek) a zbylou část tvoří pronájem movitých věcí (zejména stavební a podobné stroje a ostatní příslušenství). Mezi příjmy z vlastní činnosti se především řadí poskytování služeb Pilnova statku, odvádění a čištění odpadních vod z místní čističky vybudované v roce 2011, služby spojené s komunálním odpadem – sběrný dvůr, hřbitovní činnost, poskytování pitné vody atd. Ostatní nedaňové příjmy plynou z přijatých pojistných náhrad (na pitnou vodu, veřejné osvětlení), a přijatých nekapitálových příspěvků a náhrad (za využívání a zneškodňování komunálních odpadů, za chráněné části přírody). Městysi jsou v rámci výnosů z finančního majetku vypláceny pravidelné dividendy od Vodovodů a kanalizací Havlíčkův Brod, a.s. (VAK HB, a.s.).

4.2.1.3 Přijaté transfery

Přijaté transfery jsou municipalitám poskytovány z vyšších či základních územních rozpočtů. Jedná se tedy o položku příjmů, kterou územní samosprávné celky nemohou nijak ovlivnit. Municipality neovlivní výslednou sumu, která jim bude poskytnuta ani zdali jim příslušná dotace, o kterou žádají bude schválena. Ovšem pokud sledují výzvy k žádostem o dotace a splní všechny konkrétní podmínky, mohou v určitém smyslu přijetí transferu ovlivnit. Dotace jsou po daňových příjmech druhou nejdůležitější položkou výnosů, protože prostřednictvím nich mohou hospodařit se svým majetkem a poskytovat služby svým občanům.

Městysi jsou poskytovány dotace z územní a ústřední úrovně v rámci investiční a neinvestiční činnosti. Dotace z ústřední úrovně jsou poskytovány ze státního rozpočtu nebo skrz něj z rozpočtů EU. Územní úroveň představuje rozpočty krajské a obecní. Některé dotace jsou městysi poskytovány pravidelně, přestože neprojeví žádnou aktivitu, jedná se o dotace nárokové. Naopak v případě dotací nenárokových jsou stanovena přesná pravidla postupu, jejichž splnění není jednoduché.

Tabulka č. 14 Vývoj přijatých transferů městyse Libice nad Doubravou v roce 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně</i>	0	1 664 534,12	703 268	0	10 768 309
<i>Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně</i>	130 000	695 486	105 000	222 500	125 599
<i>Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně</i>	203 767	190 808	218 329	186 556	213 812
<i>Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně</i>	228 153	182 020	134 771	84 160,00	132 241,00
Celkem	561 920	2 732 848,12	1 161 368	493 216	11 239 961
Báze	1	4,8634	2,0668	0,8777	20,0028

Zdroj: Interní zdroje městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Rok 2017 a 2018 jsou si v rámci svého vývoje velice podobné. V roce 2018 byla přijata druhá část investiční dotace z ústřední úrovně na opravu školy v hodnotě 19 631 691 Kč. IzÚs: 20,032 mil. Kč, IzÚz: 0,127 mil Kč, NIzÚs: 0,264 mil. Kč, NIzÚz: 0,061 mil Kč.

Vývoj hodnot přijatých transferů městyse Libice nad Doubravou je znázorněn v Tabulce č. 14. Z časové řady vyplývá, že vykazují nerovnoměrný růst i pokles. Položky, které vyjadřují relativně stabilní vývoj jsou neinvestiční transfery z ústřední úrovně, jedná se o pravidelné příspěvky ze státního rozpočtu na výkon státní správy zastupitelstva městyse a volby konající se v daném roce. Dotace na hasiče JPO III a průtokové dotace pro žáky místní školy městys také pravidelně čerpá, ale na rozdíl od jmenovaných o ně musí každý rok žádat. Tyto položky spadají do neinvestičních dotací z kraje Vysočina, jejichž podíl na celkových transferech je 4,7 %. Investiční transfery územních rozpočtů ovlivňují celkové transfery z 7,9 %, jsou sice pravidelné, ale nedosahují příliš vysokých částek. V roce 2014 byla městysi poskytnuta dotace z POV na zatrubnění stoky v Libici n/D a v roce 2015 městys obdržel dotaci od kraje na opěrnou zeď ve Lhůtě. O rok později byly od kraje přijaty dotace na projekt územního plánu a na chodník v ulici Vyšehradská v Libici. V posledním roce poskytl Kraj Vysočina dotací více, nejzásadnější byl transfer na kontejnerové stání ve Lhůtě a na rekonstrukci opěrné zdi rybníka ve stejné místní části. Oproti tomu investiční

dotace z ústředních rozpočtů působí na celek z 81,14 %. Poskytované finanční prostředky jsou vysoké, ale nepravidelné. V roce 2014 byly poskytnuty dotace ze SZIF na traktorový nosič a pět kusů kontejnerů v hodnotě 833 747 Kč a na veřejné osvětlení v Křemenici za 521 221 Kč. V roce 2015 městyse obdržel transfer v hodnotě 803 268 Kč ze Státních fondů na mikrobus pro občany. V posledním roce byla městysi schválena dotace ze Státního rozpočtu na rekonstrukci Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou v celkové hodnotě 30 mil. Kč. První část dotace v hodnotě 10 368 309 Kč byla vyčerpána v roce 2017, zbylá část až v roce následujícím. V tomto roce byla schválena ještě dotace na dopravní hřiště v hodnotě 400 000 Kč taktéž ze Státního rozpočtu.

Rok 2013 je bazickou hodnotou (1), se kterou budou ostatní roky porovnávány. Jediným obdobím, ve kterém došlo k poklesu o 12,23 % oproti trendu je rok 2016. V ostatních letech transfery rostly o více než 100 %. Největší růst byl evidován v posledním sledovaném období, a to o 20násobek.

4.2.1.4 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou ve většině případů spojeny s prodejem dlouhodobého majetku či s prodejem pozemků. Vývoj jednotlivých položek kapitálových příjmů je znázorněn v Tabulce č. 15.

Tabulka č. 15 Hodnoty kapitálových příjmů městyse Libice nad Doubravou v letech 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku</i>	131 000	0	0	10 000	0
<i>Příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku</i>	25 000	25 000	25 000	25 000	75 000
<i>Příjmy z prodeje pozemků</i>	467 700	240 065	317 600	651 927,6	843 130,76
Celkem	623 700	265 065	342 600	686 927,6	918 130,76
Báze	1	0,4250	0,5493	1,1014	1,4721

Zdroj: Interní zdroje městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Kapitálové příjmy v roce 2018 potvrzují kolísavý trend sledovaného období. DzDM: 0 Kč, PzPDHM: 0,025 mil. Kč, PzPP: 0,320 mil. Kč, celkem: 0,345 mil. Kč.

Nejvyšší hodnota kapitálových příjmů byla dosažena v posledním sledovaném období. Důvodem byla vysoká hodnota příjmů z prodaných pozemků a vyšší výnosy z hmotného majetku. Příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku vykazují stejné částky, vyjma roku 2017. V tomto roce bylo přijato trojnásobku původní hodnoty. Jedná se o příjmy z prodaných pilířů ke stavebním pozemkům v hodnotě 25 000 Kč za jeden kus. V roce 2013 a 2016 byl přijat dar na pořízení dlouhodobého majetku na činnost v kultuře a na sběr komunálního odpadu. Městys pronajímá (součást nedaňových příjmů),

ale i prodává pozemky zájemcům zejména z řad občanů. Pozemky jsou prodávány jako součást stavebního pozemku k parcelám, které přísluší městysi Libici nad Doubravou. Podmínkou koupě je započítí výstavby do dvou let od koupě. První etapa prodeje stavebních pozemků začala v roce 2010, cena parcely byla schválena za 225 Kč/m² plus 25 000 Kč za přípojku k pozemku. Druhá etapa prodeje je plánovaná na rok 2021.

Kapitálové příjmy vykazují rostoucí tendenci. V prvních dvou sledovaných obdobích po bázi (1) dochází k poklesu kapitálových příjmů, v roce 2014 o 57,5 % a v roce 2015 o 45,07 %. V předposledním roce se výše příjmů oproti výchozímu roku zvýšila o 10,14 %. Nejvyššího růstu bylo ovšem dosaženo v roce 2017, kdy celkové kapitálové příjmy vzrostly o 47,21 % vůči bázi.

4.2.1.5 Běžné a kapitálové příjmy

Příjmy mohou být také rozčleněny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy slouží k realizaci činností, které se každý rok pravidelně opakují. Naopak příjmy kapitálové jsou zřízeny pro dlouhodobé operace investičního charakteru. Zpravidla se jedná o výjimečné aktivity a jejich vývoj je závislý na městysi a jeho rozhodnutí.

Do běžných příjmů mohou být zařazeny položky příjmů daňových, nedaňových a transfery neinvestičního charakteru. Součástí příjmů kapitálových jsou investiční transfery a samotná položka kapitálových příjmů.

Tabulka č. 16 Rozdělení příjmů na běžné a kapitálové v městysi Libice nad Doubravou v letech 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Běžné příjmy	11 177 245,05	12 424 203,25	12 852 738,84	13 582 410,3	14 388 941,64
Kapitálové příjmy	753 700	2 625 085,12	1 150 868	909 427,6	11 812 038,76

Zdroj: Interní zdroje městyse; vlastní zpracování

Poznámka: V roce 2018 jsou BP: 15,933 mil. Kč a KP: 20,504 mil. Kč.

Tabulka č. 16 znázorňuje vývoj běžných a kapitálových příjmů v městysi v letech 2013 až 2017. Za celé sledované období jsou běžné příjmy několikanásobně vyšší než příjmy kapitálové. Tato situace potvrzuje fakt, že realizace investičních akcí a projektů je v městysi spíše výjimečná a většina příjmů plyne z příjmů běžných, zejména z daní. Největší rozdíl mezi rozdělenými příjmy je v roce 2016 v hodnotě 12 672 983 Kč, naopak nejnižší v roce 2017 v hodnotě 2 576 903 Kč. V průměru za sledované období se jedná o podíl 83 % ku 17 % pro příjmy běžné. Průměr kapitálových příjmů zvyšuje rok 2017, ve kterém byla poskytnuta vysoká dotace na rekonstrukci Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou.

4.2.2 Celkové výdaje městyse

Výdaje jsou finanční prostředky vydané za určité období územním celkem. Snahou municipalit je výdaje minimalizovat, nebo alespoň udržovat v určité hladině, aby nedošlo k přebytku výdajů nad příjmy, a tedy ke schodkovému rozpočtu municipalit.

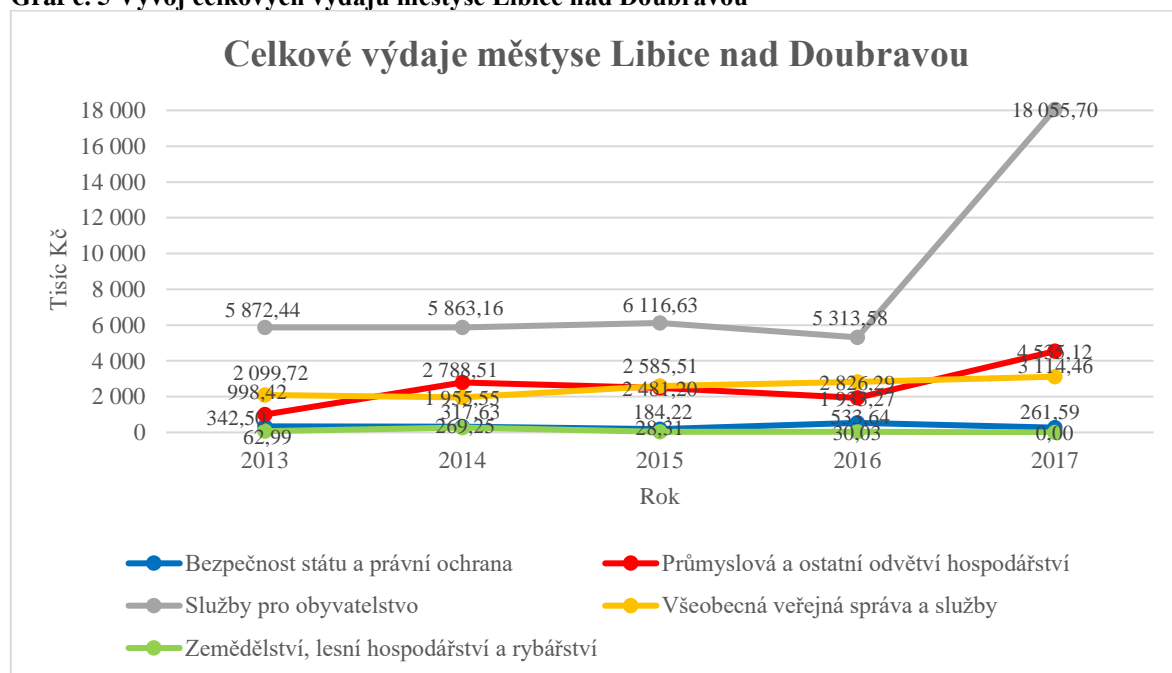
Tabulka č. 17 Hodnoty celkových výdajů městyse Libice nad Doubravou

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Bezpečnost státu a právní ochrana</i>	342 498,78	317 630,28	184 215	533 644,5	261 587
<i>Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství</i>	998 419,63	2 788 512,07	2 481 203,56	1 933 265,22	4 535 118,26
<i>Služby pro obyvatelstvo</i>	5 872 438,47	5 863 157,96	6 116 630,94	5 313 578,54	18 055 699,6
<i>Všeobecná veřejná správa a služby</i>	2 099 720,14	1 955 546,69	2 585 506,74	2 826 293,57	3 114 459,03
<i>Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství</i>	62 990	269 248,3	28 307,5	30 025,3	0
Celkem	9 376 067,02	11 194 095,3	11 395 863,74	10 636 807,13	25 966 863,89
Báze	1	1,1939	1,2154	1,1345	2,7695

Zdroj: Monitor - informační portál Ministerstva financí, 2020; vlastní zpracování

Poznámka: Celkové výdaje roku 2018 jsou hodnotově velmi blízké předcházejícímu období. Jejich společnou a významnou částkou v rámci služeb pro obyvatele jsou vynaložené výdaje na rekonstrukci školy. BS: 0,275 mil. Kč, PH: 4,742 mil. Kč, SpO: 38,751 mil. Kč, VVS: 3,322 mil. Kč, ZLR: 0,470 mil. Kč, celkem: 47,559 mil. Kč.

Graf č. 5 Vývoj celkových výdajů městyse Libice nad Doubravou

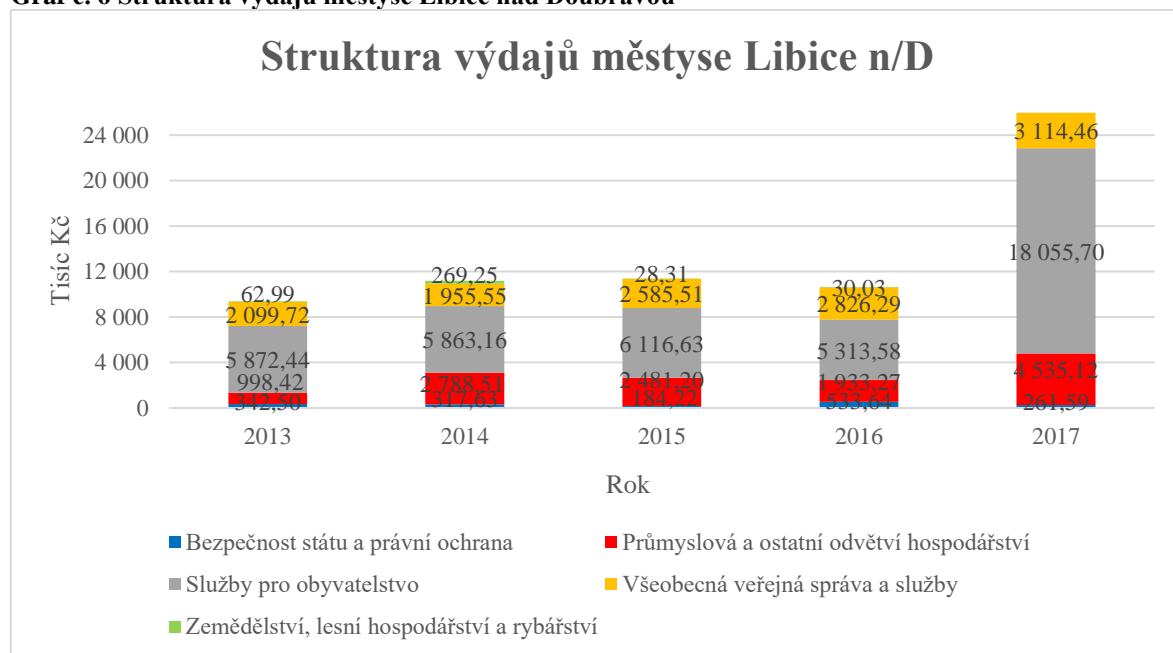
Zdroj: Monitor - informační portál Ministerstva financí, 2020; vlastní zpracování

V Tabulce č. 17 a Grafu č. 5 je znázorněn vývoj celkových výdajů městyse Libice nad Doubravou za období 2013 až 2017 v rámci odvětvového třídění. Vývoj celkových výdajů vykazuje rostoucí tendenci, vyjma roku 2016, kdy došlo k poklesu asi o 6,66 % oproti

předchozímu období. Svého minima dosáhla časová řada ve výchozím roce, kdy bylo vynaloženo 9 376 067 Kč. Naopak nejvíce finančních prostředků bylo vydáno v posledním roce a to 25 966 864 Kč. Tento vývoj je viditelný i v porovnání s výchozí hodnotou (1). Veškeré sledované výdaje se za sledované období vůči bazické hodnotě zvýšily. V prvních třech obdobích se výdaje v průměru zvyšovaly asi o 18 %. Extrémní přírůstek byl evidován v roce 2017, kdy se vynaložené výdaje oproti bázi zvýšily asi 2,77krát. Důvodem takového výkyvu jsou vynaložené výdaje na rekonstrukci Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou.

Z Grafu č. 5 je patrné, že sledované skupiny výdajů vykazují relativně konstantní působení, výjimkou je skupina služeb pro obyvatele v roce 2017. Důvodem takto objemné částky byl již zmíněný výdej finančních prostředků na opravu školy.

Graf č. 6 Struktura výdajů městyse Libice nad Doubravou

Zdroj: Monitor - informační portál Ministerstva financí, 2020; vlastní zpracování

Poznámka: V roce 2018 mají největší vliv na velikost celkových výdajů SpO z 81,48 %, PH z 9,97 %, VVS z 6,98 %, ZLR z 0,99 % a BS z 0,58 %.

Struktura celkových výdajů městyse Libice nad Doubravou je znázorněna v Grafu č. 6. Největší výdaje městyse plynou na služby pro obyvatele, do průmyslového hospodářství a na fungování veřejné správy. Vývoj jednotlivých skupin paragrafů, je analyzován níže.

4.2.2.1 Služby pro obyvatele

Největší vliv na vynaložené výdaje mají služby pro obyvatele, které v průměru vykazují 60,12 % z celkových výdajů za sledované roky. Jedná se o služby kulturní,

sportovní a zájmové, vzdělávací, zdravotní, zabývající se životním prostředím či rozvojem bydlení, poskytováním komunálních služeb a územním rozvojem.

Nejvyšší výdaje v průměru za sledované období plynou ze služeb pro Základní školu a Mateřskou školu Libice nad Doubravou v rámci 37,8 %. Nejvýraznějším výdajem byla oprava školy, která započala v roce 2017 (asi 10,8 mil. Kč) a další rok byla dokončena, celkové výdaje činily asi 40 090 872 Kč. Mezi pravidelné výdaje patří výlohy na provoz školy, náklady na opravy a udržování, nákup vybavení či materiálu školy či příspěvky pro ZŠ Buttulova Chotěboř.

Dalším významným oddílem paragrafů, který ovlivňuje služby pro obyvatele z 21,17 % je bydlení, komunální služby a územní rozvoj. Nejnákladnějšími položkami jsou platy pro zaměstnance v tomto oddílu včetně plateb SZP a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, výdaje na spotřebu elektrické energie a opravy i výstavby veřejného osvětlení, výlohy na zřízení nového územního plánu v roce 2015 a 2016, opravy a udržování bytového hospodářství či na spotřebu PHM a energií.

Ochrana ŽP ovlivňuje služby pro obyvatele v průměru za celé sledované období z 17,78 % a v rámci městyse může být rozdělena na dvě skupiny. První z nich jsou výdaje na sběr a odvoz komunálních odpadů (vč. odpadů nebezpečných a ostatních), do kterých je zařazena i oprava kontejnerového stání v místních částech městyse a pořízení kontejnerových nádob v roce 2016 a 2017. Druhou z nich jsou výdaje na péči o vzhled a veřejnou zeleň v obci.

V průměru z 13,01 % ovlivňují služby pro obyvatele kultura, církev a sdělovací prostředky. Nejvýznamnější položkou jsou výdaje na služby Pilnova statku, mezi které se řadí spotřeba energie, mzda, investiční a stavební úpravy a další potřebný materiál. Dále příspěvky pro místní farnost, náklady spojené s vybavením kulturních domů a ostatních staveb, výdaje na dary obyvatelstvu (jubilea, narození dětí, prvňáčci), příspěvky na obědy seniorům či výdaje na pohoštění seniorů v rámci každoroční besedy. Nakonec sem jsou zařazeny spíše zanedbatelné výdaje na mzdu kronikáře a knihovníků či nové knihy.

Sportovní a zájmové činnosti mají v průměru vliv na služby pro obyvatele z 9,8 %. Pravidelným výdajem je příspěvek na činnost TJ Sokol Libice v hodnotě 25 000 Kč za rok. Ostatní výdaje sloužily na výstavbu víceúčelového hřiště na Chloumku v roce 2015 (1,248 mil. Kč) a na dětské dopravní hřiště v Libici nad Doubravou v roce 2017 (1,173 mil. Kč).

Nejmenší podíl v rámci 0,4 % tvoří oddíl zdravotnictví, který představuje spotřebu energie a opravy zdravotního střediska v Libici.

4.2.2.2 Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Druhou nejrozsáhlejší položkou jsou výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, které konkrétně ovlivňují celek z 18,57 %. Tento oddíl v průběhu sledování vykazuje kolísavost hodnot v jednotlivých letech. V prvním roce výdaje na hospodářství dosahovaly pouze necelý milion Kč, jelikož nebyly přijaty žádné větší investice. Naopak v roce 2017 byly výdaje asi 4,5krát větší. Nelze říct, jaká složka ovlivňuje hospodářství nejvíce. Záleží na tom, jaké projekty a akce jsou na určitý rok schváleny.

Skupina paragrafu průmyslového hospodářství může být rozdělena do tří oddílů na dopravu, vnitřní obchod a vodní hospodářství. V letech 2013 až 2016 byl v rámci vnitřního obchodu poskytován příspěvek na pojízdnou prodejnu pana Mrkvičky v hodnotě 7 500 Kč. V rámci dopravy jsou pravidelně poskytovány příspěvky na zimní údržbu silnic a dopravní obslužnost, dále jsou opravovány silnice a chodníky v Libici n/D. V roce 2016 byla uskutečněna investice do chodníku v ulici Vyšehradská v Libici n/D (asi 600 tis. Kč) a v roce 2017 proběhla investice do pozemní komunikace v ulici Zadní v Libici n/D (asi 2,254 mil. Kč). Vodní hospodářství je spojeno zejména s výdaji čističky odpadních vod, výdaji na pitnou vodu a na opravy kanalizací. V roce 2015 a 2017 byla navíc realizována oprava hráze rybníka ve Lhůtě v celkové hodnotě asi 2,6 mil. Kč.

4.2.2.3 Všeobecná veřejná správa a služby

Podobného výsledku jako průmyslové hospodářství dosahuje všeobecná veřejná správa a služby, která se dělí mezi finanční operace a služby státní správy a územní samosprávy. Majoritní vliv na celkové výdaje má činnost místní správy. Hradí se z ní platy zaměstnancům včetně SZP a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, spotřeby energií, spotřeby PHM či nákup materiálů a služeb. Jedná se především o výdaje spojené s chodem úřadu městyse. Samostatným paragrafem, ze kterého jsou vypláceny odměny členům zastupitelstva a rady včetně SZP a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, jsou zastupitelstva obcí. Další paragraf se týká výdajů spojených s organizováním a zajišťováním voleb v ČR, které se pohybují kolem 20 tis. Kč na jedny volby (v roce 2014 volby nebyly). Finanční operace se týkají bankovních poplatků, povinného pojištění a ostatních finančních

operací (platby daní a poplatků do vyšších územních rozpočtů). Za sledované roky výdaje vykazují spíše konstantní působení bez velkých výkyvů. Výjimku tvoří rok 2015 kdy byl pořízen mikrobus pro občany městyse asi za 1 mil. Kč. Další růst výdajů je spojen s vyššími odvody daní a poplatků do vyšších územních rozpočtů v posledních dvou letech. Veřejná správa se na celkových výdajích podílí asi z 18,35 %.

4.2.2.4 Bezpečnost státu a právní ochrana a zemědělství, lesní hospodářství a rybářství

Nejmenší podíl na výdajích městyse má bezpečnost státu a právní ochrana (ø 2,39 %) a skupina zemědělství, lesního hospodářství a rybářství (ø 0,57 %). Bezpečnost státu je zprostředkována pomocí dobrovolné části požární ochrany, jejíž pravidelné výdaje plynou zejména na finanční příspěvky SDH jednotlivých místních částí, PHM, spotřebu energie, opravy zásahového vozidla či opravy hasičských zbrojnic. V roce 2015 byla poskytnuta mimořádná platba na zázemí pro SDH Libice n/D. Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství je spojeno s výdaji na právní služby a nákupy pozemků.

4.2.2.5 Běžné a kapitálové výdaje

V rámci druhového dělení můžou být výdaje dále rozděleny na běžné a kapitálové (Tabulka č. 18). Běžné výdaje slouží na úhradu pravidelně se opakujících činností, naopak výdaje kapitálové jsou určeny na úhradu investičních projektů, které jsou mimořádného charakteru.

Tabulka č. 18 Vývoj hodnot výdajů za roky 2013-2017 v městyse Libice nad Doubravou

	2013	2014	2015	2016	2017
Běžné výdaje	6 606 856,66	6 513 033,09	5 668 265,29	7 024 280,17	8 769 767,59
Kapitálové výdaje	2 769 210,36	4 681 062,21	5 727 598,45	3 612 526,96	17 197 096,30

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Poznámka: V roce 2018 jsou BV: 13,849 mil. Kč a KV: 33,710 mil. Kč.

Běžné výdaje do roku 2015 klesají a poté dochází k jejich růstu, naopak investiční výdaje do téhož roku rostou, v roce 2016 klesají a na konci sledovaného období razantně rostou. Ve všech sledovaných obdobích vyjma roku 2015 a 2017 jsou běžné výdaje vyšší než kapitálové. V roce 2015 se jedná o nepatrný rozdíl mezi hodnotami výdajů, ale v roce 2017 je tento rozdíl vyčíslen na 8 427 329 Kč. Jak již bylo několikrát zmíněno, mimořádná výše kapitálových výdajů v roce 2017 je způsobena výdejem finančních prostředků na opravu Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou. V průměru se podíl za celé sledované období pohybuje v poměru 56 % ku 44 % pro výdaje běžné. Výši běžných výdajů

nejvíce ovlivňují platy zaměstnanců včetně SZP a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a odměny členům zastupitelstev a rady městyse, a to v průměru z 38,62 %.

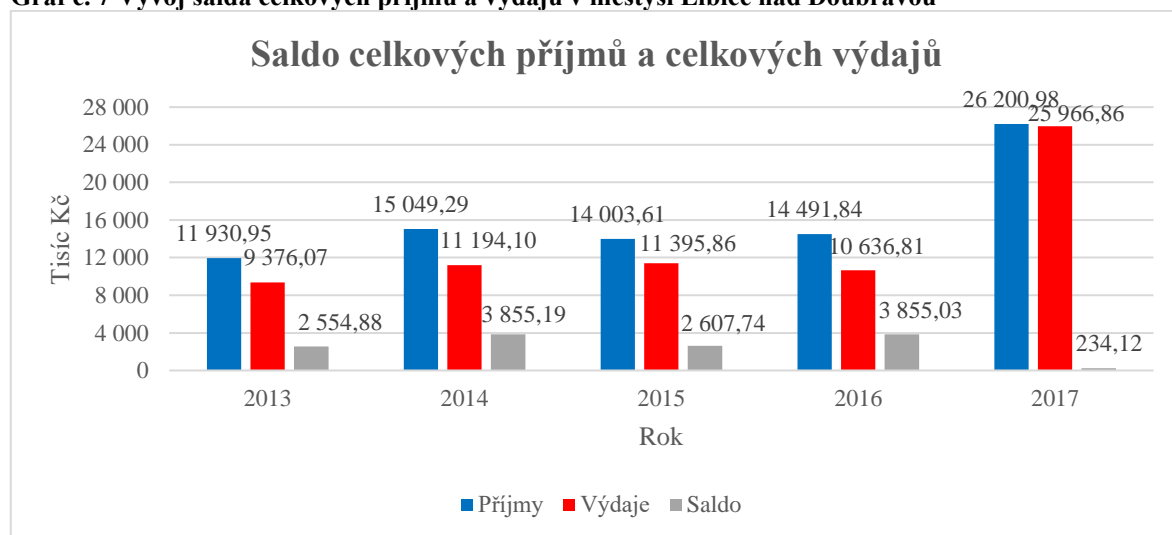
4.2.3 Zhodnocení rozpočtu Libice nad Doubravou

Pro zhodnocení rozpočtu městyse Libice n/D bude nejprve rozebrána bilance celkových příjmů a celkových výdajů, na kterou naváže analýza financování městyse. Dále bude proveden rozbor běžných příjmů a běžných výdajů, a nakonec budou shrnuty zprávy o přezkumu výsledku hospodaření.

4.2.3.1 Bilance celkových příjmů a celkových výdajů

Vývoj bilance celkových příjmů a výdajů je znázorněn v Grafu č. 7 a Tabulce č. 19. Za celé sledované období bylo dosaženo přebytkového rozpočtu v městyse Libice nad Doubravou, tedy nadbytku příjmů nad výdaji. Přebytkový rozpočet zobrazuje nejen dobrou „image“ obce, ale i situaci, kdy může být financováno do rozvoje a modernizace obce, nežli v případě vyrovnaného či dokonce deficitního rozpočtu. Průměrná bilance za sledované roky je 2 621 392 Kč. Nejvyšší hodnota salda 3 855 193 Kč byla dosažena v roce 2014, oproti tomu nejnižší saldo bylo zachyceno v posledním roce a to pouze 234 117 Kč. Poslední období je determinováno sumou poskytnutých investičních dotací a zároveň souvisejícími výdaji na investice, které jsou v ostatních letech spíše zanedbatelné.

Graf č. 7 Vývoj salda celkových příjmů a výdajů v městyse Libice nad Doubravou

Zdroj: Interní zdroje městyse; vlastní zpracování

Tabulka č. 19 Saldo celkových příjmů a výdajů v městysi Libice nad Doubravou

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Příjmy</i>	11 930 945,05	15 049 288,37	14 003 606,84	14 491 837,90	26 200 980,40
<i>Výdaje</i>	9 376 067,02	11 194 095,30	11 395 863,74	10 636 807,13	25 966 863,89
Saldo	2 554 878,03	3 855 193,07	2 607 743,10	3 855 030,77	234 116,51

Zdroj: Interní zdroje městyse; vlastní zpracování

Poznámka: V roce 2018 bylo dosaženo schodku v hodnotě 11 122 541 Kč.

4.2.3.2 *Financování městyse*

V případě hodnocení hospodaření městyse Libice n/D nestačí pouze vyčíslit výslednou bilanci mezi příjmy a výdaji v daném roce, ale musí být proveden rozbor financování městyse. Třída financování upřesňuje, na co byly prostředky z přebytkového rozpočtu použity či naopak, jakým způsobem došlo ke krytí schodku rozpočtu.

Tabulka č. 20 Vývoj financování městyse Libice nad Doubravou v letech 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech (+/-)</i>	-322 878,03	-1 623 193,07	-899 581,12	-3 855 030,77	-430 216,2
<i>Dlouhodobé přijaté půjčené prostředky (+)</i>	0	0	276 172	0	196 099,69
<i>Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků (-)</i>	-2 232 000	-2 232 000	-1 984 333,98	0	0
Celkem	-2 554 878,03	-3 855 193,07	-2 607 743,10	-3 855 030,77	-234 116,51

Zdroj: Interní zdroje městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Deficit rozpočtu v roce 2018 byl kryt pomocí ZS: 2,353 mil. Kč a DPP: 8,770 mil. Kč.

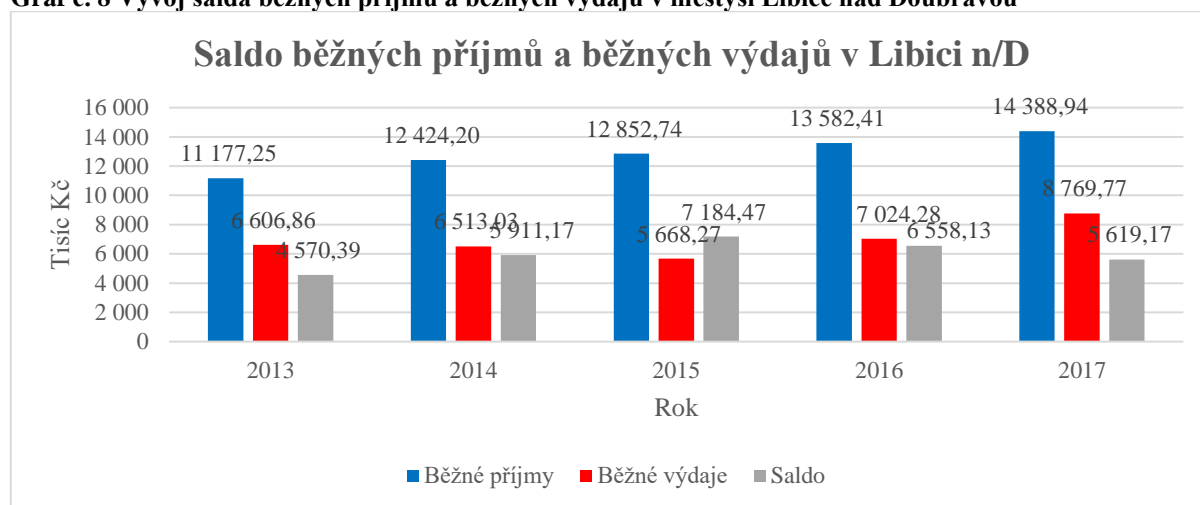
Z předcházející kapitoly bylo zjištěno, že za celé sledované období bylo dosaženo rozpočtového přebytku a Tabulka č. 20 vysvětluje, jak bylo s penězi naloženo. V roce 2013 a 2014 byl přebytek rozpočtu využit na splátku dlouhodobých prostředků, v hodnotě 2 232 000 Kč, zbylá částka byla uložena na běžný účet městyse. Úvěr byl pořízen v roce 2009 na realizaci základní technické vybavenosti 19 RD v Libici n/D. Obdobná situace byla i v následujícím roce, ovšem splátka byla o 247 666 Kč nižší a městys navíc přijal vratku půjčky od TJ Sokol Libice nad Doubravou (na zavlažování hřiště) v hodnotě 276 172 Kč. V posledním sledovaném roce začal městys čerpat úvěr na rekonstrukci Základní a Mateřské školy Libice nad Doubravou v hodnotě 196 099,69 Kč a zbylé finance byly uloženy na BÚ městyse. V roce 2016 byla celková přebytková částka převedena na BÚ.

4.2.3.3 *Běžné příjmy a běžné výdaje*

Po rozboru celkových příjmů a výdajů je žádoucí prozkoumat vzájemný vliv běžných příjmů a běžných výdajů, který je zobrazen v Grafu č. 8 a Tabulce č. 21. Všechna sledovaná

období vykazují kladné saldo, tedy přebytkový rozpočet v rámci běžných činností. Tato skutečnost je pozitivní, jelikož z toho vyplývá, že běžné výdaje jsou financovány z běžných příjmů, nikoliv kapitálových, které slouží na jiné účely. Dalším pozitivem je fakt, že přebytek z příjmů může být využit na financování dalších investičních akcí obce. Za sledovaných pět let, městys Libice nad Doubravou našetřil z běžných příjmů 31 927 170 Kč. Kumulovaná hodnota ušetřených příjmů je z velké míry determinována hodnotou daňových příjmů, které jsou městysi přidělovány v rámci RUD anebo jsou vybrány prostřednictvím místních poplatků.

Graf č. 8 Vývoj salda běžných příjmů a běžných výdajů v městysi Libice nad Doubravou

Zdroj: Interní zdroje městyse; vlastní zpracování

Tabulka č. 21 Saldo běžných příjmů (včetně neinvestičních transferů) a běžných výdajů v městysi Libice nad Doubravou

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Běžné příjmy</i>	11 177 245,05	12 424 203,25	12 852 738,84	13 582 410,30	14 388 941,64
<i>Běžné výdaje</i>	6 606 856,66	6 513 033,09	5 668 265,29	7 024 280,17	8 769 767,59
Saldo	4 570 388,39	5 911 170,16	7 184 473,55	6 558 130,13	5 619 174,05
Saldo ku běžným příjmům	40,89 %	47,58 %	55,90 %	48,28 %	39,05 %

Zdroj: Interní zdroje městyse; vlastní zpracování

Poznámka: V roce 2018 bylo saldo ku běžným příjmům je rovno 13,08 %.

Vývoj salda z provozní činnosti do roku 2015 roste a poté začíná klesat. Zajímavým obdobím je právě rok 2015, kdy jsou příjmy natolik odlišné od výdajů, že jejich saldo převyšuje výdaje daného roku. Výdaje v tomto roce jsou o 1 516 208 Kč nižší než vykazované saldo. V průměru za celé období městys ušetřil z běžných příjmů asi 46 %. Nejnižší uspořené procento z příjmů bylo v posledním roce a to 39,05 %, naopak rok 2015 vykazoval 55,9 %.

4.2.3.4 Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření městyse

Po skončení kalendářního roku, a tedy i účetního období je povinností sestavit závěrečný účet, který informuje o hospodaření městyse v uplynulém roce. Sestavený závěrečný účet je následně podroben kontrole. Přezkum v městyse provádí Krajský úřad Kraje Vysočina ve dvou etapách, dílčí přezkoumání probíhá obvykle na podzim sledovaného roku a konečné přezkoumání obvykle na jaře v roce následujícím na základě žádosti městyse.

V letech 2013 až 2015 byl výsledek přezkoumání hospodaření v městyse vyhodnocen jako bezchybný. V roce 2016 byly zjištěny chyby a nedostatky z důvodu neshromáždění se zastupitelstva městyse minimálně jednou za tři měsíce, a to jak v rámci dílčího, tak konečného přezkumu. V posledním sledovaném roce bylo rozpoznáno chyb více. Zaprvé úřad městyse nezveřejnil na úřední desce celý navržený program jednání zastupitelstva a při inventarizaci neověřil, zda se skutečnost rovná stavu v účetnictví. Dále v rámci účetnictví nedodržel obsahové vymezení položek krátkodobých závazků a nebyla dodržena rozpočtová opatření před provedenou platbou. Důležité je podotknout, že městys veškeré zjištěné chyby a nedostatky napravil řádně a včas.

4.3 Finanční a majetková analýza městyse Libice nad Doubravou

Pro zhodnocení hospodářského vývoje městyse Libice nad Doubravou bude v první řadě využita finanční a majetková analýza definovaná autorem Tothem, která je v teoretické rovině rozebrána v kapitole 3.5. Podklady pro výpočet finančních a majetkových ukazatelů jsou zobrazeny v Tabulce č. 1 a 2 v metodice, konkrétní zdroje dat v podobě výkazů Libice nad Doubravou jsou uloženy v Příloze č. 7. Kapitola je rozdělena na dvě části, v první části je rozebrána majetková stránka a druhá část se zabývá rozbořením rozpočtu.

4.3.1 Majetková stránka Libice nad Doubravou

Soupis majetku a jeho ocenění v letech 2013 až 2017 v městyse Libice nad Doubravou vyjádřený v netto hodnotách, znázorňuje Tabulka č. 22, celkový soupis majetku a zdroje jeho krytí jsou zobrazeny v Příloze 2. Hodnota majetku v čase roste, v roce 2017 byl celkový majetek oceněn na 132 531 160 Kč, což bylo o 36 660 287 Kč více než v počátečním roce. Poměr dlouhodobého majetku ku majetku oběžnému je v průměru za sledované období 94 % ku 6 %. Dlouhodobý hmotný majetek zaujímá největší část ze stálých

aktiv, velký vliv na to mají zejména stavby a pozemky. Z tabulky dále vyplývá, že městyse nemá příliš dlouhodobých pohledávek, v roce 2013, 2015 a 2016 byly dokonce nulové. Krátkodobé pohledávky vykazují podobný vývoj, v průměru se pohybují kolem 336 600 Kč. Nejvyšší hodnotu z oběžného majetku vykazuje krátkodobý finanční majetek, jenž je všechn uložen na základním účtu městyse. Prostředky na účtu městyse v čase rostou, v roce 2017 na něm bylo uloženo 9 805 934 Kč, což představuje 96,02 % z oběžného majetku daného roku.

Tabulka č. 22 Celkový majetek městyse Libice nad Doubravou

	2013	2014	2015	2016	2017
MAJETEK CELKEM	95 870 872,85	100 185 387,86	111 755 414,56	117 184 327,20	132 531 160,32
Stálá aktiva	92 288 965,62	95 302 297,60	105 696 178,53	107 623 634,91	122 319 204,83
Dlouhodobý nehmotný majetek	189 179,10	168 946,10	260 897,10	399 604,10	388 311,10
Dlouhodobý hmotný majetek	88 215 786,52	90 973 179,50	101 551 281,43	103 340 030,81	118 035 893,73
Dlouhodobý finanční majetek	3 884 000,00	3 884 000,00	3 884 000,00	3 884 000,00	3 884 000,00
Dlouhodobé pohledávky	0	276 172,00	0	0	11 000,00
Oběžná aktiva	3 581 907,23	4 883 090,26	6 059 236,03	9 560 692,29	10 211 955,49
Zásoby	97 508,51	97 508,51	97 508,51	0	0
Krátkodobé pohledávky	486 485,39	164 475,35	441 040,00	184 974,00	406 021,00
Krátkodobý finanční majetek	2 997 913,33	4 621 106,40	5 520 687,52	9 375 718,29	9 805 934,49

Zdroj: Interní zdroje městyse; vlastní zpracování

Poznámka: V roce 2018 byla SA: 166, 015 mil., OA: 7,962 mil. a celková aktiva: 173, 977 mil.

Hodnota majetku na 1 obyvatele

Hodnota majetku na jednoho obyvatele je zobrazena v Grafu č. 9. Vývoj za jednotlivé roky vykazuje rostoucí trend. V letech 2013 až 2014 a 2015 až 2016 stoupá pozvolna, ve zbylých obdobích je nárůst vyšší. Z roku 2013 na 2014 se hodnota zvýšila jen o 5 295 Kč (tedy o 4,74 %) na obyvatele, oproti tomu z roku 2016 na 2017 se majetek zvýšil o 17 525 Kč (12,97 %) na obyvatele. Nejnižší hodnota majetku byla v počátečním roce a to 111 608 Kč na obyvatele, což je o 41 078 Kč méně než nejvyšší hodnota v posledním roce. Vývoj výše popsaného ukazatele v Libici n/D lze hodnotit jako příznivý, majetek v čase roste. Vzorec pro výpočet ukazatele hodnoty majetku na jednoho obyvatele je zobrazen v Tabulce č. 2 v metodice této práce.

Graf č. 9 Hodnota majetku na 1 obyvatele v městysi Libice nad Doubravou

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

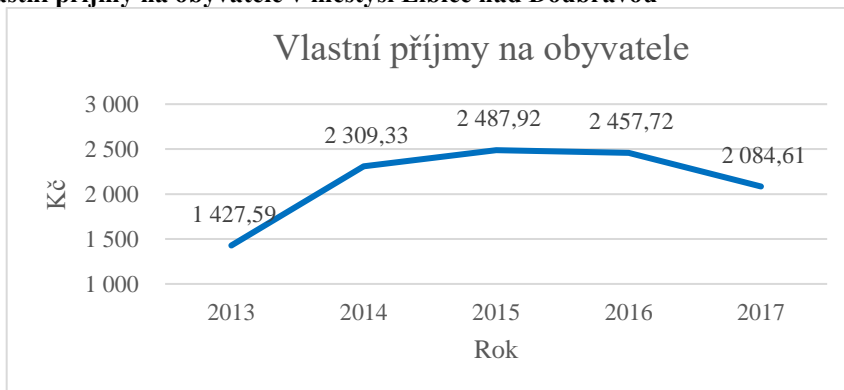
Poznámka: Rok 2018 potvrzuje trend výsledků ve sledovaném období. Majetek na obyvatele byl 199 tis. Kč.

4.3.2 Rozpočtová stránka Libice nad Doubravou

Ukazatele sloužící pro zhodnocení finanční situace městyse se odkazují nejen na rozpočtovou stránku městyse, která byla podrobně rozebrána v kapitole 4.2, ale i na schopnost financování rozpočtu včetně informace o počtu obyvatel.

Vlastní příjmy na obyvatele

Graf č. 10 Vlastní příjmy na obyvatele v městysi Libice nad Doubravou

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Vlastní příjmy na obyvatele v roce 2018 opět začínají růst, čímž se potvrzuje kolísavost tohoto ukazatele. Vlastní příjmy na obyvatele byly 2 297 Kč.

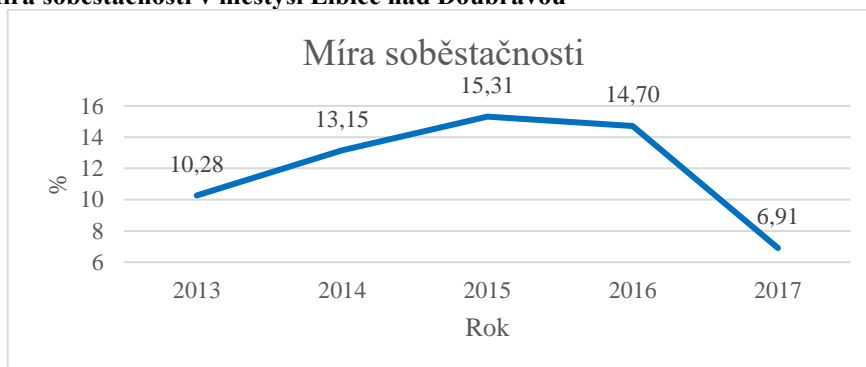
Ukazatel vlastních příjmů na obyvatele znázorněný v Grafu č. 10 je v porovnání s ukazatelem celkových příjmů na obyvatele přesnější, jelikož vlastní příjmy neobsahují dotace, půjčky ani úvěry. Vývoj vlastních příjmů v prvních třech letech roste a poté začíná klesat. Nejvyšší vlastní příjem byl vypočten v roce 2015 v hodnotě 2 488 Kč, což je o 1060 Kč (74 %) více než v roce počátečním. Velikost vlastních příjmů je nejvíce ovlivněna příjmy z vlastní činnosti a příjmy z pronájmu majetku. V roce 2013 činily příjmy z vlastní činnosti 309 079 Kč, přičemž průměr za pět sledovaných let je 873 100 Kč, což je o 564 021 Kč méně. Hodnota vlastních příjmů je závislá pouze na rozhodnutích

provedených obcí. Výpočet byl proveden podle vzorce uvedeného v Tabulce č. 2 metodiky této práce.

Míra soběstačnosti

Ukazatel míry soběstačnosti v Grafu č. 11 vyjadřuje, z kolika procent se městyse vlastní činností podílí na velikosti celkových příjmů, tedy jak moc je soběstačný. Tento indikátor je očištěn od externích příjmů, a proto nedochází ke zkreslení. Samostatnost městyse Libice n/D v prvních třech letech rostla, v roce 2015 dosáhla svého maxima a poté došlo k poklesu. Nejvyšší hodnota městyse dosáhla 15,31 %, naopak nejnižší byla v roce 2017, a to 6,91 %. Důvodem nízké hodnoty v posledním roce je neobvykle vyšší hodnota celkových příjmů, na jejíž výši měla vliv poskytnutá investiční dotace na přestavbu Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou. V průměru se městys na celkových příjmech podílí vlastní činností z 12,07 %, což je chvályhodná situace. Ideální hodnota míry soběstačnosti je co nejvyšší, což odráží skutečnost, že obec se svými vlastními prostředky vystačuje dobře. Výpočet ukazatele je znázorněn v Tabulce č. 2 v metodice této práce.

Graf č. 11 Míra soběstačnosti v městyse Libice nad Doubravou

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

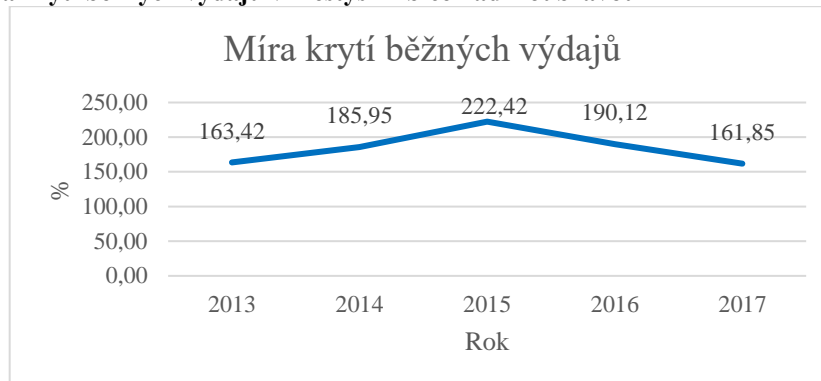
Poznámka: V roce 2018 míra soběstačnosti poklesla na 5,5 %, na což mělo vliv přijetí druhé částky dotace na školu.

Míra krytí běžných výdajů

Graf č. 12 znázorňuje míru krytí běžných výdajů v městyse Libici nad Doubravou v letech 2013 až 2017. Ukazatel říká, z kolika procent je obec schopna hradit provozní výdaje z běžně se opakujících příjmů. Indikátor by měl být co nejvyšší, což představuje situaci, kdy si obec nemusí na úhradu svých běžných výdajů půjčovat cizí prostředky nebo je hradit z příjmů kapitálových. Křivka vývoje v prvních dvou letech roste, v roce 2015 dosahuje svého maxima, poté klesá a v posledním roce je minimální. Nejvyšší hodnota krytí běžných výdajů byla 222,42 %, což znamená že běžné příjmy více jak 2krát převýšily běžné výdaje. Situaci městyse lze zhodnotit jako příznivou, jelikož za celé sledované období jsou

hodnoty ukazatele kladné (vyšší jak 100 %). Což znamená, že městys je schopen hradit běžné výdaje z provozních příjmů. Vzorec pro výpočet je uveden v Tabulce č. 2 v metodice této práce.

Graf č. 12 Míra krytí běžných výdajů v městyse Libice nad Doubravou

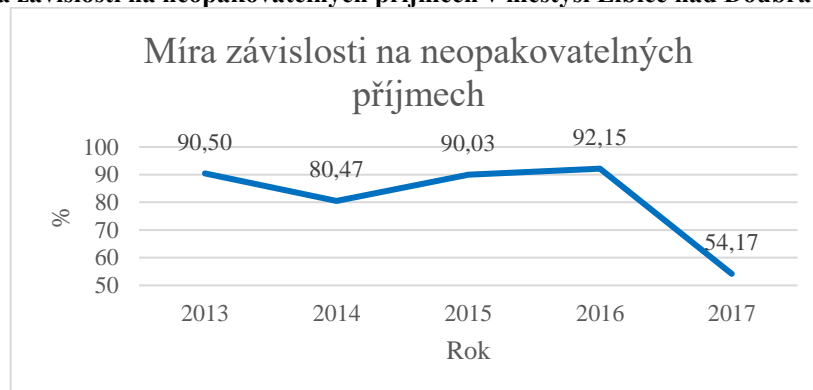

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Míry krytí běžných výdajů v roce 2018 potvrzuje klesající trend po roce 2015, ukazatel čítal 113,04 %.

Míra závislosti na neopakovatelných příjmech

Graf č. 13 Míra závislosti na neopakovatelných příjmech v městyse Libice nad Doubravou

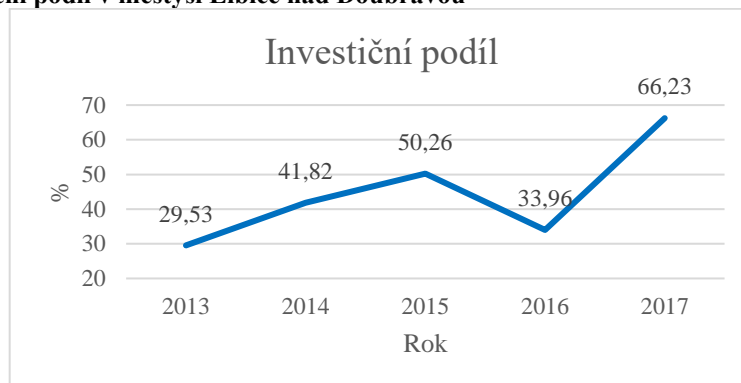
Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Vývoj ukazatele v roce 2018 poklesl na 42,97 %, což znamená, že závislost na neopakovatelných příjmech se zvýšila.

Ukazatel míry závislosti na neopakovatelných příjmech v Grafu č. 13 definuje, z kolika procent je obec závislá na neopakovatelných příjmech, tedy na kapitálových příjmech, investičních dotacích a ostatních příjmech (dary, příspěvky a náhrady, vratky transferů). Trend vývoje závislosti na neopakovatelných příjmech je proměnlivý, střídavě roste a klesá. Nejvyšší závislost na příjmech, které se běžně neopakují byla v posledním sledovaném roce, kdy byla obci schválena velká investiční dotace na rekonstrukci Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou. V Tabulce č. 2 v metodice této práce je uveden vzorec pro výpočet výše zmíněného ukazatele.

Investiční podíl

Graf č. 14 Investiční podíl v městysi Libice nad Doubravou

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Investiční podíl od roku 2017 prudce roste díky rekonstrukci školy. Ukazatel je v roce 2018 roven 70,88 %.

Investiční podíl je ukazatel, který říká kolik procent z celkových výdajů přísluší výdajům investičním. Tato skutečnost je znázorněna v Grafu č. 14, vzorec pro výpočet je uveden v Tabulce č. 2 metodiky této práce. Míra investic na celkových výdajích v čase vykazuje rostoucí tendenci. Výjimkou je rok 2016, kdy došlo k jejich poklesu, tento pokles ovšem nebyl minimální. Nejnižší hodnotu investic ku sumě výdajů eviduje rok 2013, a to 29,53 %. Naopak v posledním roce se výše investic v poměru k celkovým výdajům vyšplhala na 66,23 %. Celkový vývoj investičních výdajů není pro městys příliš uspokojivý, větší investice kromě let 2015 a 2017 nebyly zaznamenány. Počet a velikost investic nezávisí jen na schválených transferech a půjčkách, ale i na rozhodnutích zastupitelstva obce.

4.4 Finanční analýza městyse Libice nad Doubravou

Za druhé bude provedeno zhodnocení hospodaření městyse Libice nad Doubravou pomocí finančních ukazatelů přizpůsobených pro municipální firmy, které fungují na neziskovém principu. Analyzován bude ukazatel autarkie, aktivity, financování a investičního rozvoje/útlumu. Seznam vzorců jednotlivých ukazatelů včetně odkazu na řádky výkazů je zobrazen v Tabulce č. 3 metodiky diplomové práce, konkrétní zdroje dat městyse jsou uloženy v Příloze 2 až 4 a Příloze 6. Dále je v této části odkazováno na vzorce uvedené v teoretické části této práce.

Ukazatel autarkie

Ukazatel autarkie je speciálně upravený pro municipální firmy a definuje míru soběstačnosti dané obce. Z hlediska dostupných dat bude dále rozebrána autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů.

Tabulka č. 23 Ukazatele autarkie v městysi Libice nad Doubravou

	2013	2014	2015	2016	2017
Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	151,42	158,28	170,31	156,55	142,22

Zdroj: vlastní zpracování

Poznámka: Ukazatel autarkie z hlavní činnosti v roce 2018 vykazuje nedostatečnou soběstačnost městyse, jelikož se rovná 99,07 %.

Autarkie na bázi výnosů a nákladů se zaměřuje pouze na hlavní činnost městyse Libice n/D. Ukazatel říká, v jaké míře je obec schopná hradit své náklady ze získaných výnosů. Ideální hodnota tohoto ukazatele je 100 %, tedy když se náklady rovnají výnosům. Z Tabulky č. 23 je vidět, že za celé sledované období jsou veškeré hodnoty vyšší, což vykazuje nadměrnou soběstačnost městyse. Trend vývoje nejdříve stoupá a po dosažení maxima v roce 2015 začne klesat. Nejvyšší hodnota převyšuje ideál o 70,31 %.

Ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů byl vypočítán podle vzorce (2) a je navíc znázorněn v Tabulce č. 3 v metodice této práce.

Ukazatel aktivity

Ukazatele aktivity říkají, jakým způsobem jsou obce schopné využívat vložené prostředky, které jsou vázány v kapitálu aktiv a pasiv. Řadí se k vedlejším ukazatelům finanční analýzy. Na rozdíl od soukromých ziskových firem jsou tržby nahrazeny celkovými ročními výnosy. V rámci indikátorů aktivity byla rozebrána doba obratu pohledávek a rychlost obratu zásob.

Tabulka č. 24 Ukazatele aktivity v Libici nad Doubravou

	2013	2014	2015	2016	2017
Doba obratu pohledávek	14,23	4,48	10,55	4,47	8,94
Rychlost obratu zásob	83,33	85,59	90,65		

Zdroj: vlastní zpracování

Poznámka: Pohledávky jsou v roce 2018 v městysi splaceny za 10,73 dní. Rychlost obratu zásob v tomto roce nebyla vypočítána z důvodu nulového množství zásob na skladě.

Doba obratu pohledávek sděluje, za kolik dnů jsou pohledávky splaceny, přičemž žádoucí je minimální hodnota ukazatele. Jakákoliv faktura by měla být uhrazena do doby splatnosti uvedené v dokladu (obvykle 14 dní), což se v praxi často neděje. Záleží na subjektu, jakou dobu splatnosti si určí, aby nedošlo k problémům např. platební schopnosti. Z Tabulky č. 24 je vidět, že pohledávky v městysi mají v celku krátkou dobu splatnosti.

Důvodem je nízká hodnota pohledávek a také skutečnost, že městyš zřejmě fakturuje pouze spolehlivým subjektům. Nejdelší obrat byl v roce 2013, kdy se pohledávky v podniku držely 14,23 dne, naopak nejkratší doba byla v roce 2016, a to 4,47 dne. Ukazatel byl vypočten podle vzorce (10), navíc je zobrazen v Tabulce č. 3 metodiky této práce, jakož i následující ukazatel.

Rychlost obratu zásob říká, jaká suma nákladů se váže na hodnotu zásob. Ideální hodnota ukazatele je co nejvyšší. Výpočet byl proveden podle vzorce (12) a mohl být uskutečněn pouze v prvních třech sledovaných letech, jelikož ve zbylých byla hodnota zásob nulová. Tabulka č. 24 znázorňuje, že zásoby se v městyši rychle mění, v průměru se v Libici n/D otočí 87krát ročně.

Ukazatel financování

Ukazatel financování je v případě ziskových firem důležitým finančním ukazatelem, v případě municipálních firem má odlišnou funkci. Municipality jsou z velké míry financovány z vyšších územních rozpočtů, ale disponují také vlastními zdroji. Proto většinou jejich krátkodobé závazky nejsou tak vysoké.

Tabulka č. 25 Ukazatel financování v Libici nad Doubravou

	2013	2014	2015	2016	2017
Míra finanční nezávislosti	95,41	97,73	99,71	99,63	91,79

Zdroj: vlastní zpracování

Poznámka: Míra finanční nezávislosti byla i v roce 2018 vysoká v hodnotě 94,63 %.

Míra finanční nezávislosti, nebo také míra finanční stability hodnotí, jak moc je obec finančně samostatná. Vyjadřuje z kolika procent se prostřednictvím vlastního kapitálu podílí na celkových zdrojích. Jde o stavový ukazatel, který by měl být co nejvyšší. Míra finanční nezávislosti byla vypočítána podle vzorce (13), který je navíc zobrazen v Tabulce č. 3 v metodice této práce. V případě, že ukazatel nabyde hodnoty pod 30 % je obec považována za nestabilní. O nestabilitě v městyši Libice nad Doubravou není nutné polemizovat, což je vidět v Tabulce č. 25. Míra finanční nezávislosti se v letech 2013 až 2017 v průměru pohybovala na 96,86 %. Nejvyšší hodnota, která se od 100% stability lišila pouze o 0,29 % byla dosažena v roce 2015.

Investiční rozvoj/útlum

Ukazatel investičního rozvoje/útlumu je koncipován do prostředí neziskových subjektů. Před rozhodnutím, zda se obec investičně vyvíjí nebo upadá, je nezbytné posoudit majetek. Zjištěné výsledky napomohou k rozhodnutí, jakým způsobem bude s majetkem

nakládáno v budoucnu. Rozebrán bude koeficient opotřebení dlouhodobého majetku (Tabulka č. 26).

Tabulka č. 26 Ukazatel investičního rozvoje/útlumu v Libici nad Doubravou

	2013	2014	2015	2016	2017
Koeficient opotřebení DM	16,03	16,99	16,90	18,20	17,70

Zdroj: vlastní zpracování

Poznámka: Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku byl v roce 2018 ze všech nejnižší (15,44 %).

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku vypočtený dle vzorce **(16)** definuje, jak moc je dlouhodobý majetek opotřebováván. Ukazatel je taktéž zobrazen v Tabulce č. 3. Čím vyšších hodnot bude dosahovat, tím větší bude snaha na získání investiční dotace. Ukazatel obsahuje i neodpisovaný majetek, který celkovou hodnotu koeficientu mírně zlepšuje. Dále hodnotu ukazatele ovlivňuje zvolený způsob odepisování dlouhodobého majetku, který je v městysi odepisován lineárním způsobem. Dlouhodobý majetek městyse Libice n/D se tolik neopotřebovává, v průměru jde o 17,16 % z pořizovací ceny.

4.5 Dluhová služba a soustava SIMU

Pro zhodnocení hospodaření městyse Libice n/D byly nakonec vybrány ukazatele, které jsou každý rok povinně zveřejňovány na základě rozhodnutí vlády ČR a MFČR. Jedná se o ukazatel dluhové služby a soustavu informativních a monitorujících ukazatelů.

4.5.1 Dluhová služba

Ukazatel dluhové služby přišel v platnost v roce 2004 na základě usnesení vlády České republiky. Jeho úkolem je zajistit sledování zadluženosti všech obcí a krajů v ČR. Hraniční hodnotou, při které je municipalita vyzvána k vysvětlení je 30 %. S problematikou dluhové služby se zabývá ministr financí, místopředseda vlády a vláda.

Výpočet dluhové služby vyjadřuje Rovnice **(18)** a pro lepší srozumitelnost i Tabulka č. 4 v metodice diplomové práce, která navíc obsahuje odkaz na rozpočtovou skladbu.

Tabulka č. 27 Ukazatel dluhové služby v Libici nad Doubravou

Číslo	Název položky	2013	2014	2015	2016	2017
1	Daňové příjmy	9 138 748,81	9 758 803,50	10 109 526,04	10 953 013,81	12 038 266,28
2	Nedaňové příjmy	1 606 576,24	2 292 571,75	2 390 112,80	2 358 680,49	2 004 622,36
3	Přijaté dotace	154 500,00	154 300,00	154 000,00	156 400,00	165 300,00
4	Dluhová základna	10 899 825,05	12 205 675,25	12 653 638,84	13 468 094,30	14 208 188,64
5	Úroky	222 300,77	131 341,81	39 149,98	0	0
6	Splátky jistin a dluhopisů	2 232 000,00	2 232 000,00	1 984 333,98	0	0
7	Splátky leasingu	0	0	0	0	0
8	Dluhová služba	2 454 300,77	2 363 341,81	2 023 483,96	0	0
9	Ukazatel dluhové služby	22,52	19,36	15,99	0	0

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Poznámka: Dluhová služba byla i v roce 2018 na úrovni 0 %.

Konkrétní hodnoty dluhové služby pro městys Libice nad Doubravou jsou znázorněny v Tabulce č. 27. Ukazatel dluhové služby v městysi v letech 2013 až 2017 klesá, v posledních dvou letech dokonce dosahuje nulových hodnot. V roce 2016 a 2017 byla hodnota dluhové služby nulová, jelikož městys nesplácel žádné půjčky ani úvěry, a tudíž mu z nich neplynuly ani žádné úroky. Městys navíc za celou dobu sledování nehradil splátky z leasingu, takže hodnota této položky byla také nulová. Nejhorší situace byla evidována v roce 2013, kdy ukazatel dluhové služby čítal 22,52 %, což je o 7,48 % méně, než je povolená hraniční hodnota. Důvodem byla vysoká hodnota splátek jistin a dluhopisů. Městys Libice nad Doubravou nesplácí dluhopisy, ale musel hradit splátky z dlouhodobých přijatých půjčených prostředků, a to v hodnotě 2 232 000 Kč ročně (úvěr na ZTV), s čímž byly navíc spojené úroky. Obdobná situace vznikla o rok později, kdy ukazatel dluhové služby měl 19,36 %. Splátky zůstaly konstantní, ale hodnota úroků se snížila o 90 959 Kč oproti roku 2013. Ke snížení dluhové služby v roce 2014 dále napomohlo zvýšení dluhové základny. V roce 2015 klesla dluhová služba na 15,99 %, což bylo způsobeno snížením splátek půjčených prostředků o 247 666 Kč oproti rokům předešlým a také snížením placených úroků na 39 150 Kč. Dluhová základna ve sledovaných letech vykazovala rostoucí trend, což mimo jiné napomohlo ke snižování ukazatele dluhové služby. Daňové a nedaňové příjmy byly rozebrány v kapitole 4.2.1.1 a 4.2.1.2, ale obsah přijatých dotací se v této formě liší. Přijaté dotace obsahovaly pouze položku neinvestičních transferů od

veřejných rozpočtů ústřední úrovně a investiční transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, které městysi poskytnuty nebyly. Neinvestiční transfery z ústřední úrovně vykazovaly v čase víceméně konstantní hodnoty, jelikož byly poskytovány pravidelně na stejný účel.

4.5.2 SIMU

SIMU je soustava informativních a monitorujících ukazatelů sloužící MFČR k pravidelnému sledování hospodaření všech obcí a jejich příspěvkových organizací ležících na území ČR. Součástí informativních ukazatelů je dluhová služba a další indikátory s ní související, které byly podrobně rozebrány v kapitole 4.5.1. SIMU bylo vypočítáno pro rok 2013 až 2017, přičemž poslední sledovaný rok je znázorněn v samostatné tabulce, kvůli změně metodice. Vzorce pro vybrané ukazatele včetně odkazů na řádky výkazů jsou umístěny v Tabulce č. 5 a 6 v metodice této práce. Konkrétní výpočty ukazatelů SIMU v městysi v letech 2013 až 2016 jsou znázorněny v Tabulce č. 28. SIMU platné do roku 2016 se skládá z 16 informativních a dvou monitorujících ukazatelů.

Tabulka č. 28 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů v městysi Libice nad Doubravou v letech 2013–2016

Číslo ukazatele	Název ukazatele	2013	2014	2015	2016
1	Počet obyvatel	859,00	857,00	862,00	867,00
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	11 930 945,05	15 049 288,37	14 003 606,84	14 491 837,9
3	Úroky	222 300,77	131 341,81	39 149,98	0
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	2 232 000	2 232 000	1 984 333,98	0
5	Dluhová služba celkem	2 454 300,77	2 363 341,81	2 023 483,96	0
6	Ukazatel dluhové služby	20,57	15,7	14,45	0
7	Aktiva celkem (vč. PřO)	115 652 652,82	121 469 269,8	135 160 868,59	143 161 413,39
8	Cizí zdroje (vč. PřO)	5 281 731,47	2 675 323,13	773 598,08	932 417,66
9	Stav na bankovních účtech celkem (vč. PřO)	3 443 976,61	5 115 465,47	6 074 802,75	10 023 155,65
10	Úvěry a komunální dluhopisy (vč. PřO)	4 216 333,98	1 984 333,98	0	0
11	Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy (vč. PřO)	0	0	0	0
12	Zadluženost celkem	4 216 333,98	1 984 333,98	0	0
13	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	4,57	2,2	0,57	0,65
14	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích	79,83	74,17	0	0
15	8-leté saldo	0	0	0	0
16	Oběžná aktiva (včetně PřO)	4 651 328,20	5 535 783,26	6 781 491,36	10 375 522,04
17	Krátkodobé závazky (včetně PřO)	610 803,49	690 989,15	773 598,08	932 417,66
18	Celková (běžná) likvidita	7,62	8,01	8,77	11,13

Zdroj: Interní materiály městyse; Algoritmy SIMU - 2012, 2008; vlastní zpracování

Tabulka č. 29 vyjadřuje konkrétní ukazatele SIMU v Libici nad Doubravou v roce 2017. SIMU v platnosti od roku 2017 se skládá z 15 informativních a třech monitorujících ukazatelů.

Tabulka č. 29 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů v městysi Libice n/D v roce 2017

Číslo ukazatele	Název ukazatele	2017
1	Počet obyvatel	868
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	26 200 980,4
3	Úroky	0
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	0
5	Dluhová služba celkem	0
6	Ukazatel dluhové služby (v %)	0
7	Průměr příjmů za poslední 4 roky	17 436 428,38
8	Zadluženost	196 099,69
9	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	1,12
10	Aktiva celkem (brutto)	158 833 009,63
11	Cizí zdroje	10 883 245,68
12	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	6,85
13	Oběžná aktiva	10 211 955,49
14	Krátkodobé závazky	318 836,99
15	Celková likvidita	32,03
16	Stav na bankovních účtech	9 805 934,49
17	Stav na bankovních účtech zřízených příspěvkových organizací	781 985,4
18	Zadluženost zřízených příspěvkových organizací	0

Zdroj: Interní materiály městyse; Algoritmy SIMU pro Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, 2018; vlastní zpracování

Poznámka: Veškeré monitorující ukazatele byly v roce 2018 taktéž v normě. Nejvyšší růst nastal u pravidla rozpočtové odpovědnosti na 39,35 % kvůli přijatému úvěru na přestavbu školy. Podíl CZ k CA byl 4,57 % a celková likvidita byla 21,03 %.

Hraniční hodnoty nepříznivého stavu, jenž hodnotí MFČR jsou vykázaný v Tabulce č. 30. V případě dosažení těchto hodnot je obcím prostřednictvím Ministra financí zaslán dopis, na který musí obce reagovat. Po odůvodnění nepříznivého stavu všech obcí v ČR je tato informace předávána vládě ČR.

Tabulka č. 30 Hraniční hodnoty neuspokojivého stavu monitorujících ukazatelů stanovené MFČR

Název monitorujícího ukazatele	Hraniční hodnoty neuspokojivého stavu
Celková likvidita	<0;1>
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	Vyšší než 25 %
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	Vyšší než 60 %

Zdroj: Veřejný sektor, 2020; vlastní zpracování

Soustava ukazatelů slouží pro obce, ale i jejich zřízené příspěvkové organizace. Městys Libice nad Doubravou už od roku 2003 zřizuje Základní a Mateřskou školu v Libici nad Doubravou. Pohled na PŕO se v ohledu na danou metodiku liší. SIMU v letech 2013 až

2016 v rámci některých ukazatelů využívá hodnoty městyse včetně jeho PŘO, a to konkrétně na řádku č. 7 až 11 a 16 a 17 v Tabulce č. 28. Naopak metodika platná od roku 2017 má pro PŘO vyhrazené konkrétní ukazatele, řádek č. 17 a 18 v Tabulce č. 29.

Za celé sledované období byly monitorující ukazatele hodnocené MFČR v normě, což vypovídá o vhodném hospodaření městyse Libice nad Doubravou. Prvním hodnoceným ukazatelem je likvidita, která by v jednotlivých letech měla být vyšší než jedna. Likvidita v čase rostla, vypočítané hodnoty jsou tak vysoké, že zde není ani předpoklad platební neschopnosti, tedy stavu, kdyby obec nebyla schopna splatit své krátkodobé závazky. Druhým ukazatelem je podíl cizích zdrojů ku celkovým aktivům, který by měl dosahovat hodnot nižších než 25 %. Míra zadlužení majetku městyse do roku 2015 klesá, poté roste a v posledním roce dosahuje svého maxima, a to 6,85 %, v důsledku vysoké hodnoty dlouhodobých přijatých záloh na transfery na opravu Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou v tomto roce. Nejnižší míra zadlužení byla vypočítána v roce 2015 pouze 0,57 %. Posledním ukazatelem, který je zkoumán pouze v roce 2017 je pravidlo rozpočtové odpovědnosti, jehož doporučená hodnota je nižší než 60 %. Podíl dluhu ku průměrným příjmům za poslední čtyři roky čítal v roce 2017 v městyse Libice nad Doubravou 1,41 %, což je o 58,59 % méně než stanovená hraniční hodnota.

5 Výsledky a diskuse

Cílem této diplomové práce je vyhodnotit hospodaření městyse Libice nad Doubravou za vybrané období 2013 až 2017. Pro zhodnocení hospodaření byla nejprve analyzována rozpočtová stránka městyse, dalším krokem bylo provedení finanční analýzy a dalších vybraných metod a ukazatelů. Na základě posouzení výše zmíněných kroků jsou vymezeny návrhy a doporučení pro budoucí stabilizaci a rozvoj městyse, jako jeden z dílčích cílů této práce.

5.1 Zhodnocení výsledků práce

Na základě analýzy rozpočtu městyse bylo zjištěno, že celkové příjmy v čase rostou vyjma roku 2015, kde došlo k jejich mírnému poklesu. Důvodem růstu celkových příjmů jsou zvyšující se daňové příjmy, ale zejména přijaté investiční dotace, které mají ve většině případů nepravidelný charakter. V posledním sledovaném roce vzrostly oproti bázi více jak 20krát. Dalo by se říct, že většina položek celkových příjmů vykazuje za sledované období relativně konstantní působení, vyjma investičních dotací, které mohou zásadně ovlivnit výsledek příjmů v daném roce. Celkové výdaje taktéž v čase rostou, kromě roku 2016, kdy došlo k jejich poklesu. Jednotlivé položky výdajů jsou za sledované období poměrně konstantní. Výjimkou jsou výdaje na průmyslové i ostatní hospodářství a zejména služby pro obyvatele, které vykazují velkou kolísavost v čase. Tato skutečnost může rovněž podstatně ovlivnit celkovou výši výdajů daného roku. Proměnlivost jednotlivých výdajů je především spojena s investičními akcemi a projekty městyse. Finančně nejnáročnější byla rekonstrukce Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou v roce 2017, která se projevila jak zvýšením příjmů (přijaté dotace), tak snížením výdajů (služby pro obyvatele).

Celková bilance rozpočtu městyse byla za celých pět sledovaných let v přebytku a bylo díky tomu uspořeno 13 106 961 Kč. Finanční prostředky byly v roce 2013 až 2015 využity na úhradu splátek dlouhodobého úvěru, který byl pořízen v roce 2009 na zřízení ZTV pro 19 RD v Libici. Zbylé peníze byly pravidelně ukládány na běžný účet obce. V roce 2015 navíc městys přijal vratku půjčky od TJ Sokol Libice nad Doubravou v hodnotě 276 tis. Kč. V roce 2017 došlo ke zvýšení dlouhodobých půjčených prostředků (196 tis. Kč) z důvodu počátečního čerpání úvěru na rekonstrukci Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou, čímž se vysvětluje malá finanční částka půjčky, která by byla za jiných okolností chybná. V rámci přezkumu hospodaření v roce 2016 a 2017 byly Krajským

úřadem Kraje Vysočina zjištěny chyby a nedostatky, které byly městysem řádně a včas napraveny.

Na základě finanční analýzy bylo zjištěno, že výsledky jednotlivých ukazatelů byly za celé sledované období v normě. V některých případech došlo k jejich překročení, ale pouze v kladném slova smyslu. Výjimkou je vysoká hodnota likvidity, která je spojena s neefektivitou využívaných peněz. V rámci zhodnocení bylo dále zjištěno, že městys příliš nerealizuje větší investice (vyjma rekonstrukce školy), ale plánuje spíše ty menší. Projekty jsou hrazeny z přijatých dotací či úspor a jen výjimečně je pořízen úvěr. Díky tomu je jeho zadluženost na nízké úrovni, a naopak finanční nezávislost je vysoká. Majetek v čase roste zejména z důvodu velké investiční akce na konci sledovaného období, ale příliš se neopotřebovává.

Na závěr je důležité říct, že městys se svěřenými prostředky v letech 2013 až 2017 hospodařil dobře. Nevykazuje vysoké splátky půjček ani úvěrů, snaží se splňovat podmínky pro získání dotací a uspokojuje tak potřeby svých občanů. A proto není potřeba výrazně měnit způsob hospodaření v městyse. Přestože si městys v rámci svých kompetencí vede dobře, byly mu doporučeny návrhy, které by mohly vylepšit jeho ekonomickou situaci.

5.2 Diskuse

Diskuse je rozdělena na dvě pomyslné části. První z nich se týká rozpočtové stránky městyse Libice n/D (Tabulka č. 31) a druhá část je zaměřena na vybrané ukazatele finanční analýzy aplikované pro městys (Tabulka č. 32). Pro větší přehlednost jsou výsledky v tabulkách vztaženy ke krajním hodnotám sledovaného období. Navíc jsou zde zobrazeny (poslední odstavec každé části) nejnovější data a informace, týkající se roku 2018 a to z důvodu komplexního doplnění vývoje městyse Libice n/D v čase.

Tabulka č. 31 Souhrnné výsledky rozpočtové stránky městyse Libice nad Doubravou v rámci jeho hraničních hodnot a roku 2018

druh, třída či položka	2013	2017	2018	druh, třída či položka	2013	2017	2018
daňové příjmy	9 138 748,81	12 038 266,28	13 324 955,67	průmys. a ostat. odvětví hospodář.	998 419,63	4 535 118,26	4 741 658,71
nedaňové příjmy	1 606 576,24	2 004 622,36	2 282 646,91	služby pro obyvatelé	5 872 438,47	18 055 699,60	38 751 061,02
dotace	561 920,00	11 239 961,00	20 484 400,00	všeob. veřejná správa a služby	2 099 720,14	3 114 459,03	3 322 016,01
kapitálové příjmy	623 700,00	918 130,76	344 938,00	zeměděl., lesní hospodář. a rybářství	62 990,00	0	470 235,80
celkové příjmy	11 930 945,05	26 200 980,40	36 436 940,58	celkové výdaje	9 376 067,02	25 966 863,89	47 559 481,79
bezpeč. státu a právní ochrana	342 498,78	261 587,00	274 510,25	saldo celk. příjmů a celk. výdajů	2 554 878,03	234 116,51	- 11 122 541,21

Zdroj: vlastní zpracování

Příjmy byly rozděleny podle druhového třídění. Největší vliv na velikost celkových příjmů mají v městysi příjmy daňové v průměru z 64 %, dotace v průměru z 20 %, příjmy nedaňové v průměru z 13 % a nakonec příjmy kapitálové v průměru z 3 %.

Daňové příjmy v čase rostou, důvodem jejich růstu je zvyšování podílů obcí na celostátním výnosu, celkový růst ekonomiky či efektivnější výběr daní v ČR. Největší podíl na daňových příjmech v Libici n/D zaujímá daň z přidané hodnoty a příjmy FO a PO. Místní poplatky ovlivňují celkovou velikost jen nepatrně, nejvýnosnějším poplatkem jsou služby za komunální odpady.

Nedaňové příjmy taktéž v čase rostou. Nejvýnosnějšími položkami jsou příjmy z pronájmu majetku (pronájem pozemků, Pilnova statku či bytů na faře) a příjmy z vlastní činnosti (poskytování služeb Pilnova statku, odvody a čištění odpadních vod či poskytování pitné vody).

Přijaté transfery jako jediné příjmy ve sledovaném čase giganticky rostou z důvodu realizovaných investičních projektů, na které byly schváleny dotace. Nejvyšší dotace byla za celé sledované období přijata v roce 2017 na rekonstrukci Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou v hodnotě 10 738 309 Kč. Další větší investiční dotace byla poskytnuta v roce 2014 na traktorový nosič kontejnerů včetně pěti kusů kontejnerů (833 747 Kč) a na veřejné osvětlení v Křemenici (521 221 Kč), v roce 2015 byla přijata dotace na mikrobus pro občany (803 268 Kč). Pravidelně poskytovanými transfery jsou příspěvky na výkon státní správy Zastupitelstva městyse, na volby konající se v dané roce, dotace na hasiče JPO III a průtokové dotace pro místní školu.

Kapitálové příjmy mají za vybrané období kolísavý charakter, který se odvíjí zejména z prodaných stavebních pozemků městysem. Městys Libice n/D připravuje zázemí stavebních parcel, které dále poskytuje zájemcům o bydlení v dané lokalitě, přičemž v praxi je zájemců více než samotných stavebních parcel. Tento jev se v současné době začíná stávat trendem, jelikož lidé opouští velká města a vrací se do vesnic a městeček.

Výdaje městyse Libice n/D jsou na rozdíl od příjmů analyzovány v rámci odvětvového třídění. Největší vliv na strukturu výdajů mají služby pro obyvatele v průměru z 60 %, průmyslová a ostatní odvětví v průměru z 19 %, všeobecná veřejná správa a služby v průměru z 18 %, bezpečnost státu a právní ochrana v průměru z 2 %, naopak nejnižší výdaje jsou vynaloženy na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství v průměru z 1 %.

Služby pro obyvatele ve vybraném časovém horizontu extrémně rostou. Důvodem růstu v posledních roce, je již zmíněná přestavba Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou (10,8 mil. Kč). Mezi další významné výdaje patří služby spojené se sběrem a odvozem komunálních odpadů, které se v čase mění především v souvislosti s investicemi do nádob na odpady či s realizací kontejnerových stání. Důležité výdaje dále plynou z Pilnova statku (opravy, přestavby, nákupy materiálu či drobného majetku, spotřeba energie atd.), na platy zaměstnancům, z výstavby víceúčelového hřiště na Chloumku (1,2 mil. Kč v roce 2015) a dopravního hřiště v Libici (1,2 mil. Kč v roce 2017), ze zajištění veřejného osvětlení, oprav a udržování majetku, spotřeby energie a PHM či z výdajů na péči a vzhled o veřejnou zeleň.

Průmyslová odvětví a ostatní odvětví hospodářství taktéž v čase razantně rostou, a to téměř až 5krát oproti bázi. Výše výdajů se v jednotlivých letech liší z důvodu plánovaných projektů. Většina výdajů byla vynaložena na čištění odpadních vod, opravy chodníků, silnic, vodních toků či na čištění rybníků a nádrží. Mezi největší investice patří oprava chodníku v roce 2016 asi za 600 tis. Kč v ulici Vyšehradská v Libici, oprava silnice v ulici Zadní v Libici asi za 2,3 mil. Kč v posledním sledovaném roce a oprava hráze rybníka ve Lhůtě v roce 2015 a 2017 asi za 2,6 mil. Kč.

Všeobecná veřejná správa a služby vykazují ve sledovaném období relativně konstantní působení. Tyto položky nevykazují velké výkyvy, jelikož výdaje daného roku jsou víceméně totožné, jedná se o platy zaměstnanců úřadu městyse, odměny členů zastupitelstva a rady městyse či výdaje na probíhající volby. Výjimkou je růst výdajů v roce 2015 na nákup mikrobuse pro občany (asi za 1 mil. Kč) a růst odvodů daní a poplatků do vyšších územních rozpočtů v posledních dvou sledovaných letech.

Bezpečnost státu a právní ochrana je spojena s výdaji dobrovolných hasičů jednotlivých místních částí, jedná se zejména o příspěvky na činnost, opravy zásahového vozidla či hasičských zbrojnic. Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství je spojeno s výdaji na nákup pozemků a právní služby.

Vývoj v roce 2018 se velmi podobá vývoji roku 2017. V tomto roce byla městysi poskytnuta zbylá část dotace na rekonstrukci školy v hodnotě 19 631 691 Kč, která je propojena i s výdajem na tuto stavbu v rámci služeb pro obyvatele (asi 29,3 mil. Kč). Rok 2018 je výjimečný tím, že bylo dosaženo schodkového rozpočtu v hodnotě 11 122 541 Kč.

Deficit byl pokryt z přijatého dlouhodobého úvěru na přestavbu školy v městysi a zbytek potřebných peněz byl převzat z bankovního účtu.

Tabulka č. 32 Souhrnné výsledky vybraných ukazatelů městyse Libice nad Doubravou v rámci jeho hraničních hodnot a roku 2018

Ukazatel	2013	2017	2018	Ukazatel	2013	2017	2018
vlastní příjmy na obyvatele (Kč)	1 427,59	2 084,61	2 296,59	rychlost obratu zásob	83,33	-	-
míra soběstačnosti (%)	10,28	6,91	5,50	míra finanční nezávislosti (%)	95,41	91,79	94,63
míra krytí běžných výdajů (%)	163,42	161,85	113,04	koeficient opotřebení dlouhodobého majetku (%)	16,03	17,70	15,44
míra závislosti na neopakovatelných příjmech (%)	90,50	54,17	42,97	dluhová služba (%)	22,52	0	0
investiční podíl (%)	29,53	66,23	70,88	SIMU – celková likvidita	7,62	32,03	21,03
hodnota majetku na 1 obyvatele (tisíc Kč)	111 607,54	152 685,67	199 286,15	SIMU – podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	4,57	6,85	4,57
autarkie hlavní činnosti (%)	151,42	142,22	99,07	SIMU – pravidlo rozpočtové odpovědnosti (%)	x	1,12	39,35
doba obratu pohledávek	14,23	8,94	10,73				

Zdroj: vlastní zpracování

Zhodnocení hospodářského vývoje městyse Libice n/D bylo nejprve podrobeno finanční a majetkové analýze od autora Totha, skládající se z majetkové a rozpočtové stránky. Vlastní příjmy na obyvatele nezahrnují dotace, půjčky ani úvěry, což dokazuje jejich nezkreslenost. Tyto příjmy mají v čase kolísavý charakter, což má vliv na velikost celkového ukazatele, počet obyvatel jeho výši spíše neovlivňuje. Míra soběstačnosti v čase klesá, z důvodu zvyšujících se celkových příjmů městyse vlivem investičních dotací. Největší z nich byla přijata na rekonstrukci Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou v roce 2017. Míra závislosti na neopakovatelných příjmech v čase kolísá, v prvních čtyřech letech je asi na 88 %, poslední rok klesá z důvodu přijatého investičního transferu na školu. Ukazatel míry krytí běžných výdajů v čase klesá, ale veškeré hodnoty jsou kladné (vyšší jak 100 %). Což znamená, že městys je za celé sledované období schopen hradit běžné výdaje z provozních příjmů. Ukazatel investičního podílu z počátku nepatrně roste, poté prudce klesá, ale posléze dochází k strmějšímu růstu v roce 2017, a to asi o 37 % oproti bázi. Tato situace svědčí o tom, že větší investice se v městysi objevují nepravidelně a spíše výjimečně. Růst v čase se týká i hodnoty majetku na obyvatele, která je především spojena s realizací investičních akcí v městysi.

Druhý rozbor hospodaření městyse byl proveden pomocí finančních ukazatelů přizpůsobených pro municipální firmy. Autarkie hlavní činnosti v čase klesá, ale za celé období je její hodnota vyšší než 100 %, což odpovídá nadměrné soběstačnosti městyse. Doba obratu pohledávek v čase kolísá, ale jejich celková splatnost je relativně na minimální úrovni. Důvodem je zřejmě nízká hodnota pohledávek a fakt, že městys fakturuje pouze

spolehlivým subjektům. Zásoby se v městysi celkem rychle mění, v roce 2013 asi 83krát ročně a o dva roky později asi 91krát za rok. V posledních třech letech ukazatel nebyl vypočítán z důvodu nulového stavu zásob. Ukazatel míry finanční nezávislosti vykazuje proměnlivé hodnoty, ale vždy se pohybují nad 91 %, což dokazuje, že je městys velice finančně stabilní. Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku podobně jako ostatní ukazatele v čase kolísá, jeho hodnoty se ovšem pohybují kolem 17 % z pořizovací ceny, což znamená že majetek se příliš neopotřebovává.

Nakonec bylo hospodaření městyse analyzováno podle povinně zveřejňovaných ukazatelů kontrolovaných MFČR. Ukazatel dluhové služby nebyl překročen, dokonce ve třech posledních obdobích byl nulový, jelikož městysi nebyly evidovány žádné půjčky ani úvěry. Nejhorší situace byla v roce 2013, kdy ukazatel dluhové služby čítal 22,52 %, díky splátce dlouhodobých prostředků v hodnotě 2 232 000 Kč, včetně úroku na ZTV v Libici. Monitorující ukazatele SIMU byly taktéž za celé sledované období v normě. Hodnoty celkové likvidity jsou na vysoké úrovni, což znamená že městys je vysoce likvidní a neměl by mít problém s úhradou svých závazků. Problémem je neefektivnost využívaných peněz, které jsou uloženy na BÚ městyse. Podíl cizích zdrojů ku celkovým aktivům se za sledované období pohybuje od 0,57 % po 6,85 % což znamená, že zadluženost městyse není vysoká. Posledním ukazatelem je pravidlo rozpočtové odpovědnosti zkoumané pouze v posledním sledovaném roce. V roce 2017 je hodnota minimální na úrovni 1,12 %.

Zhodnocení vybraných ukazatelů v roce 2018 se obdobně jako v předcházející části podobá výpočtům z roku 2017. Výrazná změna je u ukazatele autarkie hlavní činnosti, která v tomto roce klesla na 99,07 %, což odpovídá o nedostatečné samostatnosti městyse, ovšem jen v mírné hodnotě. Indikátor míry krytí běžných výdajů taktéž poklesl o 49 % oproti předcházejícímu roku, ale stále je vyšší než 100 %. Vyšší nárůst je identifikován u pravidla rozpočtové odpovědnosti na 39,35 %, jelikož došlo ke zvýšení zadluženosti městyse o přijatý úvěr na rekonstrukci školy. Veškeré vypočtené ukazatele jsou v normě.

5.3 Návrhy a doporučení do budoucna

Doporučením pro městys je, aby i nadále příjmy v každém roce převyšovaly výdaje. Tedy aby kladná salda z přebytkových rozpočtů, mohla být využita na financování projektů navržených zastupitelstvem nebo na nečekané a mimořádné výdaje. Kladná bilance může

být zajištěna dvěma způsoby. Buď zvýšením rozpočtových příjmů nebo snížením rozpočtových výdajů.

Jak již bylo řečeno ve výsledcích této práce, v současné době je vysoká poptávka po pozemcích sloužících ke stavění, kterých je čím dál méně a méně. Městys v roce 2020 začne s přípravou dalších stavebních parcel pro zájemce o bydlení v Libici nad Doubravou, kterých je v současnosti více než samotných parcel. Náklady na přípravu parcel včetně stavebně inženýrských sítí jsou vyšší než příjmy z nich, doporučením pro městys tedy je, aby zvýšil cenu prodávaných stavebních parcel za m². Jelikož nejsou známy veškeré potřebné informace sloužící ke stanovení ceny za pozemek v současné době, bylo doporučení simulováno v rámci realizace první etapy stavebních parcel v Libici, u které byla stanovena cena pozemku za 225,- Kč/m². Při realizaci návrhu bylo zjištěno, že cena pozemku při rovnosti nákladů a výnosů je v rámci dané lokality nepřijatelně vysoká (846,-Kč/m²). Doporučením tedy je zvýšit cenu pozemku do výše, která by pokryla celkové výdaje alespoň v rozmezí 50 % až 60 %. Pokud by městys v roce 2011 zvýšil cenu na 423,- Kč/m² (50% krytí), ušetřil by v porovnání s původním stavem asi 3 423 222 Kč. Dalším doporučením je umožnit občanům rozložit platbu v čase pomocí splátkového kalendáře s minimální úrokovou mírou. Navržený postup má sloužit jako podklad při rozhodování o ceně pozemku za m² v budoucnu a dalším dílčím cílem je usnadnit platby s tím související. Podrobnější rozbor návrhu včetně splátkového kalendáře je přiložen v Příloze 20.

Dalším doporučením, které může v budoucnu přinést snížení nákladů je zavedení svozu bioodpadu v městysi Libice n/D a jeho místních částech. V současné době se projednává novela zákona o odpadech, která přinese mnoho změn. Mimo jiné zvyšování poplatku za skládkování, zákaz skládkování recyklovatelných odpadů či motivační slevy pro obce, které třídí. Jediný tříděný odpad, který se v městysi příliš neřeší je právě biologického charakteru, který je obecně z 20 % až 50 % součástí směsného odpadu. Sběr by byl zajištěn pomocí kontejnerů o objemu 1 100 litrů, které by byly umístěny v každé místní části u ostatních nádob na tříděný odpad, v celkové pořizovací ceně 94 380 Kč. Pro úsporu nákladů v čase byly předpovězeny tři varianty, které jsou v Příloze 21 detailně charakterizovány. V případě nejpříznivější varianty (vytřídění 40 % bioodpadu z odpadu směsného) by městys na odpadcích za skládkování ušetřil v porovnání s původní variantou 56 960 Kč v roce 2021 a v roce 2025 až 106 800 Kč. Snížení nákladů je předpokládáno

pouze v rámci zákonem stanovených poplatků za skladování. Ostatní proměnné mající vliv na výši celkových nákladů na sběr a svoz komunálních odpadů, nebyly brány v potaz (např. sjednaná doprava a obsluha nádob, cena za uložení a přijetí odpadů společnosti atd.) z důvodu nepřesných a nekvalitních odhadů změn v budoucnu. Cílem tohoto doporučení je vysvětlit občanům budoucí situaci a motivovat je k třídění, aby došlo ke snižování objemu směsného odpadu a nezdražování poplatku za komunální služby v budoucnu. Dalším doporučením je seznámit občany s problematikou třídění zaměřující se na bioodpady prostřednictvím souhrnných letáčků a výukových přednášek, na které by bylo vynaloženo asi 7 tis. Kč. Návrh tohoto projektu je blíže specifikován v Příloze 21.

V rámci demografického vývoje v městysi bylo zjištěno, že počet obyvatel v důchodovém věku roste a růst bude. Díky tomu vznikla myšlenka na vytvoření projektu s mezigenerační tematikou, aby došlo k zabránění sociální izolace seniorů a byl naplněn jejich volný čas. Cílem projektu je předání zkušeností a znalostí mezi generacemi a zapojení seniorů do života místních lidí. Kurzy by probíhali jednou až dvakrát za 14 dní průběžně celý rok. Celý projekt by byl zdarma, pouze by každý z účastníků zaplatil symbolický příspěvek na drobné občerstvení během kurzů. Vybrané peníze z prodaných výrobků a případného divadelního představení (asi 52,8 tis. Kč) by sloužily na zajištění celého projektu (asi 29,8 tis. Kč) a zbytek by byl přiřazen na úhradu drobných výdajů Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou, které městys každý rok hradí. V případě úspěchu projektu, by byla část financí zanechána na činnost dalšího roku. Bližší specifikace včetně příjmů a výdajů projektu je přiložena v Příloze 22.

Prostřednictvím zpráv o přezkumu hospodaření městyse v letech 2013 až 2017 bylo zjištěno, že se městys v některých letech neřídil podle platných zákonů a nařízení, konkrétně od roku 2016. Jednalo se jak o porušení zákonů upravujících obecní záležitosti, za které zodpovídá starosta obce, tak o porušení zákona a vyhlášky týkající se účetnictví, za které je zodpovědná hospodárka. Nejenže při neodstranění chyb a nedostatků bude městys sankcionován, ale při opakovaných chybách mu nebudou například schvalovány dotační tituly. Důležité je podotknout, že se nejednalo o zásadní chyby, ale spíše o drobnosti, které byly řádně a včas napraveny. Doporučením pro městys je, aby řádně prostudoval příslušné zákony a nařízení, svou práci vykonával pečlivě a zodpovědně, aby nedocházelo ke zbytečným chybám, které snižují pověst městyse.

Posledním doporučením pro městys je, aby zvážil zřízení spořicího či termínovaného účtu, na který by byly ukládány přebytečné finance. Došlo by ke zhodnocení finančních prostředků, které v současné době pouze leží na jeho běžném účtu a nijak se nezhodnocují.

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo vyhodnotit hospodaření městyse Libice nad Doubravou v letech 2013 až 2017. Dílčími cíli bylo provést analýzu rozpočtové stránky městyse a finanční analýzu vybraných ukazatelů modifikovaných pro municipální subjekty. Podklady k analýzám byly získány ze skutečných hodnot rozpočtů městyse a jeho povinně zveřejňovaných výkazů, které byly městysem poskytnuty. Za správnost a reálnost zmíněných dokumentů zodpovídá hospodárka městyse včetně starosty obce, jejichž kontrolu provádí Krajský úřad kraje Vysočina každý rok. Posledním dílčím cílem bylo vymezit návrhy a doporučení, které by sloužily k budoucí stabilizaci a k rozvoji městyse.

Městys Libice nad Doubravou je malá obec ležící v podhůří Železných hor v okrese Havlíčkův Brod. Skládá se z devíti místních částí a rozkládá se na ploše asi 2 195 ha, v průměru je zde evidováno asi 860 obyvatel. Na základě provedené analýzy rozpočtu bylo zjištěno, že městys se svými prostředky hospodáří efektivně. Za celé sledované období bylo v městysi dosaženo přebytku (ø 2,6 mil. Kč), který byl v roce 2013 až 2015 využit na úhradu splátek dlouhodobého úvěru na ZTV v Libici. Zbylé prostředky byly pravidelně ukládány na BÚ městyse v každém roce. V roce 2015 městys přijal vratku úvěru od TJ Sokol Libice nad Doubravou (276 tis. Kč) a v roce 2017 začal čerpat přijatý úvěr na rekonstrukci Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou (196 tis. Kč), čímž došlo k navýšení finančních prostředků.

Analýzou bylo dále zjištěno, že největší vliv na velikost celkových příjmů mají příjmy daňové (ø 64 %), které jsou městysi pravidelně poskytovány podle RUD, nebo si je v rámci místních poplatků zajišťuje sám. Další položkou, která významně, ale nepravidelně ovlivňuje výši celkových příjmů jsou přijaté transfery (ø 20 %), které v případě vysokých částek mohou zásadně ovlivnit celkovou hodnotu příjmů v roce. Nejvyšší investiční transfer byl městysi poskytnut v roce 2017 na rekonstrukci Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou (10,8 mil. Kč). Nedaňové příjmy (ø 13 %) jsou v porovnání s ostatními příjmy spíše zanedbatelné, ale vyjadřují schopnost městyse vykonávat vlastní činnost. Nejdůležitější příjmy plynou z pronájmu (pozemků, bytů na faře, Pilnova statku), z poskytování služeb Pilnova statku, odvodů a čištění odpadních vod z místní čističky, ze služeb sběrného dvora či z poskytování pitné vody. Kapitálové příjmy (ø 3 %) jsou spojeny především s prodejem stavebních parcel a přípojek k nim zřízených.

Naopak největší vliv na velikost celkových výdajů mají služby pro obyvatele (ø 60 %), se kterými jsou spojeny vydané prostředky na již zmíněnou místní školu v roce 2017 (10,8 mil. Kč), výdaje na komunální odpady, výlohy spojené s činností Pilnova statku či výdaje na výstavbu víceúčelového hřiště na Chloumku v roce 2015 (1,2 mil. Kč) a dopravního hřiště v Libici v roce 2017 (1,2 mil. Kč). Významný vliv mají i výdaje průmyslového hospodářství (ø 19 %), které jsou především spjaty se sektorem dopravy a vodního hospodářství. Nejvýznamnější byla oprava chodníku v ulici Vyšehradská v Libici n/D za 600 tis. Kč v roce 2016, oprava silnice v ulici Zadní v Libici n/D v roce 2017 za 2,3 mil. Kč a oprava hráze rybníka ve Lhůtě v roce 2015 a 2017 za 2,6 mil. Kč. V neposlední řadě jsou podstatné výdaje na všeobecnou veřejnou správu (ø 18 %), které jsou spojeny s výlohami na platy pro zaměstnance úřadu, s odměnami pro zastupitele a radu městyse včetně výdajů na probíhající volby v daném roce. Mimořádným výdajem v roce 2015 byl nákup mikrobusu pro občany (1 mil. Kč) a růst odvodů daní a poplatků do vyšších rozpočtů v posledních dvou sledovaných letech. Nejmenší podíl výdajů připadá na bezpečnost státu a právní ochranu, která je spojena s výdaji na činnost SDH místních částí a výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybníkářství, které je spojeno s nákupem pozemků.

Finanční analýza prokázala již výše zmíněnou skutečnost, že hospodaření městyse je na chvályhodné úrovni. Nejprve byla provedena FAMA, které se především odvolává na rozpočet městyse a potvrzuje tak jeho vyhodnocení, poté finanční analýza modifikovaná do podmínek municipálních subjektů, a nakonec analýza povinně zveřejňovaných ukazatelů. Vybrané finanční ukazatele a přístupy byly v normě či v některých případech hranici několikanásobně překročily, a to v pozitivním slova smyslu. Výjimkou je hodnota celkové likvidity (ø 14), která potvrzuje nadměrnou schopnost městyse okamžitě uhradit své závazky, ale problém spočívá v neefektivnosti využitých peněz, které jsou z většiny uloženy na běžném účtu městyse (ø 6,5 mil. Kč). Provedené zhodnocení dále ukázalo, že městys není příliš investičně aktivní, v průměru z 44 %. Nerealizuje větší projekty (vyjma rekonstrukce školy) a investuje spíše do menších projektů, které nejsou tolik finančně náročné. Projekty jsou z velké míry hrazeny z přijatých dotací či úspor a pouze výjimečně je požádáno o dlouhodobý úvěr. Díky tomu je zadluženost městyse na minimální úrovni (1,12 % u pravidla rozpočtové odpovědnosti v roce 2017) a naopak finanční nezávislost je vysoká (91,79 % v roce 2017). S investicemi je dále spojen růst majetku v čase, který není příliš opotřebováván (ø 17 %). Pozitivním faktem je, že běžné výdaje jsou za celou dobu kryty

z běžných příjmů a nedochází tak k čerpání příjmů kapitálových, které jsou zřízeny na úhradu jiných výdajů (ø 185 %).

Pro úplnost, a hlavně pro pochopení časové řady byl v rámci této práce stručně analyzován i rok 2018. V roce 2018 byl rozpočet v deficitu (11,1 mil. Kč), důvodem bylo zejména nadměrné vynaložení výdajů na rekonstrukci a přestavbu Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou (29,2 mil. Kč), na kterou byla v tomto roce přijata druhá část dotace v hodnotě 19,6 mil. Kč. Schodek rozpočtu byl kryt z dlouhodobé půjčky na rekonstrukci školy (8,8 mil. Kč) a zbytek prostředků byl vybrán z BÚ. V rámci finanční analýzy bylo zjištěno, že většina vypočtených ukazatelů je v normě. Výjimku tvoří ukazatel autarkie (99,07 %), u kterého náklady překročily výnosy a soběstačnost městyse klesla pod hraniční hodnotu. Pozornost by měl městys zaměřit na zadluženost, která se mu v tomto roce zvýšila, díky přijatému úvěru (pravidlo rozpočtové odpovědnosti je 39 %). Stanovená hraniční hodnota ovšem nebyla překročena.

Na závěr byly vymezeny návrhy a doporučení pro budoucí stabilizaci a rozvoj městyse. Prvním návrhem je zvýšit cenu za stavební parcely (za m²), jelikož vynaložené náklady na realizaci pozemků jsou vyšší nežli výnosy z nich a možnost rozložit jejich platbu v čase prostřednictvím splátkového kalendáře s minimální úrokovou sazbou, za podmínek respektujících obě strany. Doporučením je zvýšit cenu pozemku do výše, která by pokryla celkové výdaje alespoň v rozmezí 50 % až 60 %, jelikož v případě pokrytí celkových výdajů příjmy, by byla cena za pozemek v dané lokalitě nepřijatelně vysoká. Druhým návrhem je zavedení sběru a svozu bioodpadu, jelikož se v městyse tento druh odpadu příliš neřeší, a hlavně z důvodu zvyšujících se poplatků za skládkování v budoucnu. V případě zavedení sběru a svozu biologického odpadu by došlo ke snížení celkového objemu směsného odpadu, a tedy i nákladů s tím spojených. V případě nejpříznivější varianty (vytřídění 40 % odpadu z odpadu směsného) by městys za skládkový poplatek ušetřil v porovnání s původní variantou 57 tis. Kč v roce 2021 a až 107 tis. Kč v roce 2025 za jinak nezměněných podmínek. Naopak by se zvýšil objem u tříděného odpadu, za který by v případě schválení novely zákona o odpadech v předem stanovené míře, nemusely obce platit žádné poplatky ze směsného odpadu navíc. Dalším doporučením s tím spojeným je seznámit občany s problematikou bioodpadů a celkově je motivovat k třídění za situace, jenž je v rámci nedostatečné separace v budoucnu čeká. Třetím návrhem je založení mezigeneračního projektu z důvodu rostoucího počtu obyvatel v důchodovém věku, aby bylo zabráněno jejich

sociální izolace a naplněn jejich volný čas. Vydělané peníze z prodaných výrobků a z případného divadelního představení (52,8 tis. Kč) by sloužily na úhradu samotného kurzu (29,8 tis. Kč) a zbytek by byl uplatněn na drobné výdaje místní školy, kterými je městys každoročně zatížen. Čtvrtým doporučením je, aby se městys řídil příslušnými zákony a nařízeními a svou práci vykonával pečlivě a zodpovědně, aby nedocházelo ke zbytečným chybám. Posledním doporučením je zřízení spořicího či termínovaného účtu, aby došlo ke zhodnocení finančních prostředků, které jsou doposud neefektivně uloženy na BÚ městyse.

Lze předpokládat, že městys bude v budoucnu zatížen problémy a komplikacemi, které bude muset vyřešit. Pokud svá rozhodnutí bude činit poctivě a svědomitě jako doposud, nemělo by ho v rámci své činnosti nic zaskočit. Pozornost by měl věnovat platným zákonům a nařízením, aby došlo k eliminaci případných chyb a nedostatků, které by mohly ovlivnit jeho rozhodování v budoucnu. Odměnou za dobře vykonanou práci budou nejenom dobré výsledky hospodaření, ale i spokojenost všech občanů městyse Libice n/D.

7 Seznam použitých zdrojů

Odborné zdroje

BAKEŠ, Milan, 2003. *Finanční právo*. 3., aktualiz. vyd. Praha: C.H. Beck, 721 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 80-717-9667-0.

BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. První. Praha: Grada Publishing, a.s., 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

BROWN, C. a P. JACKSON, 1990. *Public sector economics*. 4th ed. Cambridge, Mass., USA: B. Blackwell, 622 s. ISBN 06-311-6208-9.

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL, 2008. *Průvodce komunálními rozpočty: aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. První. Praha: Transparency International - Česká republika, 94 s. ISBN 978-80-87123-06-5.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ, 2011. *Základy financí*. První. Praha: Grada Publishing, a.s., 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.

ČMEJREK, Jaroslav, 2008. *Obce a regiony jako politický prostor*. První. Praha: Alfa Nakladatelství, s. r. o., 165 s. ISBN 978-80-87197-00-4.

KAMENIČKOVÁ, Věra, 2007. *Výdaje územní samosprávy. Obec a finance*. Triada, spol., 2007(1). ISSN 1211-4189.

KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ, 2010. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. První. Praha: Grada Publishing, a.s., 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.

KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. První. Praha: C. H. Beck, 206 s. ISBN 80-7179-778-2.

MATEJ, Miroslav, 2017. *Financování obcí v ČR - současný stav a další vývoj RUD a dotací*. Obec a finance. Triada, spol., 2017(4). ISSN 1211-4189.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK, 2010. *Veřejný sektor a veřejné finance: Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. První. Praha: Grada Publishing, a.s., 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

OSTŘÍŽEK, Jan, 2007. *Public private partnership: příležitost a výzva*. První. Praha: C. H. Beck, 284 s. ISBN 978-80-7179-744-9.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. První. Praha: C. H. Beck, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Veřejné finance: Teorie a praxe v ČR*. První. Praha: Wolters Kluwer ČR, 644 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

PELC, Vladimír, 2013. *Místní poplatky: Oprávnění obcí. Povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 220 s. ISBN 978-80-7400-454-4.

PILNÝ, Jaroslav, 2014. *Hospodaření s majetkem obcí*. Obec a finance. Triada, spol., 2014(1). ISSN 1211-4189.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe, 2. aktualizované a rozšířené vydání*. Druhé. Praha: Grada Publishing, a.s., 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe, 3. aktualizované a rozšířené vydání*. První. Praha: Grada Publishing, a.s., 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

RŮČKOVÁ, Petra, 2015. *Finanční analýza: 5. aktualizované vydání; metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 160 s. ISBN 978-80-247-5534-2.

STIGLITZ, Joseph a Jay ROSENGARD, 2015. *Economics of the public sector*. Fourth edition. New York: W. W. Norton Company, Inc. ISBN 978-0-393-92522-7.

STRECKOVÁ, Yvonne, 1998. *Teorie veřejného sektoru: učební text*. První. Brno: Masarykova univerzita, 181 s. ISBN 80-210-1737-6.

ŠIROKÝ, Jan, 2008. *Daňová teorie: s praktickou aplikací*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

TOTH, Petr, 2005. *Financování obcí: sociálně ekonomický rozvoj systému: výstup z projektu GAČR 402/031235*. První. Praha: Oeconomica, 326 s. ISBN 80-245-0957-1.

TOTH, Petr, Radka MICHLOVÁ, Zuzana KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Jacqueline VOCHOZKOVÁ a Radomír HESOUN, 2014. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Aleš Čeněk, s. r. o., 128 s. ISBN 978-80-7380-491-6.

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava, 2018. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. První. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 72 s. ISBN 978-80-87544-98-3.

Internetové zdroje

ČERNÝ, Ivan, Jaroslava KYPETOVÁ a Kamil SOUČEK, 2019. Finance a rozpočet. In: *Vzdělaný zastupitel* [online]. Svaz měst a obcí ČR [cit. 2019-08-22]. Dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

Daně: Kraje a obce, 2018. *Finanční správa* [online]. [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/Informace-pro-prijemce-vynosu-dane-z-hazardnich-her-8320>

Jak číst rozpočet obce, 2019. *Rozpočet veřejně* [online]. Kamenné Žehrovice [cit. 2019-08-29]. Dostupné z: <https://www.rozpocetverejne.cz/jak-cist-rozpocet-obce>

Kostel sv. Jiljí, ©2009-2017. In: *Libice nad Doubravou: geograficko-historickým pohledem* [online]. [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: http://libice.vladas.cz/uploads/2012/04/2009_09_13-pamatky_libice-18.jpg

Libice nad Doubravou: geograficko-historickým pohledem [online], © 2009-2017. [cit. 2020-01-24]. Dostupné z: <http://libice.vladas.cz/>

Libice nad Doubravou: oficiální stránky městyse [online], © 2006-2014. Jiří Pavlíček [cit. 2020-01-24]. Dostupné z: <https://www.libicend.cz/>

Mapy Google - Libice nad Doubravou, ©2020. In: *Google* [online]. Praha [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Libice+nad+Doubravou/@49.8668549,14.1862201,7.7>

9z/data=!4m5!3m4!1s0x470dae442db71fc3:0x400af0f66155a10!8m2!3d49.7449231!4d15.7042379?hl=cs

MARŠÁL, Jan, ©2020. Nová legislativa odpadového hospodářství: Seminář "Odpady a oběhové hospodářství." In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Praha, 1.10.2019 [cit. 2020-03-24]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=162666>

Metodika, 2020. *Monitor: informační portál Ministerstva financí* [online]. Praha [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/metodika>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, © 2008–2020. Nová odpadová legislativa zavádí evropské cíle recyklace komunálních odpadů a motivuje obce i občany k třídění. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí [cit. 2020-03-19]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/news_09042019-nova-odpadova-legislativa-recyklace-komunalnich-odpadu-trideni

Pilnův statek, ©2006-2014. In: *Libice nad Doubravou: oficiální stránky městyse* [online]. Jiří Pavlíček [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: https://www.libicend.cz/assets/galleries/79/tn_pilnuv-statek.jpg

Podhůří Železných hor o.p.s.: Co a proč děláme, 2011. *Podhůří Železných hor o.p.s.* [online]. Podhůří Železných hor o.p.s. [cit. 2020-01-24]. Dostupné z: <https://www.podhurizeleznýchhor.cz/podhuri-zelezných-hor-o.p.s/co-a-proc-delame.html>

Registr ekonomických subjektů: informace o subjektu, 2020. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2020-01-24]. Dostupné z: https://apl.czso.cz/irsw/detail.jsp?prajed_id=10188

RUCKÁ, Karla, 2013. *Ekonomika. Moderní obec* [online]. Praha: Profi Press s. r. o. [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/rozpocetove-urceni-dani-zakladni-vychodiska-a-principy/>

SMS ČR: Cíle SMS ČR, 2019. *Sdružení místních samospráv (SMS ČR)* [online]. [cit. 2020-01-24]. Dostupné z: <https://www.smscr.cz/cz/cile-sms-cr>

Svazek obcí Podoubraví [online], 2016. [cit. 2020-01-24]. Dostupné z: <https://www.podoubravi.cz/>

Úřad městyse Libice nad Doubravou, ©2006-2014. In: *Libice nad Doubravou: oficiální stránky městyse* [online]. Jiří Pavlíček [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: https://www.libicend.cz/assets/images/IMG_9829.JPG

Veřejná databáze: Vše o území: Libice nad Doubravou, 2020. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2020-01-24]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__569020#

Veřejný sektor: Územní rozpočty, 2008. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha [cit. 2019-08-29]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-obci>

Veřejný sektor: Územní rozpočty, 2013. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890>

Veřejný sektor: Územní rozpočty, 2020. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha [cit. 2019-09-12]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>

Výpis z obchodního rejstříku: Obecní lesy a zeleň - Libice nad Doubravou, s.r.o., © 2012-2015. *Veřejný rejstřík a Sběrka listin* [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky [cit. 2020-02-02]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=224990&typ=PLATNY>

Zámek, ©2006-2014. In: *Libice nad Doubravou: oficiální stránky městyse* [online]. Jiří Pavlíček [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: https://www.libicend.cz/assets/galleries/79/tn_zamek-libice.jpg

Znak a prapor Libice nad Doubravou, ©2006-2014. In: *Libice nad Doubravou: oficiální stránky městyse* [online]. Jiří Pavlíček [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: <https://www.libicend.cz/assets/images/znak-a-prapor-libice-nad-doubravou.gif>

ZŠ Libice nad Doubravou, ©2020. In: *Lindab* [online]. Praha: Lindab [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: <https://www.lindabstrechy.cz/www/upload/pages/images/20191206060116483.jpg>

Interní zdroje

Kronika Libice nad Doubravou

Oficiální dokumenty

ČESKO, Vyhláška 323/2002 Sb.: o rozpočtové skladbě, 2002. In: *Sbírka zákonů*. Praha, ročník 2002, číslo 323.

ČESKO, Zákon č. 1/1993 Sb.: Ústava České republiky, 1992. In: *Sbírka zákonů*. Praha: MV ČR, ročník 1993, částka 1, číslo 1.

ČESKO, Zákon č. 128/2000 Sb.: Zákon o obcích (obecním zřízení), 2000. In: *Sbírka zákonů*. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra p. o., ročník 2000, částka 38, číslo 128.

ČESKO, Zákon č. 243/2000 Sb.: Zákon o rozpočtovém určení daní, 2000. In: *Sbírka zákonů*. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra p. o., ročník 2000, částka 73, číslo 243.

ČESKO, Zákon č. 565/1990 Sb.: O místních poplatcích, 1990. In: *Sbírka zákonů*. Praha: Federální ministerstvo vnitra, ročník 1990, částka 92, číslo 565.

Zprávy Ministerstva financí České republiky: pro finanční orgány obcí a krajů, 2004. In: *Zprávy MF pro obce a kraje*. 2004. Praha, ročník 2004, číslo 3.

8 Seznam použitých zkratk

BAMF	Bilanční analýza municipální firmy
BP	Běžné příjmy
BPS	Bioplynová stanice
BS	Bezpečnost státu a právní ochrana
BÚ	Běžný účet
CA	Celková aktiva
CZ	Cizí zdroje
D	Dotace
DČ	Doplňková činnost
DM	Dlouhodobý majetek
DP	Daňové příjmy
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPP	Dlouhodobé přijaté půjčené prostředky
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DzDM	Přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku
DzHH	Daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění v oblasti hazardních her
F	FAMA (odkaz na výkaz)
FAMA	Finanční a majetková analýza
FM	Finanční majetek
FO	Fyzická osoba
HČ	Hlavní činnost
IzÚs	Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně
IzÚz	Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně
JPO	Jednotka požární ochrany
K	Kapitál
KAMF	Klasifikační analýza municipální firmy
KCK	Krátkodobý cizí kapitál
KP	Kapitálové příjmy
MAS	Místní akční skupina
MD	Majetkové daně
MP	Místní poplatky

N	Náklady
NIzÚs	Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně
NIzÚz	Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně
NP	Nedaňové příjmy
OA	Oběžná aktiva
ON	Osobní náklady
ONP	Ostatní nedaňové příjmy
PC	Požizovací cena
PH	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
PHM	Pohonné hmoty
PNFV	Přijaté návratné finanční výpomoci
PO	Právnícká osoba
POV	Program obnovy venkova
PřH	Přidaná hodnota
PřO	Příspěvková organizace
PřSP	Přijaté sankční platby a vratky transferů
PzPDHM	Příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku
PzPM	Příjmy z pronájmu majetku
PzPP	Příjmy z prodeje pozemků
PzVČ	Příjmy z vlastní činnosti
PzVP	Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům
PzŽP	Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí
R	Rozvaha (odkaz na výkaz)
R _B	Rozvaha DM městyse Libice nad Doubravou, BRUTTO (odkaz na výkaz)
R _K	Rozvaha DM městyse Libice nad Doubravou, KOREKCE (odkaz na výkaz)
R _{PřO}	Rozvaha příspěvkové organizace: Základní škola a Mateřská škola Libice nad Doubravou (odkaz na výkaz)
RS	Rozpočtová skladba
RUD	Rozpočtové určení daní
SA	Stálá aktiva
SDH ČMS	Sbor dobrovolných hasičů Čech, Moravy a Slezska
SDH	Sbor dobrovolných hasičů

SF	Státní fond
SIMU	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů
SP	Správní poplatky
SpO	Služby pro obyvatelstvo
SR	Státní rozpočet
SÚ	Syntetický účet (pro obce)
SÚ _{PřO}	Syntetický účet (pro příspěvkové organizace zřizované obcí)
SVOP	Svaz obcí Podoubraví
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Sociální a zdravotní pojištění
TJ	Tělovýchovná jednota
ÚSC	Územní samosprávný celek
V	Výkaz zisku a ztráty (odkaz na výkaz)
VH	Výsledek hospodaření
VVS	Všeobecná veřejná správa a služby
Vý	Výnosy
VzFM	Výnosy z finančního majetku
VZZ	Výkaz zisku a ztráty
ZLR	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
ZS	Změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech
ZTV	Základní technická vybavenost
ŽP	Životní prostředí

9 Seznam použitých grafů

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel v letech 2007 až 2017 v městysi Libice nad Doubravou ..	53
Graf č. 2 Průměrné rozložení obyvatel podle věku v městysi Libici nad Doubravou v letech 2013 až 2017.....	54
Graf č. 3 Vývoj celkových příjmů městyse Libice nad Doubravou v letech 2013-2017	56
Graf č. 4 Struktura celkových příjmů v městysi Libice nad Doubravou v letech 2013–2017	57
Graf č. 5 Vývoj celkových výdajů městyse Libice nad Doubravou	65
Graf č. 6 Struktura výdajů městyse Libice nad Doubravou.....	66
Graf č. 7 Vývoj salda celkových příjmů a výdajů v městysi Libice nad Doubravou	70
Graf č. 8 Vývoj salda běžných příjmů a běžných výdajů v městysi Libice nad Doubravou	72
Graf č. 9 Hodnota majetku na 1 obyvatele v městysi Libice nad Doubravou	75
Graf č. 10 Vlastní příjmy na obyvatele v městysi Libice nad Doubravou.....	75

Graf č. 11 Míra soběstačnosti v městysi Libice nad Doubravou	76
Graf č. 12 Míra krytí běžných výdajů v městysi Libice nad Doubravou.....	77
Graf č. 13 Míra závislosti na neopakovatelných příjmech v městysi Libice nad Doubravou	77
Graf č. 14 Investiční podíl v městysi Libice nad Doubravou	78

10 Seznam použitých rovnic

Rovnice č. 1 Bazický index časové řady	14
Rovnice č. 2 Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	38
Rovnice č. 3 Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů	38
Rovnice č. 4 Rentabilita nákladů doplňkové činnosti.....	39
Rovnice č. 5 Míra pokrytí ztrát z hlavní činnosti ziskem doplňkové činnosti.....	39
Rovnice č. 6 Variátor celkových nákladů	39
Rovnice č. 7 Okamžitá (peněžní) likvidita	40
Rovnice č. 8 Pohotová likvidita.....	40
Rovnice č. 9 Obrat kapitálu	40
Rovnice č. 10 Doba obratu pohledávek	41
Rovnice č. 11 Poměr dob obratu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků	41
Rovnice č. 12 Rychlost obratu zásob	41
Rovnice č. 13 Míra finanční nezávislosti (stability)	41
Rovnice č. 14 Míra věřitelského rizika	42
Rovnice č. 15 Síla finanční páky (míra zadluženosti vlastního kapitálu).....	42
Rovnice č. 16 Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku.....	42
Rovnice č. 17 Míra investičního rozvoje	43
Rovnice č. 18 Dluhová služba	44
Rovnice č. 19 BAMF – ukazatel likvidity	46
Rovnice č. 20 BAMF – ukazatel aktivity	46
Rovnice č. 21 BAMF – ukazatel financování.....	46
Rovnice č. 22 BAMF – ukazatel rentability	46
Rovnice č. 23 BAMF – ukazatel autarkie.....	46
Rovnice č. 24 BAMF – ukazatel produktivity práce	46
Rovnice č. 25 BAMF – ukazatel míry rozvoje/útlumu.....	46
Rovnice č. 26 Bonita municipální firmy modelu BAMF	46

11 Seznam použitých tabulek

Tabulka č. 1 Seznam položek pro výpočet ukazatelů finanční a majetkové analýzy	15
Tabulka č. 2 Ukazatele finanční a majetkové analýzy.....	16
Tabulka č. 3 Ukazatele finanční analýzy pro municipality	16
Tabulka č. 4 Ukazatel dluhové služby	17
Tabulka č. 5 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (platné od roku 2009 až 2016)	17
Tabulka č. 6 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (platné od roku 2017)..	18
Tabulka č. 7 Rozpočtové určení daní obcí v letech 2013 až 2017.....	25
Tabulka č. 8 Vývoj počtu obyvatel v městysi Libice nad Doubravou v letech 2007 až 2017	53

Tabulka č. 9 Vývoj počtu obyvatel podle pohlaví a věku v letech 2013 až 2017 v městysi Libice nad Doubravou	54
Tabulka č. 10 Celkové příjmy městyse Libice nad Doubravou v roce 2013-2017	55
Tabulka č. 11 Hodnoty daňových příjmů v letech 2013-2017	59
Tabulka č. 12 Daňové příjmy v porovnání s celkovými příjmy	60
Tabulka č. 13 Hodnoty nedaňových příjmů městyse Libice nad Doubravou.....	60
Tabulka č. 14 Vývoj přijatých transferů městyse Libice nad Doubravou v roce 2013-2017	62
Tabulka č. 15 Hodnoty kapitálových příjmů městyse Libice nad Doubravou v letech 2013-2017	63
Tabulka č. 16 Rozdělení příjmů na běžné a kapitálové v městysi Libice nad Doubravou v letech 2013-2017.....	64
Tabulka č. 17 Hodnoty celkových výdajů městyse Libice nad Doubravou	65
Tabulka č. 18 Vývoj hodnot výdajů za roky 2013-2017 v městysi Libice nad Doubravou	69
Tabulka č. 19 Saldo celkových příjmů a výdajů v městysi Libice nad Doubravou	71
Tabulka č. 20 Vývoj financování městyse Libice nad Doubravou v letech 2013-2017.....	71
Tabulka č. 21 Saldo běžných příjmů (včetně neinvestičních transferů) a běžných výdajů v městysi Libice nad Doubravou	72
Tabulka č. 22 Celkový majetek městyse Libice nad Doubravou	74
Tabulka č. 23 Ukazatele autarkie v městysi Libice nad Doubravou	79
Tabulka č. 24 Ukazatele aktivity v Libici nad Doubravou	79
Tabulka č. 25 Ukazatel financování v Libici nad Doubravou	80
Tabulka č. 26 Ukazatel investičního rozvoje/útlumu v Libici nad Doubravou	81
Tabulka č. 27 Ukazatel dluhové služby v Libici nad Doubravou.....	82
Tabulka č. 28 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů v městysi Libice nad Doubravou v letech 2013–2016.....	83
Tabulka č. 29 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů v městysi Libice n/D v roce 2017.....	84
Tabulka č. 30 Hraniční hodnoty neuspokojivého stavu monitorujících ukazatelů stanovené MFČR	84
Tabulka č. 31 Souhrnné výsledky rozpočtové stránky městyse Libice nad Doubravou v rámci jeho hraničních hodnot a roku 2018	87
Tabulka č. 32 Souhrnné výsledky vybraných ukazatelů městyse Libice nad Doubravou v rámci jeho hraničních hodnot a roku 2018	90

12 Seznam příloh

Příloha 1 Rozpočet městyse Libice nad Doubravou (v Kč).....	111
Příloha 2 Rozvaha městyse Libice nad Doubravou, NETTO – R (v Kč).....	112
Příloha 3 Rozvaha DM městyse Libice nad Doubravou, BRUTTO – R _B (v Kč).....	113
Příloha 4 Rozvaha DM městyse Libice nad Doubravou, KOREKCE – R _K (v Kč).....	113
Příloha 5 Rozvaha Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou, NETTO – R _{PRO} (v Kč).....	114
Příloha 6 Výkaz zisku a ztrát městyse Libice nad Doubravou – V (v Kč).....	115
Příloha 7 Podklady k FAMA – F (v Kč).....	116
Příloha 8 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů	117
Příloha 9 Ukazatelé varianty KAMF a jejich vyhodnocení pomocí hodnotících škál.....	117
Příloha 10 Ukazatelé varianty KAMF* a jejich vyhodnocení pomocí hodnotících škál...	118
Příloha 11 Poloha městyse Libice nad Doubravou v České republice	118

Příloha 12 Městys Libice nad Doubravou včetně místních částí.....	119
Příloha 13 Nově zrekonstruovaná Základní škola a Mateřská škola Libice nad Doubravou	119
Příloha 14 Znak a prapor městyse Libice nad Doubravou.....	119
Příloha 15 Úřad městyse Libice nad Doubravou	120
Příloha 16 Kostel sv. Jiljí v Libici nad Doubravou.....	120
Příloha 17 Zámek v Libici nad Doubravou včetně sochy sv. Jana Nepomuckého.....	120
Příloha 18 Pilnův statek v Libici nad Doubravou	121
Příloha 19 Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v Libici n/D v letech 2013 až 2017.....	121
Příloha 20 Návrhy a doporučení – Stavební parcely	121
Příloha 21 Návrhy a doporučení – Svoz bioodpadu v Libici nad Doubravou	122
Příloha 22 Návrhy a doporučení – Mezigenerační projekt	124

13 Přílohy

Příloha 1 Rozpočet městyse Libice nad Doubravou (v Kč)

Příjmy

	2013	2014	2015	2016	2017
Daně z majetku	776 960,64	783 216,72	814 145,94	820 821,27	810 855,15
Daně z příjmů fyzických osob	2 018 822,99	2 063 810,24	2 202 068,97	2 490 200,19	2 802 370,47
Daně z příjmů právnických osob	1 941 758,17	2 219 327,18	2 365 773,02	2 714 757,15	2 883 610,24
Daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění v oblasti hazardních her	0	0	0	0	20 009,03
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	408 830,00	456 021,00	409 844,00	434 825,00	432 111,00
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	3 981 049,89	4 227 333,00	4 312 154,37	4 484 910,53	5 083 051,89
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	4 127,12	865,36	849,74	409,67	0
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	0	2 500,00	0	0	1 078,50
Správní poplatky	7 200,00	5 730,00	4 690,00	7 090,00	5 180,00
Daňové příjmy celkem	9 138 748,81	9 758 803,50	10 109 526,04	10 953 013,81	12 038 266,28
Ostatní nedaňové příjmy	378 978,57	312 172,46	241 472,89	224 754,10	191 370,75
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání	0	0	0	1 783,00	0
Přijaté sankční platby	0	0	2 750,00	0	0
Příjmy z pronájmu majetku	882 588,00	840 677,00	1 104 971,00	1 096 128,00	814 059,50
Příjmy z vlastní činnosti	309 078,90	1 103 212,00	1 003 651,50	994 449,54	955 106,50
Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům	1 300,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00	3 812,36
Výnosy z finančního majetku	34 630,77	35 210,29	35 967,41	40 265,85	40 273,25
Nedaňové příjmy celkem	1 606 576,24	2 292 571,75	2 390 112,80	2 358 680,49	2 004 622,36
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	0	1 664 534,12	703 268,00	0	10 768 309,00
Investiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	130 000,00	695 486,00	105 000,00	222 500,00	125 599,00
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	203 767,00	190 808,00	218 329,00	186 556,00	213 812,00
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	228 153,00	182 020,00	134 771,00	84 160,00	132 241,00
Přijaté transfery celkem	561 920,00	2 732 848,12	1 161 368,00	493 216,00	11 239 961,00
Ostatní kapitálové příjmy	131 000,00	0	0	10 000,00	0
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného)	492 700,00	265 065,00	342 600,00	676 927,60	918 130,76
Kapitálové příjmy celkem	623 700,00	265 065,00	342 600,00	686 927,60	918 130,76

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Výdaje

	2013	2014	2015	2016	2017
Civilní připravenost na krizové stavy	0	53 996,40	32 670,00	0	0
Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	342 498,78	263 633,88	151 545	533 644,50	261 587,00
Bezpečnost státu a právní ochrana celkem	342 498,78	317 630,28	184 215	533 644,50	261 587,00
Doprava	553 285,18	1 430 879,36	761 102,38	1 032 006,71	3 241 844,10
Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	7 500,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00	0
Vodní hospodářství	437 634,45	1 350 132,71	1 712 601,18	893 758,51	1 293 274,16
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	998 419,63	2 788 512,07	2 481 203,56	1 933 265,22	4 535 118,26
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	1 500 413,93	2 355 412,09	1 739 780,04	1 561 797,53	1 571 008,45
Kultura, církev a sdělovací prostředky	1 420 469,99	408 031,11	1 863 708,74	968 687,49	700 833,24
Ochrana životního prostředí	2 012 399,35	885 266,00	937 425,00	1 573 615,35	1 920 635,90
Ostat činnosti související se službami pro občany	0	0	0	8 670,00	8 660,00
Sport a zájmová činnost	25 000,00	1 123 723,76	880 233,00	243 422,00	1 766 476,30
Vzdělávání a školské služby	887 833,20	1 065 090,00	676 748,16	901 051,67	12 049 786,71
Zdravotnictví	26 322,00	25 635,00	18 736,00	56 334,50	38 299,00
Služby pro obyvatelstvo	5 872 438,47	5 863 157,96	6 116 630,94	5 313 578,54	18 055 699,60
Finanční operace	112 054,07	121 158,59	-290 638,37	461 914,05	707 715,45
Ostatní činnosti	0	0	0	1 783,00	12 547,00
Státní moc, státní správa, územní samospráva, a politické strany	1 987 666,07	1 834 388,10	2 876 145,11	2 362 596,52	2 394 196,58
Všeobecná veřejná správa a služby	2 099 720,14	1 955 546,69	2 585 506,74	2 826 293,57	3 114 459,03
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	62 990,00	269 248,30	28 307,50	30 025,30	0
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství celkem	62 990,00	269 248,30	28 307,50	30 025,30	0

Zdroj: Monitor - informační portál Ministerstva financí, 2020; vlastní zpracování

Příloha 2 Rozvaha městyse Libice nad Doubravou, NETTO – R (v Kč)

Řádek	Název	2013	2014	2015	2016	2017
1	AKTIVA CELKEM	95 870 872,85	100 185 387,86	111 755 414,56	117 184 327,20	132 531 160,32
2	Stálá aktiva	92 288 965,62	95 302 297,60	105 696 178,53	107 623 634,91	122 319 204,83
3	<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	<i>189 179,10</i>	<i>168 946,10</i>	<i>260 897,10</i>	<i>399 604,10</i>	<i>388 311,10</i>
4	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	141 264,10	168 946,10	173 897,10	162 604,10	151 311,10
5	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	47 915,00	0	87 000,00	237 000,00	237 000,00
6	<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	<i>88 215 786,52</i>	<i>90 973 179,50</i>	<i>101 551 281,43</i>	<i>103 340 030,81</i>	<i>118 035 893,73</i>
7	Pozemky	19 836 607,59	20 019 886,89	19 986 326,54	19 979 829,34	19 730 480,94
8	Kulturní předměty	69 290,00	69 290,00	69 290,00	63 000,00	63 000,00
9	Stavby	64 521 253,01	66 318 209,69	73 466 531,59	73 336 329,26	78 458 229,69
10	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	1 239 833,00	2 041 125,00	2 925 910,00	3 242 958,39	3 544 185,39
11	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	2 548 802,92	2 524 667,92	5 103 223,30	6 717 913,82	16 239 997,71
12	<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	<i>3 884 000,00</i>	<i>3 884 000,00</i>	<i>3 884 000,00</i>	<i>3 884 000,00</i>	<i>3 884 000,00</i>
13	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	201 000,00	201 000,00	201 000,00	201 000,00	201 000,00
14	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	3 683 000,00	3 683 000,00	3 683 000,00	3 683 000,00	3 683 000,00
15	<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	<i>0</i>	<i>276 172,00</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>11 000,00</i>
16	PNFV dlouhodobé	0	276 172,00	0	0	0
17	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0	0	0	11 000,00
18	Oběžná aktiva	3 581 907,23	4 883 090,26	6 059 236,03	9 560 692,29	10 211 955,49
19	<i>Zásoby</i>	<i>97 508,51</i>	<i>97 508,51</i>	<i>97 508,51</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
20	Materiál na skladě	97 508,51	97 508,51	97 508,51	0	0
21	<i>Krátkodobé pohledávky</i>	<i>486 485,39</i>	<i>164 475,35</i>	<i>441 040,00</i>	<i>184 974,00</i>	<i>406 021,00</i>
22	Krátkodobé poskytnuté zálohy	105 740,00	86 630,00	94 940,00	93 060,00	71 370,00
23	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	26 357,00	198,00	23 923,00	26 679,00	29 680,00
24	Daň z přidané hodnoty	28 875,00	28 298,85	0	0	0
25	Dohadné účty aktivní	269 329,00	0	0	0	0
26	Ostatní krátkodobé pohledávky	56 184,39	49 348,50	322 177,00	65 235,00	304 971,00
27	<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	<i>2 997 913,33</i>	<i>4 621 106,40</i>	<i>5 520 687,52</i>	<i>9 375 718,29</i>	<i>9 805 934,49</i>
28	Základní BÚ územních samospráv. celků	2 997 913,33	4 621 106,40	5 520 687,52	9 375 718,29	9 805 934,49
29	PASIVA CELKEM	95 870 872,85	100 185 387,86	111 755 414,56	117 184 327,20	132 531 160,32
30	Vlastní kapitál	91 473 415,87	97 914 328,78	111 436 133,56	116 750 510,19	121 647 914,64
31	<i>Jmění účetní jednotky a upravující položky</i>	<i>76 589 034,18</i>	<i>78 166 104,30</i>	<i>85 473 730,62</i>	<i>85 408 590,51</i>	<i>85 453 163,27</i>
32	Jmění účetní jednotky	67 733 419,31	67 733 419,31	67 907 514,31	68 396 095,20	68 396 095,20
33	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	21 768 338,85	23 345 408,97	30 478 940,29	29 925 219,29	29 659 291,29
34	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-12 912 723,98	-12 912 723,98	-12 912 723,98	-12 912 723,98	-12 912 723,98
35	Jiné oceňovací rozdíly	0	0	0	0	310 500,76
36	<i>Fondy účetní jednotky</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
37	<i>Výsledek hospodaření</i>	<i>14 884 381,69</i>	<i>19 748 224,48</i>	<i>25 962 402,94</i>	<i>31 341 919,68</i>	<i>36 194 751,37</i>
38	VH běžného účetního období	4 177 903,18	4 863 842,79	6 214 178,46	5 379 516,74	4 852 831,69
39	VH minulých účetních období	10 706 478,51	14 884 381,69	19 748 224,48	25 962 402,94	31 341 919,68
40	Cizí zdroje	4 397 456,98	2 271 059,08	319 281,00	433 817,01	10 883 245,68
41	<i>Rezervy</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
42	<i>Dlouhodobé závazky</i>	<i>4 216 333,98</i>	<i>1 984 333,98</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>10 564 408,69</i>
43	Dlouhodobé úvěry	4 216 333,98	1 984 333,98	0	0	196 099,69
44	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0	0	0	0	10 368 309,00
45	<i>Krátkodobé závazky</i>	<i>181 123,00</i>	<i>286 725,10</i>	<i>319 281,00</i>	<i>433 817,01</i>	<i>318 836,99</i>
46	Krátkodobé přijaté zálohy	0	7 392,10	0	0	0
47	Dodavatelé	0	0	0	889,00	23 997,30
48	Zaměstnanci	105 208,00	119 530,00	118 796,00	133 639,00	130 347,00
49	Sociální zabezpečení	0	39 953,00	43 136,00	48 352,00	49 001,00
50	Zdravotní pojištění	0	18 411,00	19 899,00	22 136,00	23 232,00
51	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	55 001,00	0	0	0	0
52	Jiné přímé daně	11 734,00	14 809,00	0	0	0
53	Ostat. daně, poplat a jiná obdobná peněž. plnění	0	0	15 983,00	18 244,00	20 093,00
54	Daň z přidané hodnoty	0	0	26 527,00	34 317,01	796,69
55	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	9 180,00	0	0	0	0
56	Dohadné účty pasivní	0	86 630,00	94 940,00	176 240,00	71 370,00

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Příloha 3 Rozvaha DM městyse Libice nad Doubravou, BRUTTO – R_B (v Kč)

Řádek	Název	2013	2014	2015	2016	2017
1	AKTIVA CELKEM	113 493 022,35	119 694 900,70	133 256 511,51	141 124 050,89	158 833 009,63
2	Stálá aktiva	109 911 115,12	114 811 810,44	127 197 275,48	131 563 358,60	148 621 054,14
3	Dlouhodobý nehmotný majetek	589 095,40	604 707,40	610 056,80	760 056,80	746 521,60
4	Dlouhodobý hmotný majetek	105 438 019,72	110 046 931,04	122 703 218,68	126 919 301,80	143 979 532,54
5	Dlouhodobý finanční majetek	3 884 000,00	3 884 000,00	3 884 000,00	3 884 000,00	3 884 000,00
6	Dlouhodobé pohledávky	0	276 172,00	0	0	11 000,00

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Příloha 4 Rozvaha DM městyse Libice nad Doubravou, KOREKCE – R_K (v Kč)

Řádek	Název	2013	2014	2015	2016	2017
1	Stálá aktiva	17 622 149,50	19 509 512,84	21 501 096,95	23 939 723,69	26 301 849,31
2	Dlouhodobý nehmotný majetek	399 916,30	435 761,30	349 159,70	360 452,70	358 210,50
3	Dlouhodobý hmotný majetek	17 222 233,20	19 073 751,54	21 151 937,25	23 579 270,99	25 943 638,81
4	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
5	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

**Příloha 5 Rozvaha Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou, NETTO
– R_{přO} (v Kč)**

Řádek	Název	2013	2014	2015	2016	2017
1	AKTIVA CELKEM	1 069 420,97	652 693,00	722 255,33	814 829,75	939 176,01
2	Stálá aktiva	0	0	0	0	0
3	<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	0	0	0	0	0
4	<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	0	0	0	0	0
5	<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	0	0	0	0	0
6	<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	0	0	0	0	0
7	Oběžná aktiva	1 069 420,97	652 693,00	722 255,33	814 829,75	939 176,01
8	<i>Zásoby</i>	22 755,36	21 585,13	26 495,10	22 663,39	29 381,61
9	<i>Materiál na skladě</i>	22 755,36	21 585,13	26 495,10	22 663,39	29 381,61
10	<i>Krátkodobé pohledávky</i>	596 094,33	133 649,80	136 376,00	139 962,00	124 500,00
11	<i>Odběratelé</i>	1 175,00	1 135,00	1 215,00	1 245,00	1 035,00
12	<i>Krátkodobé poskytnuté zálohy</i>	17 390,00	17 590,00	17 920,00	19 710,00	280,00
13	<i>Náklady příštích období</i>	12 260,80	12 068,80	9 997,00	10 858,00	7 726,00
14	<i>Příjmy příštích období</i>	10,53	0	0	0	0,00
15	<i>Dohadné účty aktivní</i>	454 594,00	0	0	0	0,00
16	<i>Ostatní krátkodobé pohledávky</i>	110 664,00	102 856,00	107 244,00	108 149,00	115 459,00
17	<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	450 571,28	497 458,07	559 384,23	652 204,36	785 294,40
18	<i>Běžný účet</i>	434 614,15	479 035,36	533 219,50	619 175,76	738 944,80
19	<i>Běžný účet FKSP</i>	11 449,13	15 323,71	20 895,73	28 261,60	43 040,60
20	<i>Ceniny</i>	104,00	221,00	78,00	128,00	96,00
21	<i>Peníze na cestě</i>	0,00	0	0	0	0
22	<i>Pokladna</i>	4 404,00	2 878,00	5 191,00	4 639,00	3 213,00
23	PASIVA CELKEM	1 069 420,97	652 693,00	722 255,33	814 829,75	939 176,01
24	Vlastní kapitál	185 146,48	248 428,95	267 938,25	316 229,10	360 683,01
25	<i>Jmění účetní jednotky a upravující položky</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26	<i>Fondy účetní jednotky</i>	182 419,16	150 620,36	168 496,95	270 294,53	317 276,10
27	<i>Fond odměn</i>	90 000,00	76 000,00	90 000,00	113 000,00	109 000,00
28	<i>Fond kulturních a sociálních potřeb</i>	13 565,60	17 243,60	20 082,60	32 305,60	50 079,60
29	<i>Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření</i>	57 445,60	40 515,92	30 422,51	98 583,81	143 151,38
30	<i>Rezervní fond z ostatních titulů</i>	21 407,96	16 860,84	27 991,84	26 405,12	15 045,12
31	<i>Výsledek hospodaření</i>	2 727,32	97 808,59	99 441,30	45 934,57	43 406,91
32	<i>Výsledek hospodaření běžného účetního období</i>	2 727,32	97 808,59	99 441,30	45 934,57	43 406,91
33	Cizí zdroje	884 274,49	404 264,05	454 317,08	498 600,65	578 493,00
34	<i>Rezervy</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
35	<i>Dlouhodobé závazky</i>	454 594,00	0,00	0,00	0,00	0,00
36	<i>Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery</i>	454 594,00	0	0	0	0
37	<i>Krátkodobé závazky</i>	429 680,49	404 264,05	454 317,08	498 600,65	578 493,00
38	<i>Dodavatelé</i>	7 737,96	7 823,94	49 039,95	39 527,65	12 476,00
39	<i>Zaměstnanci</i>	218 016,00	201 750,00	220 105,00	238 108,00	295 880,00
40	<i>Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění</i>	128 240,00	0	0	0	0
41	<i>Sociální zabezpečení</i>	0,00	78 907,00	89 079,00	98 978,00	119 908,00
42	<i>Zdravotní pojištění</i>	0,00	33 823,00	38 179,00	42 424,00	51 392,00
43	<i>Jiné přímé daně</i>	36 646,00	26 580,00	0	0	0
44	<i>Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění</i>	0,00	0,00	35 491,00	43 823,00	56 756,00
45	<i>Krátkodobé přijaté zálohy na transfery</i>	0,00	0,00	1 783,00	0	4 361,00
46	<i>Dohadné účty pasivní</i>	39 030,00	55 380,00	20 640,00	35 740,00	37 720,00
47	<i>Ostatní krátkodobé závazky</i>	10,53	0,11	0,13	0	0

Zdroj: Monitor - informační portál Ministerstva financí, 2020; vlastní zpracování

**Rozvaha Základní školy a Mateřské školy Libice nad Doubravou, BRUTTO – R_{přO}
(v Kč)**

Řádek	Název	2013	2014	2015	2016	2017
1	AKTIVA CELKEM	2 159 630,47	1 774 369,10	1 904 357,08	2 037 362,50	2 243 868,96

Zdroj: Monitor - informační portál Ministerstva financí, 2020; vlastní zpracování

Příloha 6 Výkaz zisku a ztrát městyse Libice nad Doubravou – V (v Kč)

Rádek	Název	2013	2014	2015	2016	2017
1	NAKLADY CELKEM	8 125 751,73	8 346 120,32	8 838 683,58	9 512 547,02	11 494 883,60
2	Náklady z činnosti	6 771 501,96	7 168 968,11	7 699 319,98	8 365 171,02	10 476 240,60
3	Spotřeba materiálu	624 536,87	424 099,32	361 871,24	486 861,29	439 549,89
4	Spotřeba energie	269 427,69	476 641,62	396 356,91	552 688,94	328 930,60
5	Prodané zboží	4 439,00	0,00	2 420,00	0,00	0,00
6	Aktivace dlouhodobého majetku		0,00	-6 000,00	0,00	0,00
7	Opravy a udržování	552 044,68	798 064,99	720 465,72	682 193,44	1 743 254,37
8	Cestovné	42 442,00	36 887,00	33 023,00	19 913,00	38 578,00
9	Náklady na reprezentaci	29 262,00	45 012,00	26 064,00	46 321,00	33 970,00
10	Ostatní služby	791 418,32	763 901,84	761 942,53	811 668,28	1 120 717,16
11	Mzdové náklady	1 782 454,00	1 857 778,00	1 923 120,00	2 066 146,00	2 545 180,00
12	Zákonné sociální pojištění	525 903,00	545 450,00	575 272,00	626 611,00	718 023,00
13	Zákonné sociální náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	864,00
14	Daň z nemovitostí	8 192,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Jiné daně a poplatky	15 660,00	17 016,00	22 968,00	53 013,00	8 050,00
16	Jiné pokuty a penále	0,00	0,00	0,00	0,00	677,00
17	Dary (2015 - Dary a jiná bezúplatná předání)	55 550,00	60 611,00	92 380,00	107 172,00	170 538,00
18	Manka a škody	0,00	0,00	0,00	6 290,00	0,00
19	Odpisy dlouhodobého majetku	1 579 996,00	1 648 016,00	1 955 701,00	2 109 678,00	2 163 152,00
20	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	21 105,00	25 000,00	50 000,00	0,00	50 000,00
21	Prodané pozemky	246 227,27	235 372,00	588 749,57	364 824,60	868 130,76
22	Náklady z drobného dlouhod. majetku	215 992,72	224 908,34	178 879,01	422 592,47	238 720,82
23	Ostatní náklady z činnosti	6 851,41	10 210,00	16 107,00	9 198,00	7 905,00
24	Finanční náklady	275 433,77	189 569,81	119 358,60	72 238,00	68 611,00
25	Úroky	222 300,77	131 341,81	39 149,98	0,00	0,00
26	Ostatní finanční náklady	53 133,00	58 228,00	80 208,62	72 238,00	68 611,00
27	Náklady na transfery	1 078 816,00	834 632,40	776 235,00	807 618,00	573 832,00
28	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	1 078 816,00	834 632,40	776 235,00	807 618,00	573 832,00
29	Daň z příjmů	0,00	152 950,00	243 770,00	267 520,00	376 200,00
30	Daň z příjmů	0,00	152 950,00	243 770,00	267 520,00	376 200,00
31	VÝNOSY CELKEM	12 303 654,91	13 209 963,11	15 052 862,04	14 892 063,76	16 347 715,29
32	Výnosy z činnosti	2 558 169,38	2 792 495,46	3 748 015,87	2 976 942,50	3 290 053,30
33	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	0,00	0,00	60,00	0,00	0,00
34	Výnosy z prodeje služeb	0,00	207 823,26	515 035,56	437 315,00	368 294,11
35	Výnosy z pronájmu	928 114,50	1 574 045,10	1 465 614,92	1 537 648,40	1 494 649,84
36	Výnosy z prodaného zboží	0,00	1 754,00	0,00	780,00	39 192,09
37	Výnosy ze správních poplatků	7 719,00	5 730,00	7 280,00	7 090,00	5 180,00
38	Výnosy z místních poplatků	401 851,00	429 862,00	430 979,00	436 529,00	418 442,00
39	Jiné výnosy z vlastních výkonů	0,00	2 500,00	0,00	0,00	1 078,50
40	Jiné pokuty a penále	0,00	0,00	2 750,00	0	0,00
41	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	25 000,00	25 000,00	50 000,00	0,00	75 000,00
42	Výnosy z prodeje pozemků	470 185,00	237 580,00	605 290,00	304 060,00	697 270,01
43	Ostatní výnosy z činnosti	502 133,62	308 201,10	671 006,39	253 520,10	190 946,75
44	Finanční výnosy	225 752,72	257 386,15	593 739,13	367 195,45	338 008,85
45	Úroky	8 855,90	5 746,29	2 820,41	3 435,85	3 443,25
46	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	191 100,00	222 156,00	557 771,72	326 929,60	297 735,60
47	Výnosy z dlouhodob. finančního majetku	25 781,00	29 464,00	33 147,00	36 830,00	36 830,00
48	Ostatní finanční výnosy	15,82	19,86	0,00	0,00	0,00
49	Výnosy z transferů	895 654,00	864 229,00	1 014 815,00	1 035 527,00	1 115 944,00
50	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	895 654,00	864 229,00	1 014 815,00	1 035 527,00	1 115 944,00
51	Výnosy ze sdílených daní a poplatků	8 624 078,81	9 295 852,50	9 696 292,04	10 512 398,81	11 603 709,14
52	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	2 018 822,99	2 063 810,24	2 202 068,97	2 490 200,19	2 802 370,47
53	Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	1 841 818,17	2 219 327,18	2 365 773,02	2 714 757,15	2 883 610,24
54	Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	3 981 049,89	4 227 333,00	4 312 154,37	4 484 910,53	5 083 051,89
55	Výnosy ze sdílených majetkových daní	776 960,64	783 216,72	814 145,94	820 821,27	810 855,15
56	Výnosy z ostat. sdílených daní a poplatků	5 427,12	2 165,36	2 149,74	1 709,67	23 821,39
57	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
58	VH před zdaněním	4 177 903,18	5 016 792,79	6 457 948,46	5 647 036,74	5 229 031,69
59	VH běžného účetního období	4 177 903,18	4 863 842,79	6 214 178,46	5 379 516,74	4 852 831,69

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Příloha 7 Podklady k FAMA – F (v Kč)

Číslo řádku	Název položky	2013	2014	2015	2016	2017
1	DPFO ze závislé činnosti	1 662 174,44	1 761 157,12	1 716 289,29	2 139 748,28	2 494 762,80
2	DPFO z vlastní činnosti	356 648,55	302 653,12	485 779,68	350 451,91	307 607,67
3	DPPO bez obcí	1 841 818,17	2 066 377,18	2 122 003,02	2 447 237,15	2 507 410,24
4	DPPO za obce	99 940,00	152 950,00	243 770,00	267 520,00	376 200,00
5	DPH	3 981 049,89	4 227 333,00	4 312 154,37	4 484 910,53	5 083 051,89
6	Daň z nemovitosti	776 960,64	783 216,72	814 145,94	820 821,27	810 855,15
7	Místní poplatky	408 830,00	456 021,00	409 844,00	434 825,00	432 111,00
8	Daňové příjmy celkem	9 138 748,81	9 758 803,50	10 109 526,04	10 953 013,81	12 038 266,28
9	Příjmy z vlastní činnosti	1 226 297,67	1 979 099,29	2 144 589,91	2 130 843,39	1 809 439,25
10	Neinvestiční dotace	431 920,00	372 828,00	353 100,00	270 716,00	346 053,00
11	Běžně se opakující příjmy	10 796 966,48	12 110 730,79	12 607 215,95	13 354 573,20	14 193 758,53
12	Ostatní příjmy	380 278,57	313 472,46	245 522,89	227 837,10	195 183,11
13	Kapitálové příjmy	623 700,00	265 065,00	342 600,00	686 927,60	918 130,76
14	Z toho z prodeje dlouhodobého majetku	492 700,00	265 065,00	342 600,00	676 927,60	918 130,76
15	Kapitálové dotace	130 000,00	2 360 020,12	808 268,00	222 500,00	10 893 908,00
16	Příjmy celkem (po konsolidaci)	11 930 945,05	15 049 288,37	14 003 606,84	14 491 837,90	26 200 980,40
17	Běžné výdaje	6 606 856,66	6 513 033,09	5 668 265,29	7 024 280,17	8 769 767,59
18	Investiční výdaje	2 769 210,36	4 681 062,21	5 727 598,45	3 612 526,96	17 197 096,30
19	Výdaje celkem (po konsolidaci)	9 376 067,02	11 194 095,30	11 395 863,74	10 636 807,13	25 966 863,89
20	Financování	- 2 554 878,03	- 3 855 193,07	- 2 607 743,10	- 3 855 030,77	- 234 116,51
21	Z toho splátky úvěrů a půjček	- 2 009 699,23	- 2 100 658,19	- 1 945 184,00	0	0
22	Výsledek hospodaření	5 109 756,06	7 710 386,14	5 215 486,20	7 710 061,54	468 233,02
23	Stavby	64 521 253,01	66 318 209,69	73 466 531,59	73 336 329,26	78 458 229,69
24	Dlouhodobý hmotný majetek	88 215 786,52	90 973 179,50	101 551 281,43	103 340 030,81	118 035 893,73
25	Majetek celkem	95 870 872,85	100 185 387,86	111 755 414,56	117 184 327,20	132 531 160,32
26	Počet obyvatel obce	859	857	862	867	868

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Příloha 8 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

2009-2016		Od roku 2017	
Informativní ukazatele		Informativní ukazatele	
1.	Počet obyvatel obce	1.	Počet obyvatel obce
2.	Příjem celkem (po konsolidaci)	2.	Příjem celkem (po konsolidaci)
3.	Úroky	3.	Úroky
4.	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	4.	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků
5.	Dluhová služba celkem	5.	Dluhová služba celkem
6.	Ukazatel dluhové služby (v %)	6.	Ukazatel dluhové služby (v %)
7.	Aktiva celkem	7.	Průměr příjmů za poslední 4 roky
8.	Cizí zdroje	8.	Zadluženost
9.	Stav na bankovních účtech celkem	10.	Aktiva celkem
10.	Úvěry a komunální dluhopisy	11.	Cizí zdroje
11.	Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	13.	Oběžná aktiva
12.	Zadluženost celkem	14.	Krátkodobé závazky
14.	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	16.	Stav na bankovních účtech
15.	8-leté saldo	17.	Stav na bankovních účtech zřízených příspěvkových organizací
16.	Oběžná aktiva	18.	Zadluženost zřízených příspěvkových organizací
17.	Krátkodobé závazky	Monitorující ukazatele	
Monitorující ukazatele		9.	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)
13.	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	12.	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)
18.	Celková (běžná) likvidita	15.	Celková likvidita

Zdroj: *Veřejný sektor, 2008; Veřejný sektor, 2020; vlastní zpracování*

Příloha 9 Ukazatelé varianty KAMF a jejich vyhodnocení pomocí hodnotících škál

Ukazatel	Stupnice hodnocení				
	1	2	3	4	5
	velmi dobrý	dobry	střední	špatný	alarmující
	Škály				
(Vý/N)x100	> 100%	= 100 %	> 90 %	> 80 %	< 80 %
(FM/KCK)x100	>40 % et < 60 %	> 20 % et < 40 %	> 60 %	< 20 %	< 15 %
(Vý/øK)x100	> 300 %	> 200 %	> 100 %	> 80 %	< 80 %
(PřH/ON)x100	> 200 %	> 150 %	> 120 %	> 100 %	< 100 %

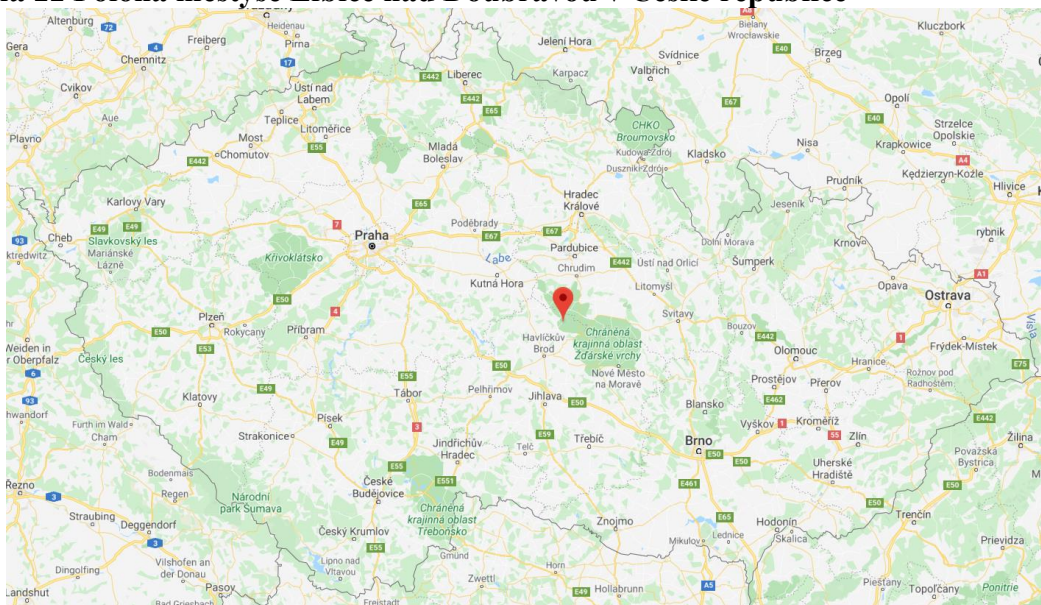
Zdroj: *Kraftová, 2002, s. 186*

Příloha 10 Ukazatelé varianty KAMF* a jejich vyhodnocení pomocí hodnotících škál

Ukazatel	Stupnice hodnocení				
	1	2	3	4	5
	velmi dobrý	dobrý	střední	špatné	alarmující
	Škály				
$(V_{H\check{C}}/N_{H\check{C}}) \times 100$	> 100 %	= 100 %	> 90 %	> 80 %	< 80 %
$(H_{V_{D\check{C}}}/N_{D\check{C}}) \times 100$	> 30 %	> 15 %	> 5 %	< 5 %	záporné číslo
$(zisk_{D\check{C}}/ztráta_{H\check{C}}) \times 100$	> 100 %	= 100 %	> 90 %	> 80 %	< 80 %
$(FM/KCK) \times 100$	>40 % et <60 %	>20 % et <40 %	> 60 %	< 20 %	< 15 %
$(V/\sigma K) \times 100$	> 300 %	> 200 %	> 100 %	> 80 %	< 80 %
$(P\check{H}/ON) \times 100$	> 200 %	> 150 %	> 120 %	> 100 %	< 100 %

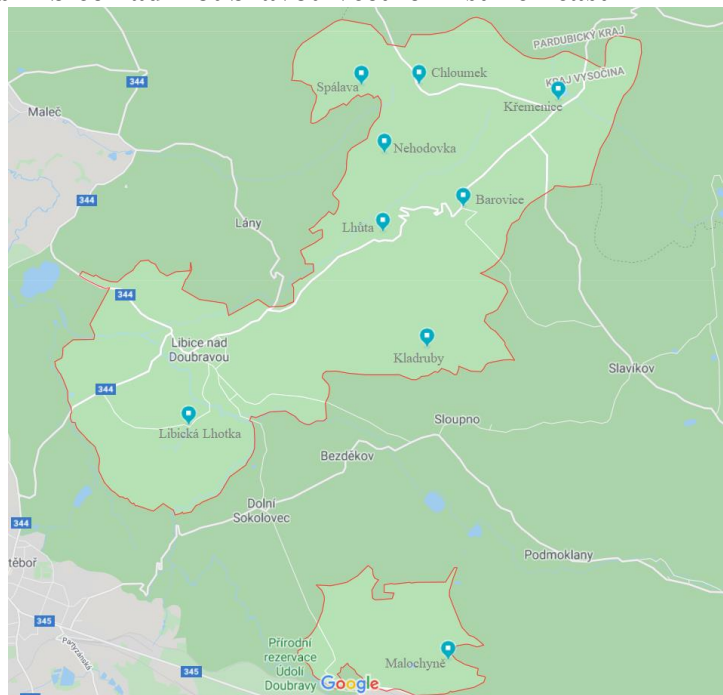
Zdroj: Kraftová, 2002, s. 186

Příloha 11 Poloha městyse Libice nad Doubravou v České republice

Zdroj: Mapy Google - Libice nad Doubravou, 2020

Příloha 12 Městys Libice nad Doubravou včetně místních částí

Zdroj: Mapy Google - Libice nad Doubravou, 2020; vlastní zpracování

Příloha 13 Nově zrekonstruovaná Základní škola a Mateřská škola Libice nad Doubravou

Zdroj: ZŠ Libice nad Doubravou, 2020

Příloha 14 Znak a prapor městyse Libice nad Doubravou

Zdroj: Znak a prapor Libice nad Doubravou, © 2006-2014

Příloha 15 Úřad městyse Libice nad Doubravou

Zdroj: Úřad městyse Libice nad Doubravou, © 2006-2014

Příloha 16 Kostel sv. Jiljí v Libici nad Doubravou

Zdroj: Kostel sv. Jiljí, © 2009-2017

Příloha 17 Zámek v Libici nad Doubravou včetně sochy sv. Jana Nepomuckého

Zdroj: Zámek, © 2006-2014

Příloha 18 Pilnův statek v Libici nad Doubravou

Zdroj: Pilnův statek, © 2006-2014

Příloha 19 Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v Libici n/D v letech 2013 až 2017

		2013	2014-2017
FO vlastníci stavbu k rekreaci či RD, ve kterém není přihlášena k trvalému pobytu žádná FO (Kč/objekt/rok)	sazba a)	250	250
	sazba b)	269	276
	celkem	519	526
FO s trvalým pobytem (Kč/osoba/rok)		390	397

Zdroj: Interní materiály městyse; vlastní zpracování

Příloha 20 Návrhy a doporučení – Stavební parcely

Městys Libice nad Doubravou v roce 2010 započal s prodejem 19 parcel v Libici nad Doubravou. Výměra jedné parcely se pohybovala asi od 760 m² do 1207 m², přičemž celková prodávaná plocha byla asi 17 289 m². Zastupitelstvo městyse schválilo prodej parcel za 225,-Kč/m². Celkový výnos z prodeje pozemků činil asi 3,890 mil. Kč, přičemž náklady na přípravu parcel byly oceněny asi na 14,619 mil. Kč.

Návrhem je zvýšit cenu za stavební pozemky do výše, která by pokryla celkové výdaje alespoň z 50 % až 60 %. Doporučená cena za stavební pozemek od roku 2011 měla být stanovena na 423,- Kč/m² (při 50% krytí). Zvýšení ceny pozemků může způsobit, že zájemci nebudou schopni částku jednorázově splatit. Proto by měla existovat možnost, aby souhrnná cena za pozemek byla rozložena v čase, například pomocí splátkového kalendáře s minimální úrokovou sazbou. Důležité je, aby stanovené podmínky respektovaly požadavky obou stran. Vzorový splátkový kalendář je znázorněn níže.

Vzorový splátkový kalendář (v Kč)

	počáteční stav jistiny	úrok	úmor	splátka, tj. anuita	konečný stav jistiny
1	338 400,00	282,00	6 912,88	7 194,88	331 487,12
2	331 487,12	276,24	6 918,64	7 194,88	324 568,49
3	324 568,49	270,47	6 924,40	7 194,88	317 644,08
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
46	21 548,71	17,96	7 176,92	7 194,88	14 371,79
47	14 371,79	11,98	7 182,90	7 194,88	7 188,89
48	7 188,89	5,99	7 188,89	7 194,88	0
		6 954,08	338 400	345 354,08	

Zdroj: vlastní zpracování

Vzorový splátkový kalendář byl sestaven na čtyři roky v celkové hodnotě 338 400 Kč (pozemek o rozloze 800 m² za cenu 423,- Kč/m²) při roční úrokové míře 1 %. Byla stanovena měsíční splatnost v konstantní hodnotě po celou dobu splácení na 7 194,88 Kč. Díky nízké úrokové sazbě dojde k přeplacení o 6 954,08 Kč. Odhad úspor celkových nákladů ze stavebních pozemků v roce 2011 je znázorněn níže.

Porovnání investic v rámci původního záměru a navrženého doporučení (v Kč)

Původní záměr (Kč)	výdaje	14,619 mil.
	příjmy	3 890 025
Doporučení (Kč)	výdaje	14,619 mil.
	příjmy	7 477 045
Úspora		3 423 222

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 21 Návrhy a doporučení – Svoz bioodpadu v Libici nad Doubravou

Poplatek za ukládání odpadů na skládky se bude zvyšovat, v současné době je oceněn na 500 Kč/t, ale v roce 2029 by mohl být až 1850 Kč/t. Návrhem nového zákona (který je v jednání) je umožněná sleva pro obce, které vytrídí určité procento odpadu. V roce 2020 se jedná minimálně o 45 % skla, plastu, kovů a biologických odpadů z celkového množství komunálního odpadu (v roce 2027 až 75 %). Pokud obec dosáhne stanoveného poměru, nezaplatí za odpad z černých popelnic žádné poplatky navíc (Ministerstvo životního prostředí, © 2008–2020).

V současné době je třídění v městysi rozděleno do čtyř skupin na tříděný odpad (papír, sklo, plast, kovy), nebezpečný odpad, objemný odpad a směsný odpad. Kontejnery na tříděný odpad jsou umístěny v každé místní části, navíc lze vytríděný odpad odevzdat ve sběrném dvoře v Libici (jedná se zejména o kovy, na které není přizpůsobena žádná nádoba). Sběr a svoz nebezpečného odpadu je zajišťován dvakrát za rok po oznámení městyse, či může být odevzdán do sběrného dvora, ve kterém se dále shromažďuje i odpad objemný. Směsný odpad se hromadí v popelnicích či kontejnerech.

Doporučením pro městys je, aby pro své občany zajistil také svoz bioodpadu, který v současné době příliš neřeší. Svoz bioodpadu by mohl být zajištěn v rámci externí firmy AVE CZ, s. r. o. s provozovnou ve Žďáře nad Sázavou, která v současné době komunální odpad v městysi vyváží (společně s Technickou a lesní správou Chotěboř, s.r.o.). Sběr bioodpadu by byl zajištěn pomocí dvanácti kontejnerů. V každé místní části by byla jedna nádoba, vyjma Chloumku, kde by byly nádoby dvě a Libice, kde by byly tři kontejnery. Celkové náklady na pořízení kontejnerů byly stanoveny na 94 380,-Kč (7 865,-Kč/kus dle cenové nabídky AVE CZ, s.r.o.).

Za rok se v průměru vyveze asi 178 tun směšného komunálního odpadu v městysi Libice n/D. Předpokladem je, že při zavedení sběru bioodpadu klesne celkový objem směšného odpadu:

- i) O 20 % v první variantě;
- ii) O 30 % ve druhé variantě;
- iii) O 40 % ve třetí variantě.

Výdaje na poplatky podle zákona č. 185/2001 Sb. v čase a podle vymezených variant

	2020	2021	2025	2029	
Poplatek ze zákona č. 185/2001 Sb. (Kč/t)	500	800	1 500	1 850	
Poplatek za skládkování (Kč/rok)	beze změny	89 000	142 400	267 000	329 300
	1. varianta	71 200	113 920	213 600	263 440
	2. varianta	62 300	99 680	186 900	230 510
	3. varianta	53 400	85 440	160 200	197 580

Zdroj: Maršál, 2019; vlastní zpracování

Ve výše zobrazené tabulce jsou znázorněny jednotlivé varianty a k nim příslušející výdaje za platby zákonných poplatků za uložení odpadů na skládky ve vybraných letech za předpokladu, že hmotnost směšného odpadu za celou dobu sledování zůstane konstantní.

Úspora jednotlivých variant vůči nezměněné situaci městyse v čase

	2020	2021	2025	2029	
Úspora (Kč/rok)	1. varianta	17 800	28 480	53 400	65 860
	2. varianta	26 700	42 720	80 100	98 790
	3. varianta	35 600	56 960	106 800	131 720

Zdroj: vlastní zpracování

Předcházející tabulka znázorňuje úsporu jednotlivých variant ve stanovených letech vůči stavu, kdy by sběr a svoz bioodpadu nebyl realizován. Pokles nákladů je významný i z důvodu, že za uskladnění odpadu biologického charakteru není vybírán žádný poplatek, jelikož provozovna ve Žďáře nad Sázavou (AVE s.r.o.) ukládá odpad do vlastní BPS. Mimo jiné se zvýší objem tříděných odpadů, díky kterým v případě schválení projednávané novely zákona o odpadech, nebudou městysi účtovány žádné poplatky za směšný odpad navíc, pokud dosáhne předem stanovené hranice vytríděných odpadů za rok (v tom případě by se poplatek

dle zákona o odpadech za skládkování snížil a odhadované náklady a úspory výše by se změnil). Náklady na pořízení sběrných nádob se v rámci první varianty vrátí za čtyři roky a v rámci druhé a třetí varianty během tří let. Snížení nákladů je předpokládáno pouze v rámci zákonem stanovených poplatků za skladování. Ostatní proměnné mající vliv na výši celkových nákladů na sběr a svoz komunálních odpadů, nebyly brány v potaz (např. sjednaná doprava a obsluha nádob, cena za uložení a přijetí odpadů společností atd.) z důvodu nepřesných a nekvalitních odhadů změn v budoucnu.

Dalším doporučením je seznámit občany s problematikou třídění bioodpadů a nejen jich. Rozumí se tím vytvoření letáčků, které budou informovat o komponentech, které mohou být součástí bio nádob či nikoliv, dále poučení, proč třídít a uvedení informace o zvyšování poplatku za komunální služby při nedostatečném třídění v budoucnu. Tyto letáčky by byly umístěny na internetových stránkách obce a v oběžníku Libických listů, vyvěšeny na vývěsce obecního úřadu a vývěskách v místních částech obce či eventuálně vytištěny a rozneseny občanům městyse. V rámci projektu by byly dále zajištěny výukové přednášky ve škole a v případě zájmu i přednáška pro veřejnost na téma třídění odpadů v ČR.

Náklady na rozšiřování znalostí občanů v rámci tříděného odpadu

	Kč
Náklady na informační letáček	6 000,-
Výukové přednášky Tonda obal ve školách (včetně možnosti účasti učitelů na semináři)	zdarma
Přednáška pro veřejnost	1 000,-
Celkové náklady	7 000,-

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 22 Návrhy a doporučení – Mezigenerační projekt

Do mezigeneračního projektu by se mohl přihlásit kdokoli od šesti let. Předpokladem ovšem je, že projekt je primárně založen pro starší občany a mladší generace městyse. Zúčastnit se ale mohou všechny věkové skupiny. Každý zúčastněný by zaplatil příspěvek v hodnotě 180 Kč za pololetí (30 Kč na měsíc), který by sloužil na drobné občerstvení během jednotlivých kurzů. Každý měsíc (nebo jiný časový úsek) by byl vyhrazen určitému tématu, přičemž plán akcí by byl stanoven asi na půl roku dopředu, aby s ním byli občané srozuměni. Mezi zařazená témata by patřily například kurzy na počítači/tabletu/mobilu, doučování cizích jazyků, lekce jógy i jiného cvičení, nebo fotografování ze strany zúčastněné mladší generace. Naopak kurzy háčkování, pletení, drátkování, zahradničení, vaření či historické přednášky ze strany zúčastněných seniorů. A další nápady, které by účastníci navrhli a byl by o ně zájem. Daný kurz by vždy vedla skupinka zúčastněných, nebo pár jedinců, kteří by byli v dalším termínu

vystřídání někým jiným. Čímž by bylo dosaženo vzájemné spolupráce a respektu mezi skupinami generací. Kurzy by primárně probíhaly v místní Základní škole a Mateřské škole Libice nad Doubravou, nebo venku podle počasí a druhu akce.

Vytvořené výrobky by mohly být prodány na tradičních jarmarcích konaných dvakrát ročně v Libici. Projekt by mohl být završen společným divadelním představením, které by mohlo být publikováno na Pilnově statku či v kulturním domě na Chloumku. Odhad celkových nákladů a výnosů z projektu je simulován níže.

Odhad výnosů a nákladů mezigeneračního projektu

	Kč
<i>Náklady</i>	
Drobné občerstvení a spotřeba energie	18 800
Materiál na výrobu	11 000
Náklady celkem	29 800
<i>Výnosy</i>	
Předpokládané příspěvky účastníků (30 osob/rok)	10 800
Předpokládaný zisk z prodaných výrobků a případného divadelního představení	42 000
Výnosy celkem	52 800
Bilance	23 000

Zdroj: vlastní zpracování